

VI
ly
ra
in
s
ret
ori
is

Santa Cruz

270

UVA. BHSC. 1yR_270

188
270

47e.

✠
AVLI

PERSII FLACCI SATI-

rae cū interpretatiōe Aeli Antonii

Nebriffensis grammatici atq; re-

gii historiographi. Adiecta est

insuper in fine operis Phis-

lippi Beroaldi prælectio:

cum poetæ vita atq;

q; satyræ expos-

sitione. Les-

ge scels-

citer.

Thales Antonij Hebris

sensis grāmatici in. A. Persij flacci satyras interpre-
tatio ad illustrissimū. Dominū. D. Ioannē de
Stunica cisterciensis militiæ Magistrum
quondam Dalcantara. nūc eiusdem
ordinis Præsulem amplissimū:
atq; Archiepiscopum His-
paleñ. Romanęq; eccles-
siæ Cardinalem dis-
gnissimum.

Demonuisti me identidē Pater amplissime
vt in. A. Persij flacci satyras cōmentarios:
certis quibusdam a te p̄scriptis legitis cō-
ponerem: vt breues: vt dilucidi: et quod bre-
uitati maxime repugnat: vt nihil quod ne-
cessarium esset omittēre: tales deniq; qua-
les illi fuissent: quos in opera Vergilij tuo
tussu perscripsimus. Dicebas nāq; te huius amarulētissimi si-
mul et festiuissimi poetę salibus intrum in modum delecta-
ctari: sed quibusdā in locis p̄ nimia difficultate atq; trās-
lationum que plerumq; exeunt in enigmata inuolucris deter-
reri. Addebas p̄terea legisse te quorūdam interpretum in
hoc opus enarrationes: perlongas illas quidem et que nōs
nūq; patientia lectoris abuterentur: sed que tibi interdum
minime satisfacerent: vtpote in quibus complura desidera-
tur. Ego verō tamen si eram occupatus atq; in medio cursus
feruore illius operis: quod de sacrarum litterarū grammati-
ce iam pridem parturio: non potui non obsequi imperio tuo
cui veluti mancipium deditissimum omnes diurnas et nos-
cturnas: omnes festas et profestas operas etiam sine diēsi-
so: sine diario: sine mercede vlla debeo. Itaq; experimēto di-
dici Thales illud esse q̄ verissimum necessitatem esse vtm

Thales et
calviro di-
gna sua.

Maxima: si cui velis nolis parandum est. Nec ignoro quante
 sit difficultatis poetas interpretari: hunc præsertim quæ tuis
 auspicijs tuoque imperio explicare aggredimur. Quante præ
 terea audaciæ possit tot præclaros viros quæ in hoc opere insu
 darunt: aliquid noui afferre. Quibus ego: quæ admodum con
 cedo eruditionem longe maiorem: atque plurimarum rerum
 cognitionem: ita illud mihi possum meo quodam iure ven
 dicare: quod est grammatici proprium: omnium prope clau
 sularum sensa exprimere: singulas particulas etiã illas quæ
 sunt in promptu per alias notiores aut eque notas expone
 re: orationis partes ordinare: et quod fieri Quintilianus præ
 cepit: quoties opus fuerit versus quosdam etiam paraphras
 si vertere. Quid quod et viri quidam doctissimi qui post il
 los præiores scripserunt: dum aliud agunt: quosdã locos præ
 ter aliorum opinionem interpretati sunt. vt quod Herimolaus
 barbarus in septimum librum naturalis historie Plinij ex
 posuit: ast illi tremis omento popa venter. quodque Angelus
 politianus in prima quam vnicam vidimus centuria argu
 mentum illius satyriæ cuius initium est rem populi tractas.
 et illud non in festuca lictor quam iactat ineptus illud. præ
 terea præsto est mihi manius heres progenies terre. et quod
 Philippus beroaldus in quibusdam suis annotationibus: Philippus
 qui præior es: cur me in decursu lâpada poscis. et illud in cal
 ce operis: inuentus chryssipe tui finctor acerui: et alij ite alia.
 Hos quoque nonnihil de nostro attulimus: ne penitus aliorum
 vestigijs insistere videremur. Sed de his hactenus: ne quod
 Aristote. veteri fieri: extra opera plura sint quæ opera.

Vale.

Alii Persij flacci: hic titulus duo qui sunt in cuiusque opibus
indice necessaria tagitur: auctorem videlicet et libri materiam.
auctor est. A. Persius flaccus poeta volaterranus: ut Aulus sit princeps
meus. quod in copiam sicut et alia prenoia coplura auctore Persia
no p. A. iter duo puncta debet scribi. Persius) proprii nominis loco
positum est. Et

iter Persius A. Persius flacci poetæ volaterrani satyrarum li
vir doctus ber. Vnicus incipitur foeliciter.

simus sub

Lucillus
Plinius
secundus.
Valerius
flaccus.
Dierony.

hac honoris p̄fatione a Lucillio poeta p̄m̄i: deinde a Cicero
ne et Plinio sc̄do celebrat̄. Flaccus) cognomen est Persij quæ
admodum et Horatii fuit: et Valerij flacci poetæ qui argonautis
câ scripsit: dicti sunt autem flacci: qui habebant aures demissas et
quasi marcescentes. Poeta) nomen p̄fessionis est. Volaterra
n) nomen p̄fic: fuit namque ortus volaterris siue oppido Thuscie
volutrenis: si Hiero. i. additamētis chronicoz Eusebij credis
m). Ipse t̄m̄ i vltima satyra significare videt se fuisse Lunesc:
cū dicit. Lunam portum est operę cognoscere ciues: dixissetque

Liberius
cesar.
Hero.

prius: hibernatque meum mare. Hæc est sub Tybe. cesare: mortus
sub Nerone: anno gratias. xix. eodē Hierony. auctore: scripsit
satyras magna cum laude: etiā Quintilian testimonio: qui oras
toziarum institutionum libro decimo his verbis scripsit. Multum et
verę laudis Persius vno libro meruit. Martialis quoque poe
ta de eodē: Septimo i libro memorat Persius vno: quæ leuis in
tota Marsus amazonide. Satyrarum liber vnus.) hæc est mas
teria. Sed quauis auctore Quintiliano satyra tota sit nostra.

Quintill.

id est latina: habet tamen originem a grecis ex comoedia p̄sca:
in qua floruerunt Eupolis atque Cratinus Aristophanesque poe
te: quos Lucillus est imitatus: ut Horatius dicit: mutatis t̄m̄ numeris
pedibusque faceret: nam comoedię p̄sca scriptores trimetro iambis
co vsi sunt. Lucillus vero atque illi imitati Horatius Persius et Iuue
nalis carmine hexametro. Illa quoque differentia inter illos est:
quod in comoedia p̄sca iducebant personę rusticę veris nominibus sibi
inuitem p̄bra obijciētes: in satyra vero latina poetę inuehūnt in
personas partim suas: partim sub alienis nominibus: ut his accōmo
dari possit illud Mar. hunc suare modum nri vidicere libelli: par
cere personis dicere de vitis. Dicta est autem satyra a satyris i quibus
habitu tocantes rustici iduebant homini se carminibus lacessentes.

Horatius
Iuuenal.

Martial.

Epigramma.

DEc fonte labra. Carmen est trimetrū jambicū hippo-
nacticū: siue galliābon: siue choliābon: siue cilliam-
bon: siue scazon: habet enim in sexto loco spōdeū: cū archilo-
chium habeat jambū semper. recipit et alios pedes eorūdē
temporū sed non earūdem syllabarū. In hoc igitur epigrā-

Epigramma vice proemii.

Proludēdo docet satyrā se scribere posse.

NEc fonte labra proluī caballino.
Nec in bicipiti somniasse parnasso
Nemini: vt repente sic poeta prodire.

mate quod
proemij lo-
co ponitur
ofudit se nō
eo mō fa-
ctū poetā:
quo ceteri
qui finxerūt

rūt se deductos ab aliqua musarū ad fontes illis sacros: aut
somnialetale quā quale Ennii poeta: s; dicit se suo labore: et
studio mediocriter eruditū scripsisse carmina: lucri grā aut
fauoris apud principes conciliandi: dicit itaq;. Nec ego pluit las-
bra) idest laui et intinxi: hoc est degustauī. In fonte caballi-
no) idest pegaseo: hoc est quem ictu ungulę effodit pegasus
equus ille alarū: cū volans in helicone tandē monte cōstitisset:
hoc enim Hesiodus poeta de se finxit: quod cū pecudes in
vallibus ascreis pasceret: meruit colloq; musarū frui: atq; ita
deductū ad hippocrenen: idest fontem illū caballinū repēte
factū esse poetā. Caballino autē dixit et nō equino: quia satyr-
re: quod annotauit Persij ignoratū interpres: humilioza vba cō-
ueniūt: cuiusmodi est caballus. Juuenalis. ad quę gorgonei
delapsa est penna caballi: et Horatius. circūuectari caballo.
Nec meminī subaudi me. Somniasse in monte parnasso)
phocidis regionis est hic mons: qui atticā a boeotia disters
minat dicēte Ouidio. i meta. Separat aonios actęis phocis
ab oris: est autē sacer Apollini: et musis poetarū presidibus.
Bicipiti) idest in duos colles assurgenti. Ouidius vbi supra:
Mons ibi verticibus petiū arduus astra duob; noie parnas-
sus. Somniasse autē dicit: alludēs ad illud q; Ennii poeta
scribit in principio suoz annaliū: animā homeri ex pythagora
re palingenesia: idest regeneratione: in suū corp; fuisse tras-

Ennius.

Hesiodus
poeta.

Juuenal.
Horatius.

Ouidius.

Epigramma

missam: atq; ita factū poetā. (Ut sic) videlicet bibēdo ex fonte pegaseo: aut somniando. (Prodirem poeta repente) idest euaderē poeta nō adhibita eruditōe & doctrina: sed sola numinis inspiratione: aut pythagorea regeneratione. Heliconiadasq; sensus est ego relinquo heliconiadas: idest musas et poetarū

fictiones: il Heliconiadasq; pallidamq; pyrenen
 lis q; glie Illis relinquo: quorum imagines lambunt
 cupiditate Hederae sequaces. ipse semipaganus
 ducti scri
 bunt: ego ve

ro qui nō sum penitus litterarū sacrīs initiatus: afferō meū carinē. &c. dicit igitur. Ego relinquo heliconiadas). i. musas: quib; helicon boeotic; mōs cōsecrat; est: a quo & ipse heliconiades in forma patronymica sunt cognominat;. Pallidāq; pirenē scilicet fontem acrocorinthi: idest qui est in arce corinthior;: quā ab effectu pallidā dixit: quia studiosos poetas pallidos esse oportet: qđ vero pirenē musis peculiariter sacra sit nusquā legi: nisi qđ omēs fontes musis nymphisq; sacri sunt: quas poetę solēt plerūq; inuocare vt Vergili; in buccolicis. extremū hunc arethusa mihi cōcede laborē. Aduertendū tamen est versum hūc claudicare: qđ stare possit. addēda est q; particula post duos tribacos: vt dicam; heliconiadasq; pallidāq; pirenēq;. eadē ratione cōpletiuā ponitur qua apđ vergilii. O qui rex hominūq; deorūq;. & illud eiusdē dixitq; et pŕelia voce dixerunt. Illis quorū imagines) idest statuas que

hedes bac poetis insignib; in loco publico proponi consueuerunt. Hedcho poeta dere) q; baccho poetarū deo pŕesidi cōsecratę sunt: atq; propter rū deo pŕe de illis poetę coronabantur. Vergilius in buccolicis. pastoratę sunt. res hedera nascentē ornate poetā. (sequaces autem hederas appellat. i. serpentes. Vergili. inter vitricēs hederas tibi serpere lauros. Lambūt) idest leuiter tangunt. Sic vergili; ij. eneid. Lambere flāma comas. Ipse semipaganus) idest nō dū omnino musarū sacrīs initiat;. Nam pagan; proprie is dicitur qui nō est sacramento militię adictus: vt omēs homo Juuenal;. aut miles sit aut pagan;. Juuenalis. citius falsum pducere

Vice proemii.

testē cōtra pagantū possis: quā vera loquētē cōtra fortunā ar-
 mati. Jure cōsult⁹ quoq; in lib. digestoz. xix. si ignorās q̄s in
 liri quasi pagano locauerit. atq; i hac significatiōe ppe semp
 apd autores reptes. xpiani quoq; q̄ militare xpo dicunt: cete
 ros mortales paganos appellāt: quasi nō initiatos religioni

Ad sacra vatū cāmen affero nostrū.
 Quis expeditū psittaco suū chære?
 Picaq; docuit nōstra verba conari?
 Magister artis ingeniq; largitor
 Venter: negatas artifex sequi voces.

nre siue ml
 litie. Cln
 de hiero. in
 q̄dam epla
 ad Helio
 dorū scri
 bens: reco
 dare iquit

non salutationis
 i. sep. 52. Auebat
 Xpian⁹ p̄p̄e gratū
 si fingere me
 putat saluē me.

frater tyrocini⁹ tui diē: quo christo in baptisinate consepultus
 in sacramēti verba iurasti: et nūc donatiuum quod militatus
 rus acceperas hostilia castra suspirant. Ad sacra vatū cā
 men affero uostrū). i. ad sacra poetica quāuis ego ipse sim
 sempaganus. conferebant vero carmina sua poete in eadē
 appollinis et musarū: quā Augustus: vt autor est Suetoni⁹
 in palatio dedicauit: de qua Hora. scripta palatinus quecūq;
 q; recepit appollo. Quis expeditū) ea ratione significat se sa
 crum poetam: qua psittacus et pica compelluntur ad imitā
 das voces humanas: vt redeat ad illud vnde incēpit: nec
 fonte labra prolui caballino. zc. dicit igitur. Quis expeditū)
 (idest expeditum fecit. Psittaco) aui notē humanē vocis imi
 tatrici. suū chere. i. ingenitū et naturale. Sunt vero que
 dam littere quas psittaci nequeunt exprimere: duas vero sa
 cilime. chi. z. r. Hā q; Martiali in disticho cuius index est
 psittacus scribit. Psittacus a vobis alioz nomina discā. hoc
 didici per me dicere cesar aue: ad chere grecū referendū est:
 nisi forte ideo dicit vt principi blādiat. Et docuit picas) aues
 itē humanē vocis imitatrices. Marī. p̄ta loquat certa dñm
 te voce saluto. si me nō videas esse negabis aue. Conari). i. imi
 tari. Hra h̄ba). i. humana. Magister artis) respōdet q̄stioni.
 Clēter) inquit subaudi esuricens. Magister artis) idest qui in
 venit et docet omnes artes. Clergi. j. geoz. labor omnia vincit

Augustus
 Suetoni⁹
 Horatius

Martiali

Martiali

A iij

Improbis et duris vigēs in rebus egestas. Et largitor ingenij. i. q̄ facit homines ingeniosos. v̄ter dico. Artifex seq̄. i. ad sequendū. Voces negatas) subaudi a natura. simile est illud

Juuenal.

Juuenalis si natura negat facit indignatio versus. Quod si) ex p̄dictis ifert: q̄d spe lucri p̄posita: etiā ineptissimi q̄q; carmina egre

gia component. dicit Quod si dolosi spes refulserit nummi:

itaq; . Q̄d. Coruos poetas: & poetidas picas

p̄ sed. Si Cantare credas pegaseum mellos.

Satyra prima.

Prima poetarū mores & tempora monstrat.

O Curas hoīm: o quātū est ī reb; inane.

Quis leget hęc? mīn tu istud ais: nemo hęcule nemo.

fos facit: se

Vergill.

cundū illud. Vergillij. iij. eneidos. q̄d nō mortalia pectora cogis auri sacra fames. (Refulserit). i. fuerit proposita quod ad auri splendorē est referendum. (Credas). i. tu credere possis.

Martial.

(Coruos poetas) aues itē sermonis humani imitatrices: v̄n; de Martialis coruum salutatozē cognominat. Et picas poetidas) a poetes. ē. quod est masculinū poetis. idis. erit foemininum: sicut a p̄phetes. ē. prophetis. idis. (Cātare) subaudi posse. Mellos pegaseum). i. carmen poeticū: q; vt diximus

Angelus

pegasus equus alatus fontem illū hippocrenē musis sacrū ictu pedis elicit. Angelus politianus codices vetustos ostēdit in quibus pro mellos carmen erat scriptū: idq; ratio carminis iābici hipponactici exīgebat.

bermolaz.

Sed Hermolaus barbarus non minoris auctoritatis v̄r Homeri carmen affert ex hymnis illius: in quo mellos primam producit. Quare lectio cōmunis defendēda est & mellos per duplex. l. sribēdū. vel ita legendum. Cantare pegaseum mellos credas.

O Curas hominū. cū poetę satyrici sit hominū peruersos mores infectari: ab eo in quo poetę ipsi maxime peccāt: initū facit: ostēdēs eos magis ex vulgi opinione quā ex re ipsa laudē querere. Principio igitur inducit P̄rersi quē

piā examinis dehortātem illū atq; deterrentē a satyra scribē
 da: ex eo qđ nemo illi⁹ opera leget. dicit igitur amic⁹ ille. **Q**
 curas hominū) idest o inanes hominū cogitatiōes: ⁊ est abs
 soluta cōstructio: habetq; vim admiratiōis simul ⁊ indignas
 tionis. sic infra o mores. vsq; adeo ne scire tuum nihil est. **Q**

quātū inas
 Vel duo. vl. nemo: turpe & miserabile. Quare: ne) idest va
 Ne mihi polydamas & troades labeonem nitatis. Est
 Pretulerint: nuge. non si quid turbida roma (in reb⁹) scis
 licet huma
 nis ē quā

simillimū et qđ scribit concionator noster. vanitas vanitatū
 et oīa vanitas. ⁊c. Quis leget hęc) subaudi qđ scribis o Persi.
 q. d. cum autores ea gratia scribant vt ab alijs scripta sua le
 gatur: vanū autē sit quod finē suū nō consequitur frustra scri
 bis. Min tu istud ais) respondet Persius. Min inquit) pro
 mihi ne o amice. Ais istud?) q. d. id mihi exploratum est. sic
 enim de re manifesta loq; solem⁹. Nemo hercule nemo) sub
 audi leget vel duo vel. tres voluit dicere: sed quia multum
 erat tres legere: suppressit. Nemo) subaudi intqs leget tua
 carmina o persi: legēdū est interrogatiue. Turpe ⁊ miserabi
 le) nā laborare in eo opere qđ nemo aut pauci legant: turpe
 est ⁊ ignominiosum ⁊ miserabile. i. cui⁹ infoelicitati sit mise
 rendū vt turpitudine referat ad culpā: infoelicitas ad fortunā.
 Quare) verba sunt persij ad monitōrē suū. quare inquit est
 turpe ⁊ miserabile carmina mea a nemine aut a paucis les
 gi: an idcirco est turpe hoc ⁊ miserabile qđ Polydamas et
 troades platuri sunt meis carminibus labeonis opera: (ne
 polydamas) inquit: hęc troianus fuit vīr nobilis ab homero
 in iliade celebrat⁹: per quē videtur poeta intelligere neronē:
 sicut per troades romanos: quoz nobilitas a troians habet Iuuenal.
 originē sic Iuuenalis. i. ubet a p̄conevocari ip̄os troiugenas. Nuge nī
 Sed aduertēdū qđ genere muliebri appellavit illos troadas hil agēdo
 quasi foeminas potius q̄ viros: sic Vergili⁹ o vere phrygē: qm̄ qui nu
 neq; em̄ phryges. Pretulerint mihi labeonē.) poetā nescio gatur nī
 quē qđ tunc erat in manib⁹ atq; ore romanoz. Nuge) subau
 hil agit.

di sunt hec oia. dicunt aut nuge a nihil agendo: nugas igitur agit qui ex iudicio multitudinis imperite carmina sua vellet estimari: quare ad seipsum: oia referenda esse dicit: vt est Seneca in epistolis ait: non est q te gloria publicandi ingenij pducatur in mediū vt recitare istis velis. Cui ergo inquis ista didici: non

est q times Eleuet: accedas: examē ve improbum in illas ne operā perdidisti: si tibi didicisti. Eleuet: accedas: examē ve improbum in illas ne operā perdidisti: si tibi didicisti. Eleuet: accedas: examē ve improbum in illas ne operā perdidisti: si tibi didicisti.

Democri:

tus ait vn^o mihi p populo est: z populus p vno: z q sequuntur. Si roma turbida). i. que in iudicando de reb^o claritate rationis non vtitur. Eleuet quid). i. extollat z laudib^o in cœlū efferat. Nō accedas). i. laudib^o illi^o nō cōsentias atq; e contrario si dep^omat qd: nō te moueat z pturber. Nō castigēs examē) examē est i statera filū illū quo ostēdit: qñ ea q appēdūtur in bilancib^o sunt equalia: hic aut p examē improbū corruptū romanorū iudiciū significat: vt sit sensus: nō castigēs. i. bñ castigare nō poteris. Examen improbū). i. corruptū iudiciū. In illa trutina) scz romanorū: i qua nō bñ res neq; p meritis estimāt Cerg. i viro bono. iusto trutinē se examine pēsat: ne qd hiet: neu qd pturber āgul^o cōq; ptib^o vt coeat: ne qd deliret amissis. Nec te qsiueris extra) subaudi teipm: ac si dicat: teipm cōsule: teipm iudica: z sola recte factorū cōsuetū fructu. Nā romę est qd nō: debere quēq; ppli iudiciū spectare dixit cui subdit causā dicēs. Nā romę est qd: nō subaudi asini: qd est aial stolidū: ac si dicat inept^o iudex: sed q nimis pccaciter dicere subtricit redditur in ista cū dicet auriculas asini qd nō habet: At si fas dicere). i. tā infami appellatiōe illos notare. Sz fas) subaudi est sic illos appellare. Tūc cū ad caniciē) excusabiles essent romani: si p etatē erraret tū in iudicādo hū etiā scribēdo: nūc vero etiā senes codē ignorātie morbo tenēt: vt merito debeāt asini appellari. Cū asperi inq^o). i. cōtēploz z cōuerto me. Ad caniciē). i. ad senes canos. Et nūm istū viuere

Quid sit
examen.
Cergili^o

Prima.

triste). i. ad hanc vitam nostram triste: hoc est ad homines quosdam graves
 ues et seueros. Et ad ea quaecumque facimus. i. sacre debemus.
 Relictis nunciis. qui ludus puerorum est ut ludant nunciis par
 et impar. Tunc enim ut ait Horatius. seria querere debemus. nā Horatius
 edificare casas: pro stello adiungere mures: ludere par impar:

Aspexi: & nunciis facimus quaecumque relictis: aridine lo
 Cū sapimus patruos: tunc tunc ignoscite. nolo. ga: si quez
 Quid faciam: sed sum petulantis splene cachinno. barbatum
 Scribitur inclusi: numeros ille: hic pede liber: delectat a
 Grate aliquid quod pulmo animae prelargus ahelet mētia psat.
 Cum sapi
 mus patru

os). i. sapientiam patruorum referimus. nā pueri apud patruos edu
 cabantur. Horatius me uentes patruum uerba lingua. et alibi: Horatius
 ne sis patruus mihi. Tunc tunc ter dixit ut indignationem
 expumeret: sed turpitudinem suppressit: intelligendum tamen est
 sumus asinis stolidiores: et ineptiores iudices. Ignoscite sub
 audi mihi si turpitudinem uestram recepero. Nolo subaudi rete
 gere. et sunt uerba dubitatis loquatur ne an sileat. et ideo sub
 dit. Quid faciam: sed tandem eligit alteram partem deliberationis:
 hoc est romanorum mores atque corrupta rerum detegere iudicia:
 ut inde sibi risum excutiat dicēs. Sed sum cachinno). i. ridi
 bilis: nā cachinnari est solute atque immodice ridere: unde
 cachinnones dicti. Petulantis splene) id est lasciuo et in risum
 prurienti. Nam ut scribit Plinius naturalis hystoria. li. xi. sple
 siue lyē risus atque iocorum sedes est. Scribitur inclusi) in quo
 romani minus sapiant: illud uidelicet est quod scriptores pa
 rant atque componunt se iudicio vulgi: ut inanem fauoris auram
 inde aucupentur: aduatores uero adulationi subseruiunt: atque
 ita ex equo utriusque peccant: quare in utrosque poeta inuehitur: ut
 est igitur. Nos inclusi). i. a turba remoti. Scribitur aliquid gra
 de). i. stilo gradiloquo et turpido. per parabellum uero partes
 plepsis explicauit dicēs / ille numeros. i. uersus quod numeris
 syllabarum et temporum consistat. Hic pede liber). i. solutus lege car
 minis. q. d. in psalms ofone. Quod pulmo prelargus anime). i.

aeris quē largiter spiret. Anhelet). i. cum anhelitu resonet. sic
 infra. Tu neq; anhelātī coquitur dū massa camino solle pres
 mis vētos. Scilicet hęc populo) subaudi q̄ sequitur: nam su
 periora ad se tantū poterant pertinere: nisi etiā velis z illa res
 citationis grā parari. vti autē tanto apparatu fauoris plebet
 gratia cōci

llādī nō po. Scilicet hęc populo. pexus togaq; recenti
 test rep̄hen. Et natalicia tandem cum sardoniche albus
 siōe carere: Sede legēs celsa liquido cū plasmate guttur:
 cū p̄sertim. Mobile coluerit patrantī fractus ocello.
 ex tā mol- Hic neq; more p̄bo videas nec voce serena
 li et lasciu. Ingentes trepidare titos: cū carmina lum̄bū
 recitatione. Intrāt: & tremulo scalpūtur vbi ītima versu.
 auditores i
 libidinē ex

Martial.

Illis verbis cōceptā p̄urāt. Dicit igit. Cū per) subaudi poe
 ta aut capillos habens pexos vel perus. i. pexat: hoc est ve
 ste pexa indut. Martialīs pexat) pulchre rides mea z oile tri
 ta. Et alb) .i. veste alba indut. Toga recētī) idest noua. Cū
 sardoniche) lapillo p̄cioso sardiū z onycha representās. Na
 talicia) idest qua solis natalibus utebatur: aut die natali sibi
 dono data. Tandem) ad morā ornatus referri potest. vt Ver
 gili) tandē progrediū magna comitāte caterua. Sede legēs
 celsa) idest in cathedra recitās sua carmina. Et fractus) idest
 euirat) effœminatusq; voce muliebri. Ocello patrātī) idest in
 recitationē quasi rē venereā perficienti quod in oculis ludibū
 dis maxime cognoscitur. Cum) prius. Colluerit) idest la
 uert. Guttur mobile) idest flexibile ad voces formandas.
 Plasmate liquido) idest portione liquida ad vocē mollien
 dam flectendamq; sumpta: dictum est autem plasma a plas
 mo quod est forma. Hic) idest tunc cum a poeta recitāte ta
 lia fiunt. Videas) videre possis. Titos ingentes) ciues ro
 manos sic dictos a tutando reimpub. Trepidare) idest p̄u
 ritu libidinis titillare. Cum carmina) idest quia carmina:
 nam cum coniunctio est causalis hoc in loco. Intran lum
 bum) idest penetrant in ipsam libidinis sedem. Et vbi intū

Vergili).

ma scalpuntur) sumptum est ab ijs qui scabiosi cum sint dulcedine scabendi fruuntur. Versu tremulo) idest qui voce tremula et infracta in aures auditoris descendit: aut versu tremulo idest titillatore membrorum. Tun vetule) in ipsum poetam quasi autorem tanti mali inuehitur: cum presertim senex

fit: dicitur
tur. Tu ves
tule) pro tu
ne o senex:
et respicit
ad illud quod

Tun vetule auriculis alienis colligis escas:
Auriculis quibus? & dicas cute perditus ohe
Quid didicisse: nisi hoc fermentum: & quod semel in

supra dixit tunc cum ad canicem. Colligis escas) idest queris materiam et fometa libidinis. Auriculis alienis).i. ut alios incites in libidinem: quod turpius est quam si teipsum incitares. Auriculis quibus) capite cassanti hoc proferendum est: quasi dicat: que libentissime huiusmodi illecebras auditurę sunt: vel ad illud referendum est quod infra diciturus est: auriculas asini quis non habet: ut sit auriculis quibus/ ut intellegas illos esse iudices ineptos: quibus talia deferantur. Et perditus cute) idest nimio studio habens cutem pallore ac macie deperditam. Dicas ohe) vox bacchantium est: quales se poetę nonnunquam fingunt: hoc est bacchi numine inflammatos: ut Horatius ohe recenti mens trepidat metu: et Juuenalis: satur est cum dicit horatius ohe. Quid didicisse) verba sunt poetę qui laudis cupiditate ductus scribit recitatque carmina sua: et respondet ad ea que Persius in illum fecit. Quid didicisse) subaudi tuuat me: aut pdest mihi. Nisi hoc fermentum: idest hec mea scientia: que quasi fermentum in massa panis fecit tumorem: ita me cogit in aliquod opus componendum erumpere. Et caprificus) solent caprifici inter saxa edificiorum nasci: illaque dissimulare. Martialis marmora messalę findit caprificus: et Juuenalis ad que discutienda valent steriles mala robora fici. Que semel intus innata est) idest intraviscera mea est genita: idest scientia acquisita sine fructu glorie. Exierit).i. in publicum prodierit. Nam ut ait Seneca in epistolis: non me vlla res delectabit licet eximio sit et salutaris: quam mihi vni scituro sum:

Horatius
Juuenal.
Martial.

Juuenal.

Seneca.

¶ cū hac exceptiōe detur sapiētia: vt illā inclusam senēa: enī
 clem reijciā. (Rupto iecore) idest ruptis precordijs quo pacto
 caprificus cū ex iuncturis erumpit discutit saxa. En pallor)
 verba sunt Persij in ambitiosum hūc poetā: dicitq; illū nō
 recte facere: q; cū sit senex ob eā causam debeat studijs im
 pallefcere.

En pallor Innata est rupto iecore exierit caprificus? *canaygo*
 senūq; id: En pallor seniumq;: o mores: vsq; adeo ne
 est en poe: Scire tuū nihil est: nisi te scire hoc sciat alter?
 ta pallidus At p̄chrū est digito mōstrari & dicier hīc ē.
 z senex: tur Ten cīratorum centum dictata fuisse
 pls scilicet Pro nihilo pendas? Ecce inter pocula querūt
 causa cur Debeat pal

lere. O mores) subaudi perditos z corruptos: z est cū excla
 matōne simul et indignatione proferendū: Martia. dixerat
 Martia. o mores o tempora. Tullius olim sacrilegum strueret cum
 Tullius. chatilina nefas. Usq; adeo ne) idest in tātū. Tuū scire) idest
 tua scientia. Nihil est) idest nihil vtilitatis aut voluptatis af
 fert tibi. Nisi alter sciat te scire hoc) subaudi quod scis: cū po
 tius: quēadmodū ab initio dixit: nō debeat q̄rere se extra se:
 neq; qd alij sentiant curare. At pulchrū est) verba sunt poetę
 ambitiosi pulchrū inquit est: atq; p̄inde appetendum. Non
 strari digito) subaudi p̄tereuntū: sic Horati⁹ car. quod mō
 stror digito p̄tereuntū. Et dicier pro dici ab omnibus. Nō
 est) digito me designando hīc est inquit ille: qui opus carmi
 ne composuit. Et pro nihilo pendas) idest nihil estimare de
 bes: Ten pro te ne. hoc est opus a te compositum. Fuisse di
 ctata) idest quę pueri p̄ceptoribus reddant. nam cum sit di
 ctare dicere: quę alij excipiant siue notis: siue vt repetant: di
 ctatum erit quod pueris ediscendum a p̄ceptore proposi
 tum est. Juuenalis. donec peragat dictata magistrī omnia.
 Centum cīratorum) idest puerorum: qui cīros: idest crines
 ad duo de vigesimum annum nutriebant: qui z capillati et
 criniti et cincinnati ex eadem causa dicebantur. Ecce inter
 pocula) eos reprehendit: qui in conuulsijs de poetarū carmī

Martia.
 Tullius.

Horatius

Juuenal.

vobis iudicant: quod sincere non potest fieri: quia ut dicit
 Horatius: male verum examinat omnis corruptus iudex. Horatius
 Ecce romulide) idest romani quorum fuit conditor romus male verū
 lus: quemadmodum a cecrope cecropide athenienses dicti examinat
 sunt. Saturni quo tempore minus bene possunt carmina pēsi ois corrup
 culate iudi p^o iudex.

Romulidæ satiri quid diu poemata narrent. care. Que
 Hic aliq̄s cui circa hūeros & ianthina lena est, rūt inter se
 Rancidulum quiddam balba de nare locutus disputant.
 Phyllidas hypsipylas: vatū & plorabile si qd Poemata
 dia).i. diu
 na: aut de

rebus diuorum et heroum scripta. Quid narrent, quid di
 cant et contineant. Sic) idest tunc. Aliquis ex numero cons
 uiarum. Cui lena Ianthina) idest vestis coloris violacei:
 nam ion est viola. anthos flos. cuius color vestibus in deli
 cijs nomen dedit: vt ianthine appellarentur. Martialis coc
 cina famose donans & ianthina meche. in sacris litteris vbi
 cunq; color hyacinthinus: emenda tu ianthinus. Est circa hu
 meros) idest qui veste violacea est inductus: ac per hoc nos
 bilem fuisse significat. Locutus quiddam rancidulum) id
 est quod quasi cibus rancidus fastidium alijs mouere pos
 sit: vt fit translatio saporis ad vocem. Eliquat. de nare
 balba) quia emitendo spiritum per nares videtur balbuti
 re. idest gracili et delicata voce profert: sumptum ab ijs
 qui per colum aut cribrum aliquid secernunt aut colant.
 Vergilius in moreto. foraminibus liquatur emundata ce
 res. Phyllidas idest elestias factas de phyllide regina thra
 cię que cum demophontem Thebet filium hospicio pri
 mum: deinde thalamo suscepisset: profectus ille Athenas
 cum se ad constitutum tempus rediturum polliceretur: ne
 q; id prestitisset: illa more impatiens vitam laqueo finit.
 Hypsipylas poemata de hypsipyle thoantis filia: que cum
 Iemni regnaret Jasonem ad colchos proficiscentem hospi
 tio suscepit: atq; illo deinde marito vta est. qui victor at
 q; coniugij pristinū immemor cum medea in patriam redijt.

Et si quid idest si aliquod poema. **Clatum** idest poetarum.
Est plorabile idest flebile: significat autem elegum carmen
 quod de rebus flebilibus est. **Et supplantat verba** idest ex-
 tenuat in modulationē quādā vocis rigorē. **supplātare** nāq;
 est defraudare atq; diminūere. **Palato tenero**. i. molli et es-

sceminato:

vt vocis lei Eliquat & tenero supplantat verba palato.
nocinto au Affensere viri. nunc non cinis ille poetæ
ditiori au Fœlix: nō leuioꝝ cippus nūc imprimit ossa:
res ōmul Laudant conuīuæ: nunc non e manibꝯ illis:
ceat. Assē- Nunc non e tumulto fortuna taq; fauilla
sere viri). i. **Nascuntur violæ: Rides ait: & nimis vncis**
cōiue af- **sensum p̄**

buere applaudendo poetę recitanti. **Hunc non** verba sunt
 cōiuarū in laudē poetę mortui cuiꝯ carmina sunt recitata:
 dicentū vt illius manes quēadmodū nos dicere solemꝯ: re-
 quiescāt in pace: & ossa molliter iaceāt. **Cinis ille poetę** cuiꝯ
 carmina modo audiuiꝯ. **Non est nūc fœlix:** ac si dicat est
 p̄fecto fœlix. **Et cippus** idest tymba siue tūba sic enim grę-
 ce & hispane dicit lapis q̄ sepulchro sup̄ imponitur: interdū
 p̄ loco sepulchri: vt apud Horatiū in primo sermone: mille
 pedes in frontē: necētos cippus in agrū hic dabat. **Non im-**
 primit nūc ossa leuioꝝ: pro leuitus: quasi dicat: sic p̄fecto est
 quod terra nūc est illi leuitus: id quod in omnibus sere monu-
 mentis sepulchroꝝ legimꝯ. **H. S. E. S. T. L. L.** hoc est. **Hic**
situs est. sit tibi terra leuis. **Laudant cōiue:** et addūt sup̄pic-
 ribus. **Non nascuntur nunc violę.** i. flores: vt sit species pro-
 gñe. **E manibꝯ illis** idest ex sepulchro dijs manibꝯ sacro. **Et**
ex fauilla fortunata idest ex cinere & ossibꝯ hoīs fortunati. ac
 si dicat deberēt p̄fecto nasci. qđ perinde dictū est quasi florū
 odor pueniret ad mortui sensum. **Iuuenalis** dijs maiorū
 bitis tenuē & sine pōdere terrā spirātesq; crocos & in vna ppe-
 tuū ver. i. vernos flores. **Rides ait** inducit **Persius** quēpiā
 qui poetę illiꝯ q̄ tantopere laudatur partes tueatur. **Sit** ille
 poetę defensor. **Rides** scilicet o **Persi.** **Et indulges nimis**

De sit lit:
tere sepul:
chroꝝ.
H. S. E.
S. T. L.
L.
Iuuenal.

Prima.

Id est das operam. Naribus vncis) id est subsannationib) hoc
 est rōchis nos; suspendendo: vt ait Horatius. naso suspendis
 adunco. An erit) subaudi quispiam. Qui recuset) id est neget.
 Uelle meruisse os populi) id est laudes meritas a populo
 consequi. Et qui locutus digna cædro) id est eternitate: cædro,

Horatius

Naribus indulges. an erit qui velle recuset
 Os populi meruisse: & cædro digna locutus
 Liq̄re nec scōbros metuētia carmina nec th)⁹
 Quisquis es o mō quē ex aduerso dicere feci:
 Non ego cum scribo: si forte quid apti⁹ exit:
 Quādo hęc rara auis est: si qd tamē apti⁹ exit:

em siue cę
 dreleo hoc
 est oleo cę
 drino perū
 gebāt char
 tē ne tines
 is ⁊ blatis
 pertūderē
 tur: aut ca

riē sentirēt idq̄ cędr⁹ prestat. Mart. ad librū suū cędro. nunc
 licet ambules perunct⁹. ⁊ Horati⁹. speramus carmina fingi
 posse linienda cędro. Linq̄re) subaudi neget post mortem.
 Carmina nec metuētia) scombros) pisces salios ex genere
 halecum: qui acetarijs chartis inuoluti vēdebātur: in quos
 vsus damnabantur chartę inutiles. Martialis ad librum
 suū. nec scombis tunicas dabis molestas. Nec thus) id est
 vnde fiant cuculli: in quibus inuoluitur thus. Martialis
 Idem ne thuris piperis ve sis cucullus. est autem cucullus
 charta in speciem cuculli formata: hispane dicitur alcartam.
 Quisquis es) alloquitur illū quē induxit partes ambitiosi
 poetę tuentem. respondetq̄ ad illud quod dixit: an erit qui
 velle recuset: fateturq̄ se nō ab humanitate alienū: vt si quid
 recte fecerit: recuset laudari: sed q̄ nō in eo debet cōstitui finis
 benefactorū operum: sed in rei recte factę cōscientia. Dicit igt
 tur. O tu quisquis es quē feci) id est finxi. Dicere ex aduerso)
 id est mecum disputātem: subaudi intēde rationi mee. Ego
 non metuā laudari) id est non fugio laudes. Si cum scribo)
 id est aliquod opus cōpono. Aliquid exit aptius) id est aliq̄
 carmen concinnius ⁊ elegantius prouenit. ⁊ per parentelinā
 interponit. Quādo hęc est rara auis) id est raro cōtingit ali
 quid perfectū posse fieri in quouis genere; quemadmodum

Martial.
 Horatius.

Martial.

Martial.

B

Iuuenal.

phoenix est rara avis aut cigno niger Iuuenalis. rara avis
in terris nigroq; simillima cigno: deinde repetit si quod tamen
aptius erit. Iuuenalis. Rara avis in terris nigroq; simillima
cigno: deinde repetit: si quid tamen aptius erit. Neq; enim fibra
est mihi cornea). i. nō habeo precordia adeo dura: ut non tan
gar laudis

cupiditate: Laudari metuā: neq; em̄ mihi cornea fibra ē
p̄fertur il: Sed recti finemq; extremumq; esse recuso
la q̄ virtutē Euge tuū: & belle. Nā belle hoc excute totū:
sequitur: itaq; Quid non intus habet? Non est hic istas acci
vmbra cor: Ebrīa veratro: non si qua elegidia crudi
p̄: fibra nā Dictarunt proceres: non qcquid deniq; lectis
q; dicitur q̄ sanies. i. im

Martial.

perfecto sanguis per corp⁹ diffunditur: sicut sanguis per ves
nas: spirit⁹ per arterias. sed peculiariter fibz de iecore dicitur:
tur: vbi sunt cōplures huiusmodi meatus. Sed recuso: id est
nego. Euge tuū: & belle) aduerbia sunt applaudentis alicui
poete: ut infra euge poeta: & Martial. Effecte grauit̄. cito.
nequiter. euge. beate. Ergo euge tuū: & belle) id est tuas (istas
laudes. Nego esse finem recti & extremū) id est vitimū & sum
mum bonum ad quod omnes tuos labores referre debeas:
ac si dicat. nō in eo cōstituere debes fructū vlgianū tuarum
ut ab alijs lauderis: sed ut cōscientia recte facti operis fruas
ris. Nam excute totū hoc belle) id est examina istas laudes:
et est sumptū a saccis: quos excutim⁹ ut sciam⁹ quid intus
cōtinent. Quid non intus habet?). q. d. plenū est adulatione
atq; misera ambitione. Nō est hic istas) sensus est in carmin
ibus meis nihil tale est: quod plausus & vulgi acclamatio
nes expectet: quod alij poete aucupari solēt. Nō est hic istas
acci) tale quidam quale in poemate accij poete qd istas hoc
est de bello troiano inscribitur. Ebrīa veratro) id est plena bel
leboro quo se purgabāt: q̄ subtile aliqđ opus scripturi erant:
hoc se carneades purgavit cōtra stoicos disputatur⁹. Et non
sunt hic elegidia. Si qua elegidia crudi proceres dictarunt)
id est elegie: nā elegidion diminutiū est ex forma greca pro

parua elegia. Et proceres crudos appellat/qui ppter nimis
studium laborantes cruditate stomachi non bene cibos concoq
bunt. Et non est hic. Quicquid scribitur in citreis lectis) idest in
tabellis ex materia citri arboris prectose in quibus foli proceres
solent scribere. Ex citro autem tabellas principibus fieri solitas

Scribitur in citreis. Calidum scis ponere sume: r^o scribitur in
Scis comitem horridulum tu ita donare lacerna: fabula bel
Et verum inquis amo: verum mihi dicito de me: lerophon a
Qui potes vis dicam: nugaris: cum tibi calue tis: quando
ad lyciorum
regem mi

sus est: in disticho Martiali. Cuius lena est pugillares citrei. se. **Martial.**
cta nisi in tenues essem ligna tabellas: essem libyci nobile
datis opus. Calidum scis) sensus est: non posse fieri ut hic scias:
qua opinione sit apud alios: cum muneribus precorrupterit client
tes et amicos: quod verum illi dicturi erant. Scis ponere) scilicet in coe
na comitibus. Sume calidum) quod salebatur ex porce pumipare
papillis: res in maximis delicijs apud iRo. **Martial.** de su- **Martial.**
mine esse putes: nondum sume sic vberem largo effluit et viuo la
cte papilla tumet. Et scis donare comitem horridulum) idest fri
gore horrentem. Lacerna trita) idest veste longo usu consumpta.
Et postea quod id fecisti. Inquis amo) bladietis est sicut et ama
bo. **Martialis** dic verum mihi marce dic amabo nil est quod ma
gis audiam libenter: vero verius ergo quid sit audire: verum attice **Martial.**
non libenter audis: dicito mihi verum de me: idest de carminibus
meis. Quid potes) idest quomodo est possibile dici tibi ve
rum: cum amicos precorrupteris. Vis dicam) subaudi verum
ego qui non sum corruptus tuis muneribus. Nugaris) idest
nugas agis: hoc est nihil: nam illud est nugari. Cui o calue
idest o senex: ut supra tum vetule. Aqualiculus pinguis) idest
venter in quem sordes confluunt: sed hic pro ventris abdominis
ne ponitur. Extet) idest promineat et protendatur tibi. Sesquis
pede) idest pede et dimidio: ut sesquialteris: sesquimodis: un
de et sesquialtera proportio arithmetica dicta: quod aliquis nu
merus contineat alium et eius dimidium: ut sex: quattuor et duo.

Satyra

Plinius. Propenso) idest propendēti: et alludit ad illud quod Plinius in historia naturali scribit: minus ingentiosos esse quibus ventus ter est pinguis. O iane) sensus est: miseri sunt homines qui sic decipiuntur ab ijs qui illos debuerant veritatis admonere: cum absentes et post tergum ab alijs irrideantur: ianus autem fo-

*cioniam appellat
gias in foemas
ciconia) cets
gens dicitur
versionis apud
calap. in uo
info, is,*

lix q̄ in oc-
cipitio quo
q̄ habet o-
culos: neq̄
illi possit il-
ludi. O ias-
ne) subau-
di te appel-

Pinguis aqualicul⁹ propēso sesquipedē extet.
O iane a tergo quem nulla ciconia pinxit:
Nec manus auriculas imitata est mobilis albas:
Nec lingue quantum sicut canis appula tantū.
Vos o patricius sanguis quos vivere fas est:
Occipiti cæco posticæ occurrite sannæ.

lo foelicē. Quem nulla ciconia) idest manus formata in speciem ciconiæ. Pinxit) idest tūdit et percutit: nam pinsere apud antiquissimos erat pistillo frumenta in mortarijs contundere: ut ex ea farina pulvis facerent: postea vero pinsere ad panis faciendū rationem translatum est. A tergo) ab occipitio fieri ijs quos illudimus: per quos intelligimus eos qui non curant quid de se absentibus dicatur. Nec manus mobilis) idest a tergo quoq̄ agitata. Imitata est auriculas albas) idest asininas quæ pilos habet albos in parte interiori: unde

Quidius.

Quid. xi. meta. de mīda cui apollo aures asininas dedit. vili-
lisq̄ albensib⁹ implet: instabilesq̄ illas fecit et dat posse mo-
veri. Nec tantum lingue) subaudi exerte profertur tibi a ter-
go. Quantū canis appula sicut) idest quantū in siti canis ap-
pula linguam exerit. Apuliā nāq̄ siticulosam appellat Ho-

Horatius.

ra. hoc est in aquosam et aquis carētē. Vos o patricius) sed
esto inquit alij versentur in hoc errore: atq̄ sui ignorantia.
o vos sanguis patricius: idest vos romani qui originē a pa-
tribus hoc est senatorib⁹ trahitis et est nominati⁹ pro voca-

Virgili.

tivo: ut Virg. vi. cxi. Sanguis me⁹ (quos est fas vivere) idest
immortales esse. Occurrere sannæ posticæ) idest subsannatiōis
quæ post tergū vobis sit. Occipiti cæco) quasi dicat. cum in oc-
cipitio oculos non habeatis: providete ne post tergum hoc

Prima.

est absentib⁹ vobis detrahatur. Quis populi) vba sunt poe-
te ambitiosi cōsulentis amicū: quid populus de illo sentiat.
Quis populi sermo est) scilicet de me? Quis enim) respōdet
amic⁹ adulator. Quis enim subaudi esse debet sermo de te:
nisi id quod est scilicet, Carmina) tua. Nunc demum fluere)

Quis ppli fmo est: qs em̄ nisi carmina molli cū āte bac
Nūc demū numero fluere: vt p læue seueros oim alioꝝ
Effundat iūctura vngues, scit tendere versum poetaz sue
Non secus: ac si oculo rubricam dirigat vno. rint dura.
Siue opus in mores. in luxū. in prādīa regū: (nunc mol
Dicere res grandes nostro dat musa poetæ. li) idest ver
Ecce modo heroas sensus afferre videmus: suauī: et vt
ostēdat car

minis equalitatē z pulchram deductionem: vtitur duabus
translationibus: altera que sumpta est a marmorarijs: qui
excudunt quadrantq; lapides ad amussim: ita vt iunctura
non appareat ideo dicit. Ut iunctura: idest verborum coag-
mentatio. Effundat: idest non admittat. Ungues seueros: id
est quātūvis rigidos z acutos. Per læue: idest per iūcturam
in qua nō est rima: aut quicquā hians aut prominēs. Læue
enim per diphthongō planum tersumq; significat. Scit tens
dere versum: Altera translatione vtitur sumpta a fabris li-
gnarijs. et sunt vba adulatoris. Jam nō ad ipsum poetā am-
bitiosum sed ad alios de illo. Nam a secūda persona transi-
uit ad tertiam. Scit tendere versum: idest dirigere z ordina-
re. Nō secus: idest nō aliter. Ac si dirigat rubricā: idest lignū
ad rubricę lineā. Uno oculo: id enim fabri lignarij faciunt: vt
explorent an materia sit recta. Siue opus: Ordo est: Musa
dat nostro poetę dicere res grandes: scilicet in stilo z in mate-
ria. Siue opus: subaudi illi⁹ sit. In mores. in luxū: qđ vtrūq;
ad poetā satyricū pertinet. In prandia regū: forte ad tragoe-
diam de atreo z thyeste alludit: de qua infra in quinta satyra
si quibus aut progne: aut si quib⁹ olla thyeste feruebit. Ecce
modo: in eos poetas inuehitur: qui cū parua nesciant descri

Satyra

Ausonius.
Martial.
Juuenal.

bereres magnas et heroicas aggrediuntur: inferentes quædam
græca suo poemati: quæ admodum Ausonius frequenter. Mar-
tialis et Juuenalis raro. Ecce inquit. Videmus modo quos-
dam poetas. Solitos nugari græce (idest qui græca quædam
verba et sententias suis carminibus inserunt. aut græci. idest
ad morem

græcorum. Et Nugari solitos græce: nec ponere lucum
ferre sesus Artifices: nec rus saturum laudare: vbi corbes.
heros) idest Et focus. & porci. & fumosa palilia fœno.
est sententias carminum: Vnde remus: sulcoque terens dentalia quinti:
ni heroico

Horatius.

conuenientes. Nec artifices) idest peritos. Ponere) idest ad
describendum. Lucum. i. siluam aliquam sacram. Nam lucum semper
persequitur consecratio: etiã in sacris litteris. Horatius in poemate
purpure late qui splendeat vno et alter assuitur pannus:
cui lucus et ara dianę describitur. Nec artifices ponere rus sa-
turum) idest omnibus refertum que ex agro proueniunt. Ubi
idest in quo rure siue villa. Sunt corbes) exceptorij mes-
sum et vuarum. Et focus) locus vbi acceditur ignis. Et porci) ad-
niles scilicet et cohortales. Et palilia) festa de palis deę pasto-
rum: in quibus vt historici tradunt Roma cõdita est: hoc est quæ-

Quintus.

admodum dicit Quintus in quarto pastorum decimo kalendas
maias. Fumosa fœno) quia pastores in festis deę palis: ex fœ-
no pyras faciebant: illasque trãsiliabant. Quintus. morosque per
ardentes stipule crepitantes acervos trãticias celeri strenua

Tibullus.

membra pede. et Tibullus ille leuis stipule solenes potus acervos
uos accendit: flamas trãsilietque sacras. Unde idest a quo rure
siue pallibus: remus filius martis ex illa silua gemellus cum
romulo fuit: ac per hoc significat omnem nobilitatem romanam
ex pastoribus fuisse propagatam. Et tu o quinti) subaudi fuisse.
Hic fuit. L. quintus cincinnatus: qui dicitur. Q. minutius cons-
ulem in algido more obsessum a volcibus expeditur: quo nego-
tio intra .xvi. dies confecto ad rem rusticam rediit. Terens den-
talia sulco) idest atterens vomerem arando qui in aratro dentalia
aperitur: vnde et seranus cognominatus est. quoniam quo tempo-

re venit illi infidus q̄ erat creat⁹ dictator: serēbat agrū. **Uergilii.**
 gili⁹. vi. cū. z te sulco serane serentē. **Lum**) idest quo tempore.
Uxor) ca cerelia vocabatur. Sidonius apollinaris est auctor **Sido. apol.**
 si te inquit tantū cūcinnati dictatoris vita delectat: cereliam
 ducito quē boues iungat. **Trepida. i. festina.** Induit dictaturā
 idest illi

Quā trepida aēte boues dictaturā iduit vxor: **gnia dicta-**
 Et tua aratra domū lictor tulit. **Euge poeta.** toris. (ante
 Est nunc brysei quem venosus liber acci: boues) q̄b⁹
 Sunt quos pacuius: & verrucosa moretur **lūctis ara-**
 Antiope xerunnis cor luctificabile fulta. **bat. Et li-**
 ctor). i. via-
 tor q̄ attus

lit illi nunctū dictaturę. Tulit domū tua aratra). i. retulit in
 domū tuā: cū neq; famulū neq; seruū haberet. erant autē lictō-
 ctores qui p̄ferebant insignia magistratū. **Euge poeta.)**
 cum ironia legendū est. q. d. ego nescio cur debeas poetę nos
 mine gaudere: cū nihil tale describere scias. **Est nunc brysei**
 eos reprehēdit q̄ admirātur poetas antiq̄ssimos eosdēq; imi-
 tātur: cū recētores cōtemnāt. **Est nūc)** subaudi aliq̄s. **Quē li-**
 ber venosus) idest turgid⁹ z inflat⁹: q̄ in carmine vitiosum
 est. **Acci p̄ accij** poetę antiq̄ssimi z qui iā inter obsoletos cō-
 putātur (z) pete ab inferiorib⁹. **Moritur** idest detineat. i. sunt
 q̄ illū admirētur: nā ea quę miramur detinent nos. **Brysei)** a
 baceho q̄ dicit brysei cognominati. poetę autē in tutela bac-
 chi z appollinis sunt. **Sūt** etiā subaudi quos **Pacuius** poe-
 ta etiā antiq̄ssim⁹ scriptor tragoediarū ex brūdisio italie vr-
 be. **Et antiopayerrucosa).** i. tragoedia **Pacuii** q̄ inscribitur
 antiopa citaturq; a **Licerone** in primo de finib⁹. z a **Paiscia;** **Licero.**
 no: z **Marcello** cōplurib⁹ in locis quā verrucosam appella- **Paiscia a**
 uit. idest asperam et inegalē: quod ad poematis vitupera- **nus.**
 tionem spectat: sicut econtrario molle atq; deductū carmen **Marcell⁹.**
 ad laudem. **Fuit autem antiopa** nictē regis lesbiorum filia:
 ex qua cum **Juppiter** zethum z amphionē procreasset: a **ly-**
 co eius coniuge atq; **Thebanorum** rege repudiata est: atq;
 in illius locum **Dirce** superinducta. quę cum **dīu antiopā** in

Satyra

suspitionem pellcatus verasser: tãdem a gemellis: quos ex
 ioue antiope pepererat in vltionem matris equis indomitis
 alligata atq; distracta est. Fulta cor luctificabile: idest habes
 cor luctuosum fultum ⁊ sustentatum. Verumnis: idest labo-
 ribus: quos sub pellice passa est. hic versus aut est Pacuuij.

Pacuuij.

aut ex illi⁹
 verbis for- Hos pueris monit⁹ patres infundere lippos
 matus: a Cũ videas: q̄ris ne vnde hec sartago loquẽd⁹
 Persio ve Venerit i linguas: vnde istud dedec⁹: in quo
 ro nũc in- Trossulus exultat tibi per subsellia læuis:
 terpositus: Nonne pudet capiti nõ posse pericula cano
 vt ostendat
Pacuuij Pellere: qn tepidũ hoc optes audire deceter⁹
 duriciã va

titatemq; in carmine. Hos pueris: sensus est cũ filij patres
 audiant poetarum veterũ carmina laudantes: et ipsi quoq;
 talia admirantur: talesq; euadere laborant. Cum videas pa-
 tres lippos: idest in iudicando de authoribus cecos. Infun-
 dere hos monitus: idest instillare talia p̄cepta. Pueris: idest
 filiis suis. Queris ne? quasi dicat non est necesse querere: cũ
 ratio sit in promptu. Hec sartago loquendi: idest lingue stris-
 dor: qualis ex sartagine cum aliquid frigitur sonat. Venerit
 in linguas: idest in sermonem filioꝝ. Et istud dedecus: idest
 ignominiosum ⁊ turpedicẽdi genus. In quo trossulus: idest
 eques roman⁹. hoc est ordo equestris. nam equites aliquans-
 do sunt trossuli appellati a trossulo thuscie oppido expugna-
 to. author est Plinius libro trigesimo tertio naturalis hysto-
 ric. Læuis: glaber et depilatus. significat autem illos esse vi-
 ros molles ⁊ effoeminatos quibus talia placent. Exultat ti-
 bi idest applaudit ⁊ fauet tibi clamoribus. Per subsellia: in
 quibus auditores sedent poeta recitante. Juuenalis. sed cũ
 fregit subsellia versu. Nil ne pudet: sensus est: cum sis senex
 non pudet te esse incautum ⁊ imprudentem: vt nescias quid
 sequi aut vitare debeas: Nil ne pudet: quasi dicat pudendũ
 est in sene p̄sertim: nam in puero veniã meretur hic error.
 Non posse pellere pericula: idest rem in qua de fame pericu-

Plinius.

Juuenal.

Prima.

To agitur. Capiti cano: idest a capite senili. Quin optes: idest
 q non optes. Audire hoc decenter: idest has adulatorū et ap
 plaudentiū tibi voces. sunt autē applaudendū aduerbia des
 ceter. euge. belle. et apud Martialē sophos. Lepidum decen **Martial.**
 ter: idest laudes frigidās quippe q̄ non respondent meritis

Fures ait pedio. pedius quid? crimina rasis
 Librat in antithetis doctus posuisse figuras.
 Laudat. bellū h. bellū hoc? an romule ceues?
 Mē moueat q̄ppe: & cātet si naufragus affem

tuis vereq;
 ptuti. Fur
 es ait pe
 dio: supra
 in poetas:
 nūc in eos
 inuehit: q̄

in causis iudicialib⁹ omissis probationibus et argumentis
 in quibus tota victorię causa consistit: cōserunt se ad exorna
 tiones atq; figuras: et quos appellat colores rhetoricos. Sit:
 subaudi accusator. Pedio: quē furti accusat. nā constat pediu
 quēdam sub nerone a cyrenensibus furti vel potius sacrile
 gij accusatū. Pedius quid: subaudi respondet ad hāc accusa
 tionem. Crimina rasis: verba sunt adulatris pedio: aut illum
 apud ceteros laudatis. Librat crimina: idest pedius crimina
 obiecta rependit et cōsutat. In antithetis rasis: idest figuris et
 exornationib⁹ puris. nam antitheton quod interpretatur cō:
 trapositū. figura est qua cōtraria inter se opponūtur. vt dies
 nocti. lux tenebris. pedius in quā. Doctus posuisse figuras:
 cū potius argumentis se debuerit defendere. Laudatur: scilicet
 is qui se ita defendit. Bellū hoc: subaudi est et pulchre di
 ctum. Bellum hoc: cū indignatione proferendū est. nā irascit
 tur incandescitq; Persius in eū: qui tam impudenter assen
 tatur. itaq; illius verba irat⁹ repetit. An romule ceues: idest
 o Romane. nā primitiuū pro deriuato posuit. Ceues: idest
 adularis: est autē proprie ceuere in viris quod crissare in foe
 minis: hoc est cū coeunt nates motitare. sed q̄a canes cū adu
 lantur: clunes mouēt et caudam: accepti ceuere pro adulari.
 Mē moueat: laudabat adulator ambitiosa oratoris orna
 menta: nūc dicit se non magis moueri ad misericordiā pos
 se huiusmodi oratione: quā si naufragus multis et composis

Antithes
 ton.

Satyræ.

his verbis emendicaret stipē. Si naufrag⁹ cātet assem) idē
cantando mendicet. hoc est p̄meditatis p̄cibus misericor
diam querens. Men moueat) pro me ne flectet ad misericor
diā. Et protulerim illi assem) quasi dicat neq; me mouebit
neq; illi assem dabo: q; qui huiusmodi oratione vitur nō do
let: et quē:

Horatius admodum Protulerim? Cātas cū fracta te in trabe pictū
in poetica Ex humero portas. verū nec nocte paratū
Horat. scri Plorabit: qui me uolet incuruasse querela.
bit: si vis Sed nūeris decor est: & iūctura abdita crudis
me flere Claudere sic versū didicit: berecynthi⁹ atys.
dolēduz est
primū ipsi

Juuenal. tibi. Et cum portas te pictum in trabe fracta) idest in tabu
la in qua naufragium euasisti. Ex humero) idest in tabella
picta ex humero pendēte. Cātas) idest perinde est ac si can
tares: quia nihil opus ad misericordiam mouer. Verum)
pro sed. Qui uolet incuruasse me querela) idest inclinare me
ad commiserationem sua inſoelicitate. Non plorabit) idest
plorando narrabit. Paratum nocte) idest p̄meditatu nocte
hesterna. hoc et in arte rhetorica p̄cipitur ne oratio vi
deatur elaborata. sed si quid tale sit: lateat artificium. Sed
numeris) diceret quispiam in excusationem poetarū: quos
pauloante Persius de duricta reprehendebat: nō nihil est
o Persi quod de poetis dicebas: sed in hoc sunt laudandi
quod. Iunctura est abdita) idest abscondita et quę oculis
perspici non possit et perstat in translatione illius quod su
pra dixit: ut per leue seueros effundat iūctura vngues. Inus
meris crudis) idest verbis siue pedibus quos ego fateor esse
seudos. Ad quod respondet Persius dicens. Immo. Di
didicit claudere versum sic) et subdit carmina alicuius poete
sui temporis: est autem claudere versum qualibuscūq; ver
Horatius bis: adhibita tantum syllabarum quantitate versum com
ponere. Horatius pi. sermonum neq; enim concludere ver
sum dixeris esse satis. Berecynthius atys) clausula est ut de
rimus alicuius inepti poete. Suit autem atys puer: quem

Prima.

cybele deorum mater in delicijs habuit: quem cum depre-
hendisset in sangaritide nympba furore immisso sibi ipsi ge-
nitalia secuit: vnde est deum matris sacerdotum origo. Be-
recynthius autem a berecyntho mōte et vbe phrygię vbi pe-
culiariter cybelle colebatur atys dictus est. Et qui cerules

leum) hoc

Et qui ceruleum dirimebat nereia delphini.

quoq; car-

Sic costam longo subduximus apoenino.

men alicus

Arnavirū: nōne h̄ spumofū & cortice pigus:

ius poetę

Vt ramale vetus prægrandi subere coctum:

reprehen-

dit. Loq;

tur autem

fortasse de delphino: qui arionem metymneum seruauit:
aut de delphino qui nuptias neptuni et amphyrites cons-
ciliauit: ex secundo libro fastorum Suidij. Dirimebat) idest
natans sulcabat. Nerea ceruleum) idest mare cuius color
est ceruleus. Sic costam) et hoc alterius siue eiusdem poe-
te carmen est in quo dicebatur: quo pacto ex apoenino ab-
scissa est pars que in siciliam insulam recessit quod omnes
poete hystorici atq; cosmographi predicant. Subduximus
costam) idest poetę nostri dicunt subductam fuisse costā: hoc
est latus. Apoenino longo) idest qui ab alpibus ad rhegiū
brutorum vbe per mediam Italiam quasi dorsum quods-
dam porrigitur quod tractus spacium continet ad quingens-
ta milia passuum. Sic) sic autem dixit: idest pari ineptia. Ar-
na virum) satis licenter Persius in Vergilij carmen inue-
bitur: vt inflatum nimis: et a quo multum possit detrabi:
nec mirum si ne Vergilio quidem parcat: cum satyrici pro-
prium sit: vt dum risum excutiat: non hic cuiquam parcat
amico. Nonne hoc spumofum) idest inflatum et inane quasi
spuma. Et vt ramale vetus?) sunt autem ramalia rami inus-
tiles ex arbore decissi. Suidius octauo metamorphoseos Suidius.
multifidasq; faces ramaliaq; arida tecto detulit. Cortice pin-
gui) idest crasse corticis. Coctum) idest retorridum et anti-
quum vnde recocti dicuntur qui nimio vsu obcalluerunt. In
subere prægrandi) arbore crassissime corticis: que a grecis

Theodor. halipheus dicitur. Theodor⁹ gaza salſi corticē interpretatur
rus gaza. habet enim corticē quaſi nitri aut ſaluſuginis ericcate. Sunt
Horatius. qui legāt pro prægrādi vegrandi authoritate porphyronis et
Plinius. tātis hūc verſum in primo libro ſermonū Horatij: ſed quod
 exponit vegrandi pro nō grādi. non placet: nā et ſi Plinius

hāc arbore
 minimā eſt
 ſe dicit: hoc
 Torua mimalloneis implerunt cornua bōbis.
 dicit cōpa
 ratione ad
 alias glan

diferas ſed in ſuo genere intelligit Perſi⁹ valde grandē: ac
 ſi dicat antiquā nā ve particula modo auget modo minuit:
 quid q̄ ⁊ ſup alias glandiferas aut ſuperat aut exequat etiā

Plinius. Plinij authoritate: ſubertis inquit cortex tantū in fructu præ
 craſſus ac renaſcēs: atq; etiā in denos pedes vndiq; expla
 natū. Quid nā igitur. Senſus eſt: nulla ratio eſt cū carmina
 ipſa cruda ſint ⁊ dura: qualia ſunt que ſequitur quattuor: cur
 debeat molliter et delicate pronūciari. Quid nā igitur: id eſt
 cur nam. Legendū eſt: id eſt legere oportet carmina q̄ ſequun
 tur. Tenerū: pro tenere et delicate. Et ceruice laxa: id eſt flexa
 advocē extenuandam. Torua mimalloneis: cuiuſcūq; poetę
 ſunt hi verſus duri profecto et turgidi ſunt: deſcribūtur autē
 in illis ſacra bacchi. Implerūt: ſubaudi bacchi comites et ſa
 cerdotiſſe. Cornua torua: id eſt terribilia ſiue ſint cornua in
 buccinas formata ſiue tubę flexi eris. vt dicit Quidi⁹ quarū

Iuuenal. erat vſus in ſacris bacchi. Iuuenalis ⁊ cornu pariter vinoq;
 ſerun t̄ menades. Bōbis: ſonis nomine tracto ex ſono tubas
 rū. Mimalloneis: id eſt baccharum que mimallonee dicitur

Quidius. ab imitando. Quidi⁹ de arte. ecce mimallonides ſparſis per
 terga capillis. Et baſſaris: baccha id eſt bacchi ſacerdos di
 cta a baſſareo: quod eſt vnum ex bacchi nominib⁹. Ablatura
 caput ſectū: proſecandū et amputandū. Vitulo ſuperbo: vt
 detur tangere fabulā de agauē: que per ſurore in ſacris bac
 chi filio pētheo caput auulſit: putās eſſe vitulū: aut ſicut Qui
 dius. iij. metamor. ſcribit apri auulſum inquit caput digitis

Prima.

complexa cruentis clamatto comites: superbū autē appellas
 uit: quia pētheus bacchi sacra cōtēpsit. Et menas: sacerdos:
 itē bacchi. Flexura lyncem: idest currū bacchi quē lynces tra
 gresq; trahūt: quę animalia in bacchi tutela sunt. Corymbis:
 idest hēderts quib⁹ pro lozis vtitur: nā corymbi sunt bederas

Bassaris: & lyncē menas flexura corymbis.
 Eufon ingemmat: reparabilis affonat echo.
 Hęc fierent: si testiculi vena vlla paterni
 Viueret in nobis: summa de lumbe salua
 Hoc natat in labris: & in vdo est menas atys.
 Nec pluteū cedit: nec demorsos sapit vngues.
 Sed quid opus teneras mordaci radere vero

rū racemū.
 Ingemi-
 nat eufon:
 idest repe-
 tit nomen
 bacchi: qđ
 interpretas-
 tur bon⁹ si-
 lius. Echo
 repabilis:

idest vocis repercussio: & repetit & reparat voces semel ex ore
 emissas. Affonat: idest ad voces baccharū resonat. Echus sa-
 bula ex. iij. meta. petēda est. Hęc fierēt: idest tales versus fras-
 cta et parū virili voce pnunciarentur. Si vlla vena testiculi
 paterni: idest virilitatis a patre acceptę. Viueret in nobis: id
 est vigeret. q. d. nunquā id facerem. Hoc de lūbe: idest opus
 enervatū et sine virib⁹: quēadmodū animalia lumbi fragilo
 delūbata. Natat idest voluitur et versatur. In labris & sum-
 ma salua: q̄ necessaria est ad tēperanda organa plectraq; lin-
 guę. Et menas & atys: idest fabulę de baccho & cybele: in quib⁹
 crebra fit mētio de menade et aty: aut cū venit pronun-
 ciando ad hęc ipsa nomina. Est in vdo: idest versatur in ore
 humido: vnde Vergili⁹ vocē vđā appellauit. Nec pluteum
 cedit: carmē quod tātopere laudatur qđq; tā molli ac tenera
 voce pfertur: quale sit ostēdit dicēs q̄ nec cedit pluteū: idest
 non percussit armarium vbi libri reponūtur: & cui scriptores
 incūbunt: solent enim q̄ cōponunt aliquid ex ingenio suo: si
 illis ex sentētia res nō succurrūt: impingere chartas & allide-
 re scrinijs. terre. pariet: qđ est signū maxime curę ac diligen-
 tię. Sed hoc carmen cū fieret nihil tale est passus. Nec sapit
 vngues demorsos: idest nō p̄ se fert diligentīā emendatiois

Satyræ

nis: solent enim poetæ cogitabūdi vngues rodere: barbā fricare: caput scalpere: et res huiusmodi facere quibus significatur
Horatius vni tantū componēdi carminis studio esse intentos. **Horatius** et in versu faciendo sepe caput scaberet: viuos et roderet vngues. Sed quid opus iam inde ab initio operis dubitare coepit **Persius**

an satyrā Aurículas: vide sis: ne maiorum tibi forte scriberet: **Limina** frigescant. sonat hic de nare canina nūc nō ad **Littera**. per me equidē sint oīa protinū alba. eandē incō **stātiā** re-

dit: sed tamē in eo perstat: vt satyrā scribat. Dicit igitur ad se ipsum loquēs: aut monitorē suū inducit secū loquērē. (Sed quid opus) idest quæ necessitas cogit te? **Radere** idest pistringere et violare: vt infra pallētes radere mores doctus. (**Aurículas teneras**) idest hominū effœminatorū mores quorū reprehensionē non libēter audiūt. **Cero mordaci** idest veritate: quæ amara est et pungit: vt infra mordaci lotus aceto. **Vide sis** idest caue si vis. sis enim in si vis resoluitur apud comicos sepe quemadmodū capsis in cape si vis **Cicero** **Quintilianus** et **Quintilianus** auctorib⁹. **He limina maiorū** idest potētiorū quos tu carminibus insectaris. **Frigescant tibi** idest sint tibi frigida et mortifera. **Horatius** secundo sermōnum. maiorum ne quis amicus frigore te feriat idest morte quæ ab effectu frigida est. **Vergilius** quarto **eneidos**. et cū frigida mors anima subduxerit artus. **Hic** idest in satyrā quam scribis. **Littera** sonat de nare canina) idest. r. littera frequens est: quā ringentes canes expriment: quorum est proprium rixari. sis significat autem non posse fieri quin scriptores satyrarum ridentur cum illis quos offendunt suis carminibus. **Per me equidem** perterritus his comminationibus **Persius**: dicit se nolle in quempiam scribere. **Per me equidē** inquit) idest quantum ad me attinet. **Protinus** idest deinceps. **Omnia sint alba** idest nemo infamia denigretur a me. sicut ecōtrario nigra dicuntur vitiosa. sic infra: quæ sequenda forent et quæ vitāda vicissim: illa pri⁹ creta mox hec carbone notāda.

Cicero.
Quintilia.
Horatius.

Nil moror (idest nil amplius hac de re delibero. **Euge**) sibi ipsi
 fauet: quod tale consilium cōperit de non scribenda satyra.
Omnes etenim sensus est omnia quę paulo ante reprehens-
 dere volebā iam volo admirari et laudare. **Etenim vos omnes**
 res eritis mīre) idest admirabiles et laudandę. ac si dicat: iam

Nil moror. euge: oēs eteni bñ mīre eritis res, illis detra-
Hoc iuuat. hīc inquis veto q̄squā faxit oletū: ham. quin
Pinge duos angues. pueri loc⁹ est sacer. extra potius il-
Meite. discedo. Secuit lucillius urbem: las laudi-
 bus profes-
 quar. Hoc

iuuat idest delectat me facere: an potius vos o romani au-
 dire. **Hic inquis** ad monitorē suū dicit **Persius** iā cōsiliū
 tuum sequor. et repetit illi⁹ verba dicēs. **Inquis** idest dicitis
 mihi o monitor. **Ego veto quisquā faxit oletū** idest rē olidā
 et fetidā. hoc est sterco siue urina. **Et est pprie oletū locus in**
 quo excrementa corporis deponim⁹. quod et olenticerū dicit.
Hic idest in loco sacro. est nāq; sensus: vitia hominū q̄ saty-
 re materiā p̄bent: quasi rem sacrā non esse tangendam ab
 homine prophano: et sumit translationem a locis sacris: in
 quibus ponebantur signa quedā consecrationis ne prophana-
 rentur. **Pinge duos angues** per quod intelligimus locū
 esse genio consecratū: qui sub anguis specie plerūq; visebat.
Vergilius. v. gneidos. incertus genium ve loci/samulum ve **Vergili⁹.**
 parentis esse putet. **O pueri: et hęc quoq; inscriptio pictis an-**
 guibus addēda est. **O pueri meite extra: subaudi hunc locū:**
 quia **Sacer** est: sic et nostro seculo fit: ut imago diui Antonij
 aut crucis dominicę pingatur in locis vbi oletum fieri ve-
 tamus. **Discedo**: verbum est **Persij** dicentis se velle sequi
 consilium monitoris ne faciat oletum in loco sacro. idest ne
 scribat satyrā in qua hominū vitas sit cōaminatur⁹. **Secuit**
lucillius: pro altera parte propositę deliberationis exemplo **Lucill⁹ p̄**
Lucillij et Horatij dicit se velle omnino satyrā scribere. **Lu-** **m⁹ apd la-**
cillius: q̄ prim⁹ ut dixim⁹ apud latinos satyrā scripsit. **Secuit** **tinus saty-**
urbē: idest romanos dicerijs et salib⁹ suis carpissit et lacerauit. **rā iuuenit**

Satyra

Horatius. Te lupte: te muti: subaudi in primis secuti. nã in lupũ quẽdã
Juuenal. et mutiũ præcipue inuectus est lucillio de quib9 Hora. ij. ser.
 primores populi arripuit populiq9 tributim. z de lupo famo-
 sisq9 lupo cooperto versib9. de mutio Juuenalis. qd refert diz-
 ctis ignoscat muti9 an non? Et fregit genuinũ: dentẽ illũ in
 ordine no:
 uisimũ no Te lupte. te muti. & genuinum fregit in illis.
 uisimeq9 Omne uaser vitium ridenti flaccus amico
 natũ quez Tangit & admissus circum præcordia ludit
 sapientie Callidus excusso populum suspendere naso:
 molarẽ hi- Mẽ mutire nefas? nec clã? nec cũ scrobe? nusq9
 spani vo? Hic tamen infodiam. uidi uidi ipse libelle.
 cant. In il-
 lis: idest in

Horatius. illorũ morũ hoc est reprehensione et est sumptũ a canib9. Flac-
 cus: Horati9 poeta cognomento flaccus. Uaser: idest acer et
 ingeniosus. Tangit omẽ vitium: idest notat. Amico ridenti: idest
 inter ridendũ iocandũq9. Et admissus: idest recept9 z audit9.
 Ludit circũ præcordia: idest iocatur z salib9 suis vitioz amĩs

Horatius. cĩ cõsciẽtiã tangit Horati9 inquã. Callid9: idest astut9 z gna-
 rus. Suspẽdere populũ: idest subsannare et deridere. Naso

Horatius. excusso: idest crispanti z in sannã corrugato. Horati9 pmo ser-
 mone. Naso suspẽdis adũco: est autẽ suspendere hoc in loco
 quasi cõsumum quempiã reddere. Mẽ mutire nephas: sens-
 sus est: licuit Lucillio uibẽ secare. licuit Horatio populũ sus-
 spendere: z nõ licebit mihi saltẽ mutire: hoc est murmurare.
 Nec clã: idest secreto subaudi mutire z loqui. Neq9 cũ scrobe:
 hoc ex midẽ fabula tractũ est: cui apollo cũ aures in auriculis
 asinas porrexisset ppter ea qd in certamine cant9 inter
 se et marsyã puerse iudicasset: tonsor qd prim9 animaduers-
 terat neq9 ausus esset pferri: facto in solitudine scrobe in eũ
 que uiderat immurmurauit dicẽs: auriculas asini mida rex
 habet. Nusquã subaudi mutire fas est: Sic tamẽ infodiam:
 idest scrobẽ siue fossam faciã sicut tonsor ille. S libelle: cum li-
 bello suo loquitur qñquidẽ cũ alijs nõ audet. Ego ipse uidi ui-
 di: magnã emphasim habet: quasi dicat nõ ab alijs audiuit:

sed ego ipse his oculis vidi: quid autem viderit ipse ostendit dices. Aurículas asini quis non habet) id est quis non ita iudicat de carminibus: sicut midas de cætu. Hoc ego opertum) sensus est: ego non commutarem hoc opus meum illade accij. de qua supra dixit: non est hic illas acci ebria veratro: dicit ergo. Non vëdo) id est noli

Aurículas asini quis non habet: hoc ego optum commutare. Hoc ridere meum tam nihil nulla tibi vendo. Illade. Audaci quicumque afflate cratino. Iratum eupolidem prægrandi cum sene palles: Aspice & hæc: si forte aliquid decoctius audes: Vnde vaporata lector mihi ferueat aure: Non hic qui in crepidas graiorum ludere gestit) id est

Ulla illade) id est villo opere tali quis fuit: accij illas. Hoc meus ridere opertum) id est

hunc meum risum cum libello meo secreti. Tã nihil) id est tam parvum præcij opus: vel potius nihil. Audaci) qualis lectoris sui operis velit ostendit Persius: est videlicet qui callet scômata. Dialectica et sales scriptorum comediæ præcæ apud grecos: quos in satyra latina imitatus est: ut diximus Lucillius: dicente Horatio in primo ser. Eupolis atque cratinus aristophanesque poetæ atque alij quorum comœdia præca viroꝝ est: et sequitur hinc omnis pedit Lucillius hocce securus: nam eos qui tales locos non sentiant: quasi tardos ingenio a sui operis lectione excludit: dicit igitur. O lector. Quicumque afflate) id est afflatus: hoc est inspiratus: nam vocatiuus est per nominatiuo. Cratino audaci) id est qui audacter in comœdia præca hominum vitia insectatur est. Palles) id est usque ad pallorem studiose legis. Eupolidem iratum) scriptorem istius comœdiæ præcæ vitij insensum. Cum sene prægrandi) id est cum aristophane scriptore quoque præcæ comœdiæ: qui fuit magnæ autoritatis vir. Aspice et hæc) id est mea scripta. Et si audes aliquid decoctius) id est perfectius et elimatius: iubaui legere. Vnde. i. ex eo opere. Legitur et vnde) id est ex quo opere. Lector ferueat mihi) scilicet tam illorum lectione concalesfactus veniat ad opus meum legendum. Vaporata aure) id est calefacta. Non hic qui fordidus) id est ingenio tardus tum ad locandum tum ad aliorum locos sen-

Horatius

E

stendū. Gessit ludere in crepidas gratorū (idest cupit grecos
 deridere ppter ea qđ certo crepidaz siue soleaz gñe romanis
 insueto vranf. Et qđ possit dicere lusco). i. ei qđ altero oculo ca-
 ret. O lusce) qui loc^o frigid^o atq; plane isulsus est: ⁊ quo nes-
 mo aliū pfricaret nisi esset stult^o ⁊ inept^o: ⁊ qđ pari insiccia tes-
 neretur ac:

si putaret Sordidus: ⁊ lusco qui possit discere lusce
 se factū no: Sese aliquē credēs: italo quod honore supin^o
 bilē ppter= Fregerit heminas areti ædilis iniquas.
 ea qđ fue: Ne qđ abaci numeros ⁊ secto ī puluere metas
 rit ædilis /
 nō dico ro:

me: vbi ædilitas magno ī honore fuit: s; in aliquo italie oppi-
 dulo: ideo dicit. Credēs sese aliquē (idest inter magne estima-
 tiōis viros numerādū: sicut ecōtrario nihili homines appels-
 lamus eos qđ nulli^o sunt pccij. Qđ supinus) idest quia supb^o
 et elatus quēadmodū Vergili^o colles suppinos dixit. Italo
 honore) idest quē magistratū non romę sed aliubi adminis-
 trauit. Ædilis fregerit heminas) hoc enim ad ædiles perti-
 nēt. Juuenalis: et de mēsuris vis dicere vasa minora frange-
 re pannosus vacuis ædilis vlubris. Iniquas) idest non iusti
 ponderis. Areti) aut vasa aretina dicit: de quib^o Martialis
 et Plinius: aut quod areti magistratū gessit: quod est oppi-
 dum ethuricę: vnde originem habuerūt Leonardus: Caro-
 lus et Joānes aretin^o: viri doctissimi viriusq; lingue. Nec qđ
 abaci) repete a superiorib^o: nec ad meū opus legendū veniat
 ille. Qui vaser). i. in hoc tantū callidus. Scit risisse numeros
 abaci) idest iocari in arithmeticos: qui in tabella quę dicitur
 abacus numeros disponunt: delectq; prout rationibus cō-
 modum est: vnde etiam abacus adhuc dicitur ars computā-
 di per decem illas figuras ex digitis articulisq; digitorū in-
 flexis deductas quibus notis antiquiores ad numeros res
 presentādos vtebātur. Et scit risisse metas) idest figuras geo-
 metrarū: quę lineis quasi quibusdā metis: hoc est terminis
 describūtur. In puluere secto) hoc est radio: idest virga geo-
 metrica sulcato: nam geometre in faciendis demonstratio.

Juuenar.
 Martial.
 Plinius.
 Leonar-
 dus.
 Carolus.
 Joānes.

inibus puluerē spargebant deinde radio ductus facientes: si
guras quib⁹ opus esset describebant. Paratus multū gau-
dere (id est nimia voluptate affici. Si nonaria: meretrix dicta
vt quidam volunt ab eo quod hora nona diei prostrare inci-
piebat: qua hora etiam coenitabāt dicēte Martialē: imperat

Martial.

Scit risisse vaser: multum gaudere paratus
Si cynico barbam petulans nonaria vellat.
His mane edictum: post pradia calliroen do.

extractos
frāgere nos
na toros.

Petulās:

Satyra secunda.

Quidq; optare decet: quid nō optare secūda.

H Vnc macrine diē numerā meliore la-
pillo.

pcar z ipu-
dēs. Uel-
lat barbā:
cynico: phi-
losopho ex-
secta cyni-
corū cui⁹ p̄n-

Qui tibi labētes apponit cādidi⁹ ānos

ceps fuit diogenes author: vō ātisthenes. Hor. de damasippo
philosopho cynico. vellit tibi barbā lasciuī pueri: habebātur
enī ludibrio ac derisui illius secte philosophi. His mane edi-
ctū: sēsus est carmina mea ab ijs tm̄ legi volo q̄ callēt locos z
sales nō ab ijs q̄ res frigidās z ineptas ridēt/ puta crepidas
græcorū arithmeticos: geometras: meretrices philosophis il-
ludētes: q̄s nūc relegat ad aliā negocia: quasi indignos sua le-
ctiōe dicitq;. Ego do his edictū mane/.i. vt hora diei t̄tia cau-
sas agāt apud p̄torē: nā edicta p̄torū sunt. Martialē exercet
raucos tertia causidicos. Post pradia do calliroen: id est vt le-
gāt fabulā calliroes: hęc acheloi filia fuit/ atq; almeonis vxor
illius qui eriphilē matrem in amphiarai patris vltionē occi-
dit: sunt qui calliroen meretricis cuiusdā nomen esse putent.

Horatius.

Martial.

H Vnc macrine: hęc satyra ex dialogo Platonis: q̄ alci-
biades secūdus inscribitur: est expressa: nā cum alcibi-
ades amicus et discipulus Socratis iret sacrificatū: data est
illis copia z oportunitas disputandi de voto hominū quale
debet esse: atq; illa q̄ a Persio hic disserūt. In hac igit̄ secū-
da satyra imp̄roba hominū vota carpit: qui a dijs immorta-
lib⁹ nō honesta: sed vilia p̄cātur. falsam p̄terea opiniōē

L II

Satyra

Illos redarguit: q̄ ex ingenio suo deos extimātes: putāt se illos posse muneribus corrumpere: scribit hanc satyrā ad Marcinū amicū: qui diē natalē suū celebrat dicēs. **Q** macrine nūmera hunc diem) in quo festū nataliciū celebras. **M**eliore lapillo) idest candido ex more gentis thracię: quę ut ait **P**linius nius calcu

Plinius

lis discolor: **F**ūde merū genio: nō tu prece poscis emaci: rib⁹ i vna **Q**uę nisi seductis nequeas cōmittere diuis. cōlectis di: **A**t bona pars procerū tacita libabit acerra. es sine le: **t**os/sive tri

stes notabāt: deinde in finē vitę dīgerebāt vt scirent quot p̄ speros quotq; infœlices dies egissent. **Q**ui cādido) scilicet lapillus vel potius dies lētus lapillo cādido signatus. **A**pponit tibi) idest accumulatur et auget. **A**nnos labentes) idest senesim et velociter currētes. nā die natali cuiusq; superiorib⁹ annis incipit addi vn⁹. **F**unde merū genio) genius die natali precipue colebatur: q̄a de⁹ p̄ses generationis est: vinū autem in sacris fundebat.

Vergili⁹

Vergili⁹ vina nouū fundā calathis aruisia nectar. **N**on tu prece) qui sacrificabāt alicui deo: petebant ab illo quod sibi maxime cōducere putabant. **L**audat autē macrinū: qui nihil precari solit⁹ sit/ nisi honestū cū ceteri vtilia et voluptuosa sibi optent. **T**u inq̄t nō poscis) subaudi a deo. **P**rece emaci) idest quaveluti quadā mercede emis quod p̄caris: sic infra: qua tu mercede deorū emeris auriculas pulmone et lactib⁹ vinctis: vt sic prece emaci/ cui aliquod munus adlūgitur. **Q**uę nequeas cōmittere) idest cōcredere atq; illorū fidei cōmēdare. **D**iuis nisi seductis) idest seorsum ductis: et ex secreto: nā inhonesta secreto petere solem⁹: honesta vero palā. vnde subdit. **A**t bona pars procerum) idest magna pars nobillū et primorū populi. **L**ibabit acerra) idest sacrificabit thus ex acerra vasculo thurifero. **V**ergilius. plena supplex veneratur acerra. **T**acita) idest ipsi taciti: quippe qui accedāt inhonesta petituri. **N**aud promptū est) idest non est facile et imp̄opru paratū. **L**ui vīs) quia nemo id prestare poterit cū ab omnib⁹ fere vota inania sūt. **T**ollere de templis)

Vergili⁹

Secunda.

vbi preces et vota cōcipiūtur. Murmur ⁊ susurros humiles) idest preces suppressas: ea enim optantur. q̄ sine rubore ne- mo etiā apud amicū fateretur. Et nō est cuius promptū ⁊ fa- cile (viuere voto aperto) idest clara voce atq; ita vt cēs audi- ant. plata. Seneca in epistolis: roga inq̄t deos bonā mentē: **Seneca.**

Haud cuius prōptū est murmur hūilesq; sus- tudinē ani-
Tollere de tēplis: ⁊ ap̄to viuere voto. (susros mi: deinde
Mēs bona: fama: fides: hęc clare ⁊ vt audiat corpis. vez
hospes. est q̄ apud

Illa sibi itrorfū: ⁊ sub līngua imurmurat: o si
Ebulliat patruī præclarum funus. ⁊ o si
Sub rastro crepet argenti mihi seria dextro esse oib⁹ cu-
piditatib⁹

solutū cū eo perueneris/vt nihil deū roges. nisi quod rogare possis palā. Itūc enim quāta dementia est hoim q̄ turpissis ma vota dijs in susurrat: si q̄s admouerit aurē cōtiscēscēt: et qd̄ scire hominē nolūt deo narrāt: sic viue cū hominib⁹: itaq; deus videat: sic loquere cū deo tanq̄s hoies audiant. Mens bona: hęc inquit: quia q̄ honesta sunt clara voce petūtur: atq; ita vt primis audiātur. Mens bona. Juuenalis. optādū est vt sit mēs sana in corpore sano. Fama: quia etiā Paulo apo- stolo teste: q̄ famā suā negligit homicida sui est. Fides: idest ea authoritas vt sibi credatur. Hęc clare: subaudi optantur ⁊ alta voce. Et vt audiat hospes: idest quisptā ignot⁹ / q̄ prope illū in tēplo est. Illa: subaudi q̄ sequūtur q̄a inhonesta. Mur- murat sibi introsum: idest secū et intra se mutit. Et sub lin- gua: sic hispane vulgo dicim⁹ loquit inter dētes. Horatius. la- bria mouet metuēs audiri pulchra lauerna: da mihi fallere. ⁊ infra labria moues tacit⁹ recucitaq; sabbata palles. O si: vti- nā et est optādi aduerbiū. Funus præclarū patruī: idest mors præclara patruī. idest patris mei fratris: q̄ me beatū ⁊ p̄clarū faciat. Ebulliat: idest erumpat: ⁊ vnde minime putabā quasi fons eruptionē subito faciat. Et o si seria argētī: idest doliolū fictile argēto plenū. Crepet mihi sub rastro: idest interfodiēs

Juuenal.
Paulus
apostolus

Horatius

+ Macrob. Sat. l. i. c. 7 neq; ego sum immemora — **C. iii.** *Janet illi p̄cepti philosophi sic loquendum ee cum hominib⁹ tamquam dii audiant: sic loquendum ee cum dijs tamquam homines audiant. cui⁹ 2^a pars sancti neq; ad dijs petam⁹ qd̄ vel nos indecori sit hominib⁹ s̄ fieri*

Satyra

Horatius dum terrā rastro ad illam impacto sonet crepitumq; reddat. Dextro hercule: idest propitio atq; in hoc rebus meis fauente. **Horatius.** o si vnam argenti fors qua mihi mōstret vt illi thesauro inuento qui mercenarius agrū illū ipsum mercatus diues arauit amico hercule. Et vtinā expungā pupillū: idest ex eo testamenti. **Hærcule.** pupillū ve vtinā quē pxim⁹ hæres ordine / in Impello: expungā: nāq; est scabiosus: & acri quo ille pri Bile tumet. nerio iam tertia ducitur vxor. or: hæres i: Hec sancte vt possas: tiberino i gurgite mergis stitutus est: Mane caput bis terq; & nocte flumine purgas ego nō po: Manē caput bis terq; & nocte flumine purgas sterio: illū Heus age rñde: minimū est qđ scire laboro: ego erra:

dam. id enim significat expungere et dispungere: hoc est delere. Quem ego hæres proximus: idest post illum secund⁹ hæres relict⁹: vt illo mortuo ego succedā. Impello: idest sequor: velut vnda sequens impellit præcedentē. aut qui festinās sequitur impellit præcedentē. Nāq; est scabiosus: hoc est quod illum erigit in spem mortis pupilli: quoniam est scabiosus: et tumet acri bile. idest cholera vehemēti: quę signa mortis proxime sunt. Nerio iam tertia ducitur vxor: quasi dicat: beatus nerius qui iam ducit vxorem tertiam cum duas extulerit: et quarum morte duas dotes lucratus est: aut ducitur tertia vxor. idest effertur. vt **Iuuenalis**: ducitur iratis plaudens dum funus amicis. Hec sancte: sensus est: quamquam ea q̄ diximus turpia sint: vt rite et ex ordine: religionis possas. **Mergis** mane caput bis terq; idest sepe. In gurgite tyberis no: idest i flumine tyberi. **Iuuenalis**: ter matutino tyberi mergetur et ipsis vorticibus timidum caput abluet. Et purgas noctem flumine: idest pollutiones nocturnas: quę flumine viuo vt inquit **Vergilius** abluuntur. vt sacra attrahantur possint. **Deus** age responde: stultitiam hominum **Persius** conuincit. qui putant precibus et sacrificijs se posse deum coram pere: atq; ad vota sua improba facilem habere: cū homines quantum vis iniusti vix muneribus corrumpti possint. **Deus**

Iuuenal.

Iuuenal.

Secunda.

age: idest etia homo improbe. Responde mihi: quid sentis
de ioue: idest qualem opinionem de illo concepisti. ⁊ per ps
rentesim interposuit. Nam minimum est quod scire laboro:
idest tale est ad quod facile respōdere possis. Est ne: subaudi
talīs iuppiter. Ut cures p̄ponere hunc cuiquam: idest alīs

De ioue quid sentis? est ne vt p̄ponere cures
Hūc cuiquā? cui nā: vis statō: an scilicet heres?
Quis potior iudex? pueris ve qs aptior orbis
Hoc igit quo tu iouis aurē impellere tentas:
Dic agedum statō. p̄ iuppiter: o bone clamet
Iuppiter: ad sese non clamet iuppiter ipse?
Ignouisse putas: quia cum tonat: ocyus illex

cui mortas
li āterferre.
Cui non?
subintelli
ge iuppi
ter p̄ferri
non debet
quippe qui
optimus ⁊
maxim⁹ ha

beatur. Legitur et cui nam in eodem sensu. Vis statō: homi
ni scelerato iouē p̄ponere. An scilicet heres? idest certe du
bitas. Quis potior iudex: idest vter horum duorum sit mes
lior iustiorq; iuppiter an staus: Et quis aptior iudex: idest
magis idoneus. Pueris orbis: idest pupillis parentibus or
batus: qui plerūq; a suis tutoribus defraudantur. Fuit autē
staus oppianicus: in quem extat Ciceronis oratio pro cluē
tio: et qui homicidij simul ⁊ veneficij cōuictus dānatusq; est.
Hoc igitur: ex eo qđ supposuit iouē esse meliorem statō illiq;
anteponendum arguit sic. a minori ad maius si criminis ali
cuius reus velles statū iudicem p̄cibus muneribusq; cor
rumpere: prorumperet ille in exclamationem dicēs pro iup
piter o bone iuppiter subaudi cur hęc pateris? cur nō tonas
et fulmina mittis? Quid igit cēses iouē facturū: si talibus at
tentaretur? Agedū: idest etia. Dic statō hoc: idest has preces et
vota Quo tu tentas impellere: idest inclinare ⁊ mouere. Aus
rem iouis: vt te videlicet exaudiat. Clamet staus: cum hoc
audierit. Dio iuppiter o bone iuppiter: subaudi audis hęc
et dissimulas? Ad sese non clamet iuppiter ipse: acsi dicat
multo magis clamabit. sed quomodo ad sese: excitando vs
delicet seipm in vltionē p̄ rei indignitate. Ignouisse putas:

L iij

Satyra

Sēsus est cū peccas et loue fulmināte nō tangeris de coelo putas. Jouē idcirco tibi ignouisse. aut qz neglexisti aliquid quod ad religionē pertineat: idcirco pueri vellūt tibi barbā: quasi dicat: nec qā nō puniris statim cū peccas: idcirco Iuppiter tibi ignouit: nec qz superstitionē illā de loco fulmine facto nō ob-

seruasti: idcirco ab ho-
minib⁹ ves-
tibus. qd fit
qz dei iudi-
cia icōphē-
sibilia sunt

Sulphurē discutit sacro quā tuq; domusq;
An quia non fibris ouitū hergēnaq; tubente
Triste facis lucis euitandumq; bidental:
Idcirco stolidam prebet tibi vellere barbā
Iuppiter? aut qdnā est: qua tu mercede deorū

neq; sciri potest cur nocentib⁹ ignoscat: innocentes exagitari permittat. Putas ignouisse tibi: id est louē donasse veniam? Quia cū tonat: qd est iouis irati signū. Scyus: id est citi⁹ et potius. Flex: id est querc⁹ arbor ipsi ioui sacra. Discutitur: id est feritur dissipaturq;. Sacro sulphure: id est fulmine: quo am-
busta sulphur olēt. Vergilius. iij. eneid. loca late sulphure su-
mant. Quā tu et domus tua: q potius fulminari debuerat qz arbor innocēs. An qz nō facis bidental: id est locū in quem ful-
mē cecidit nō expias: facisq; septū ne quasi pphan⁹ teratur. Triste: id est qd aliquid triste minatur: nā vt diximus irati io-
uis est signū. Et euitandū: ne scilicet prophanetur locus ille

Vergill⁹

Horatius.

In quo piaculū cōmittebat. Horati⁹. an triste bidental moue-
rit incest⁹. Fibris ouitū: sic enim bidental iaciebat facta sacrifici-
cio ex ouitū intestinis: atq; idcirco bidental appellabatur a bis-
dētibus: hoc est ouib⁹ in eo loco cēsis. Hergennaq; iubete: aruspice fulminis conditore procuratoreq; qualis fuit iages ipsi aruspiciq; inuentor: aut aruns apud Lucanum/ idcirco Iuppiter prebet/ id est permittit subaudi pueros. Vellere tibi

Horatius

barbā. Horati⁹ vellunt tibi barbā lasciuī pueri quos tu nisi fuste coeres. Itā quod Iuppiter vt quidā dicūt barbā suam vellendā prebeat non est sensui poetę cōsentaneū. Stolida: id est q stolid⁹ es et insensat⁹. Aut quidnā est: id est q tanta po-
test esse merces. Qua mercede: id est quo precio. Tu emeris:

Secunda.

Id est corrumpere possis vt supra: nō tu prece possis emaci. Auriculas deorū id est qđ dij te exaudiāt. Pulmone ⁊ latibus vnctis) appositio est ad illud qđ dixit qua tu mercede. Sūt autē lactes intestina p q̄ a ventriculo cib⁹ labi: idq; vt inq̄t. **Plinius.**
 In oue tātum atq; hoie. Vnctis) id est pingui aliquo cōditis.

Emeris auriculas pulmone ac latibus vnctis: **Ecce auia)** superstitio-
 Ecce auia aut metuens diuū matertera cunis nes quas
 Exemit puerum: frontemq; atq; vda labella dā ⁊ impro-
 Infami digito ⁊ lustralibus ante saluis ba muliers
 Expiat: vrentes oculos inhibere perita. cularū vos
 ta carpit.

Ecce auia)
 pueri alicuius. Aut matertera) soror matris. Metuens diuū) id est cultrix deorū vsq; ad supstitutionē: q̄ nil aliud est q̄ immo-
 derata religio. Exemit puerum cunis) adq; deinde in vlnas
 sinusq; suos sustulit. Et perita) auia scz aut matertera. Inhibere) id est amoliri ⁊ phibere. Oculos vrentes).i. fascinātes:
 q̄ pestis vt ait **Plinius** res teneras scipue ledit: dicēte **Cergio**

lio nescio q̄s teneros ocul⁹ mihi fascinat agnos. Expiat atē)

id est quasi amuleto siue antidoto ante fascinātionē purgat.
 Frōtē ⁊ labella id est humida: q̄a in pueris quēadmodū ⁊ se-
 nib⁹ abūdat humor. Infami digito) id est medio q̄ ⁊ infamis
 et impudic⁹ dicit: de quo **Iuuenalis** mediusq; ostenderet vn-
 guē: ⁊ **Martialis** rideto multū q̄ te sextile cynedum dixerit ⁊
 medio porrigito digitū: et idē aliubi ostēdit digitū sed impu-
 dicū alcontī dasioq; symmachoq;. Illo nāq; vt colligim⁹ p: ē
 to reliq; verocōtractis mētula cū testiculis imitātes: in eos
 porrigebāt q̄ cōtēbant ⁊ despicabiles erāt: qđ nūc facimus
 pollice medio eidē atq; indici inserto: hodie quoq; videmus
 inter puerorū crepūdā siue crepitacula p amuleto ptra fasci-
 nū gestare manū eburneā siue osseā digitis in hāc formā cōs-
 plicatis. In pziapēia quoq; q̄cūq; tādē ill⁹ opis author fuerit
 ex ea vt opinor causa fascinū p virili pene positū est: qđ in er-
 morbū ⁊ genitale symbolū aliqđ sit: vel poti⁹ atipathia: qua
 alterū ab altero arceat. Et lustralibus saluis).i. expiatorijs: nā

Plinius.

Plinius.

Iuuenal.
Martial.

Satyræ.

lustrare expiare significat et hois falluâ fascinationē phibes
re Plin⁹ quoq; testat. Tū manib⁹ quatit (id quoq; nutrices
faciūt pueros motitātes: cū illis arridēt. Et voto supplice). i.
vovēs ⁊ supplicās p puero. Mittit spem) subaudi ill⁹ pueri:
nā pueri ex spe totū pēdēt. Macrā ironia est: ac si dicat perin
de: ac si id

parū esset. Tū manib⁹ quatit: & spē macrā supplice voto
Nūc licini in cāpos: nūc crassi mittit in edes
pos licini) Hunc optent generum rex & regina: puellæ
ut fiat illi⁹ Hūc rapiāt: quicquid calcaverit hic rosa fiat.
heres: licini) Ast ego nutrici non mando vota: negato
nitus hic li Iuppiter hoc illi: quamvis te albata rogarit.
bert⁹ cesa: Poscis opem neruis: corpusq; fidele senectæ:
ris fuisse di Est o age. sed grandes patinæ: tucetaq; crassa
citur: q̄ ad maritimas

diuitias puenit. De quo Juuenalis. ego possideo plus pallā
te et licinis: ⁊ Martialis altaq; cum licini marmora puluis
erūt. Nūc in edes crassi ei⁹ q̄ est vsues cognoiat: in cutus do
mū Cicero successit. Nūc optēt) allud votū satis ineptū: atq;
mū Cicerō successit. Nūc optēt) allud votū satis ineptū: atq;
supiori impudenti⁹: ut rex scz ⁊ regina optēt sibi hūc generū:
et puellę rapiant illi ad sui stuprū: et quacūq; incesserit sub
nascātur rosę. Ast ego) dicit Persi⁹. Nō mādo vota nutrici
idest nolo p me nutrix vota concipiat: atq; mihi nugas illas
preceť. O iuppiter negato illi hec) idest nō cōcedas q̄ mihi a
te petir: q̄a nihil honesti habēt. Quāuis albata rogarit te). i.
vestib⁹ albis induta: q̄ color animi cādorē ⁊ innocentia signi
ficat. Seneca in eplis. surdū te amantissimis tuis p̄sta: bono
animo male precātur: ⁊ si esse vis foelix: deos ora ne qd tibi
Seneca. ex ijs q̄ optant euentat: optauerūt tibi et alta parētes tui: sed
ego cōtra tibi oim eorū cōtēptū opto quoz illi copia. Poscis
opē neruis) hec vota paulo sunt honestiora: q̄ppe q̄ nature
bona sint: s; q̄ talia faciūt: ridiculi sunt: cū faciāt cōtra id quod
p̄cātur. Poscis opē neruis). i. a dijs immortalib⁹ vires atq;
corpis icolumitatē petis. Et corp⁹ fidele senectę). i. integrū ⁊
q̄d etate nō fatiscat deficiatq;. Est o age). i. eis cōcedat tibi hoc

Secunda.

quidē honestū aut mediū est: utpote nature bonū. Sed gran
des patine) scz cibus referte. Et tuceta crasa). i. sarcimina ex
carnib⁹ suillis. Uetere supos). i. nō pmittūt deos. Annuere
his). i. ea cōcedere q̄ petis. Et morātur iouē: idest ea detinēt
illum ne te exaudiat. et est Diogenis sententia quā nos in di

Annuere his superos vetuere: iouēq; morāf.
Rem struere exoptas caeso boue: mercuriūq;
Accersis fibra. da fortunare penates.
Da pecus: & gregib⁹ foetū: q̄ pessime pacto:
Tot ibi cū in flāmas iunicū omēta liquefcāt:
Attamen hic extis: & opīmo vincere fertō
Intendit. iam crescet ager: iam crescet onile.

stichon res
degimus i
hūc modū.
Furgabat
plures: qd̄
p̄ valitudi
ne sacrū cū
faciant: cōs
tra vota sa
lutis edūt.

Rem struere) votum hoc ex parte inhonestum est: quia vt
dicit Horatius: quid habet pulchri constrictus aceruus? et
tamen sacrificando boues facimus quoq; cōtra id quod pes
timus. Exoptas struere rem (idest fundare patrimonium.)
Caeso boue: idest immolato. Et accersis mercurium) idest ins
uocas deum lucri p̄sidē t̄ authorē. sic infra sum tibi Mer
curius: venso deus huc. Fibra: idest extorum immolatione.
nam in extis p̄sertim in iecore fibre sunt frequentes. Da
fortunare penates) idest fortunatam redde domum cui p̄s
sunt dii penates. Da pecus) idest pecuarium: nam hoc pec⁹
genere neutro multitudinem pecorum: hoc est gregem signi
ficat. Et gregibus foetum) idest vt foetura gregem nō solum
suppleat: sed augeat. Quo pacto pessime) subaudi potest fiet
ri quod optas. Cum tot omenta) idest exta potius pingue il
lud quo intestina inuoluūtur. Junicum) idest iuencorum:
videtur ab eo quod est iunices quod nunquam legi. Lique
fcant in flāmas) idest cum sacrificas igni comburantur.
Attamen hic) scilicet importunus precatur. Intendit vince
re) idest deos corrumpere. Extis) que vel maxime ex hostia
immolabātur. Et fertō opīmo) idest pingui libo. nam fertum
gen⁹ libi dictū est auctore festo: ab eo quod ad sacra ferebat.

Horatius

nam ea in sacre
sini q̄ virtudo
rat ut quos p̄s
partes d̄ dolere
omēta et ad
operirent. Ti
7 c. 13. Catu

omentum in flamma pingue liquefaciens.

Satyra

ſi crescet ager) idest extēdetur. ⁊ sunt ſp̄ba auari ſacrificātis atq; ſp̄e ſuā fouētis. ſi crescet ouile) per ſœturā. ſi dabit) ſubaudi qđ opto. Poſteſt tamē et hęc ſerſij eſſe ſentētia p modū irriſſionis auari alloquentis. geſtu oris. quādoquidē quadrat cū ſubſequenti / ſi dabitur. ſi ſi) iſtanter optātis eſt. Donec

deceptus ⁊ Iam dabitur. ſi. ſi: donec deceptus ⁊ expes
 expes) id = Nec quicquā fundo ſuſpiret numm⁹ in imo.
 eſt om̄i ſua Si tibi crateras argenti incuſſaq; p̄ingui.
 ſpe fraudat. Suspi Auro dona ferā: ſudes: ⁊ pectore leuo
 tus. Suspi Excutias guttas: lætatur prætep̄idum cor.
 rer) idest ſu Hinc illud ſub̄it auro ſacras quod ouato
 ſpirans ge Hinc illud ſub̄it auro ſacras quod ouato
 mēt̄q; dicat Perducis facies. nam fratres inter ahenos
 Nec quic-

quā num⁹) ſubaudi eſt et ponitur in hoc loco nequicquā p nō. authore ſeruiō. alias nec quicquā p frustra. In imo ſun do) ſubaudi arce: in qua erāt nūmi repositi: ſ; vt ait ſeneca in epistoſis ſera paſſimonia i fundo eſt. Si tibi crateras) ſen ſus eſt putant hoīes deos poſſe munerib⁹ corūpi metientes illos ex ingenio ſuo qđ videlicet et ipſi munerib⁹ corūpantur. ⁊ hinc eſt qđ faciūt illis imagines aureas ⁊ ſacrificia: vt il lozū patrimoniū fortunē: dicit igitur. Si ſerā tibi) idest offerā et munerē dem/ crateres argenti/ pocula ex argento. Et do na incuſſa auri p̄ingui: idest aurū pingue cēlatum: quod tibi donē. Et eſt incuſſum: ab incudo. is. vt ſit incuſſum ad incu dem fabricatū. Sudes: pro ſudabis nimia lætitia: q̄ non poſ teſt eſſe magna ſine titillatione atq; tactatiōe membriōzū. Et excutias guttas: idest emittas ſudorem guttatim. Pectore le uo: idest in leua corporis parte: in quā uergit cor/ itaq; ſubdit. Cor prætep̄idū: idest cū trepidatione quadā palpitās. Lætatur: idest dilatatur: q̄a vt dixim⁹: lætitia eſt animi affect⁹ ſiue perturbatio cū exultatiōe/ dilatatione/ iactatione q; membriōzū. Hinc: idest ex eo qđ acceptis donis cor tuū lætatur. Subijt il lud: idest occurrit ⁊ in mētē uenit. Qđ perducis: idest fabricas

Seneca.

Vergili⁹. Vergili⁹. Credo eadē ⁊ uiuos ducēt de marmore uult⁹. ſc

Secunda.

cles sacras/.i. imagines deorū. Auro ouato/.i. delectis hosti-
bus ex p̄demanubijs accepto : vt sit ouato quasi triūphato:
nā ouatio species q̄dā triūphi est. Cū em̄ iusta triūphi mate-
ria nō erat: dux victor pedib⁹ vrbē ingrediebat p̄sequere illū
senatu. Alij quāq; syllabę quātitas obster: auro ouato expo-

Somnia pituita qui purgatissima mittunt?
Præcipui sunt: sitq; illis aurea barba.
Aurum vasa numæ saturniaq; impulit æra.
Vestalesq; urnas: & thuscum fictile mutat.

nūt. i. qđ su
p̄inducitur
statuis et
imaginib⁹
ouo p̄i il-
litis. Itā is
ter fratres

abonos/.i. deos ex gre factos: aut qđ facturus es. Illi sunt
p̄cipui/.i. sunt alijs p̄ferēdi. Qui mittunt somnia: idest visa
in somno. hoc est vt si dixerim thesauri reuelationē : aut tale
qđdā. Purgatissima pituita/.i. q̄ qđē somnia nō sunt qualia
solent puenire cibi cruditate onustis: aut ebrijs. aut egrotis.
de qb⁹ infra egroti veteris mediātes somnia. ⁊ Horat. i poe-
tria. velut egri somnia vano fingent species. Sed illa somnia
q̄ pueniūt facta cōcoctiōe ciboꝝ possunt aliquid significare: qđ
pe q̄ sola defecato stomacho atq; pituita: q̄ græce dicit̄ phleg-
ma possunt aliquid p̄tere. Sitq; illis aurea barba: hoc ironis
ce neq; sine derisu p̄cipit a Persio. vt cū fecerit simulachra
ex gre: addat illis barbā aureā. Aurū vasa numę: in eo p̄stat
qđ supra dixit q̄ hoies ex ingenio suo deos existimant auro
delectari: itaq; cū ipsi relictis fictilib⁹ poculis aureis vti cœ-
pissent: tēplis quoq; vasa aurea p̄erets ⁊ fictilib⁹ intulerūt.
Aurū: idest vasa aurea. Impulit: idest ex tēplis eiecit. Vasa
numę: idest ficulia qb⁹ sacrificabat Numā pompili⁹ scđs ro-
manorū rex: q̄ prim⁹ religionē ⁊ ceremonias instituit apđ ro-
manos. Juvenalis aut qđ simpulū ridere numę nigrū ve-
catinū ausus erat. Et era saturnia idest vasa crea: quorū fuit
vltus rege saturno hoc est in etate aurea. Et aurū mutat: pro
mutauit. Urnas vestales: idest vasa qb⁹ ūgines vestales in
veste sacris ab eodē numā institutis vtebātur. Et thuscū fictile:
idest nō a lōginqs regionib⁹ puta samo aut sagūro aduectū:

Numa p̄-
piti⁹ rex se-
cūndus ro-
manorū.

sed in eadē thulcia factū: immo romę Iuuehalis. Et vaticā
no fragiles de mōte patellas: nam vatican⁹ mōs erat romę
ex cutus argilla vasa faciebāt. Seneca in eplis: nō potest ex
auro et argēto imago deo exprimi similis: cogita illos cū p
picij essent fictiles fuisse. O curuz in terris anime) nūc acri
exclamat i

eos qui ta O curuz in terris anime & cœlestiū inanes:
lia putāt d Quid iuuat hoc tēplis nī os imittere mores?
dijs qua Et bona dijs ex hac scelerata ducere pulpas
les ipsi sūt Hæc sibi corrupto cassam dissoluit oliuo.
dicatq; o Hæc calabrum coxit vittato murice vellus.
hoies mo
re pecuduz

terrena aspiciētes et in terrā proni. Et inanes cœlestiū) idest
Inscij rerū diuinarū: z q̄ nescitis quo sacrificio de placari pos
sit. Quid iuuat hoc) idest quę libido vobis incessit: Immitte
re templis) idest in tēpla deoz. Nostros mores) idest nostra
vitiā putātes deos delectari quib⁹ nos gaudem⁹. Et ducere
bona dijs) idest offerre sacrificia. Ex hac pulpa) idest ex hac
voluptatis nostrę materia: nā pulpa et pulpalmētū caro est
sine ossibus: vnde p mollicita libidinosa accepit Terētiā il
le thraso cū dixit: tute lepus est z pulpamentū queris. Sce
lerata) quoniam aurū thus odores et cetera quę dijs offerim⁹
multozū malozū causa sunt cū ad hoies referunt. Hęc) scilicet
pulpa scelerata z hoim libido. Dissoluit sibi) idest in suos
vsus diluit et miscet. Cassam) fructū illū odoratum ex ethio
pia: a quo nostra cassia: hoc est/el cantueso degenerat. Corru
pto oliuo) idest in deteriore famā mutato. Nam anteq̄ oleū
miscetur casie meliorem vsū prestat in cibis atq; etiā vn
ctonibus. Vergi. ij. georgico. Hęc cassia liquidū corrumpitur
vsus oliui. Hęc) scilicet pulpa scelerata. Coxit) idest infect
in cortina: sic em̄ vocat̄ insectozū abenum caldariū. Vellus
calabriū) idest lanā ex appulsa: q̄ oim erat precipua. Martia
lis vellerib⁹ priūtis appulsa parma secūdis. Vittato muri
ce) idest purpura corrupta: nā ex corrupta papauere siue pur
puz flore ducitur color purpure⁹: qui si nō est adulterat⁹ vs

Pulpa.
Pulpa -
mentum.

Vergil.

Martial.

Secunda.

valentum reddit odorē idq; signū habēt mercatores sincere
 purpure. Martial.OLIDQ; vestes murice: et alibi. Tinctis mu
 rice vestib⁹ q; omni et nocte vitur et die phillenis delectat odo
 re nō colore. Hęc) scilicet pulpa scelerata. Iussit rasisse) idest
 radere et eximere. Bacchā conche) idest margaritā siue vntos

Martial.

Hęc baccā cōchæ rasisse & stringere venas
 Feruentis massæ crudo de puluere iussit.
 Peccat: & hęc peccat: vitio tamē vitī: at vos
 Dicite pontifices in tēplo quid facit aurum?
 Nēpe hoc qđ veneri donatę a virgine puppe

nez qui ex
 ostreis eucl
 litur. Sunt
 autē baccę
 minuscula
 qđdam ar
 borū poma
 puta lauri.

oliuę: sed per trāslationē gēme quoq; dicuntur baccę Vergi.
 colloq; monile baccatū. i. gemmis intertū. Et iussit stringere
 venas de crudo puluere: idest per cōflaturam puluerem cru
 dū in auri massas contrahere: signanter autem dixit stringe
 re: vnde Vergili⁹. viij. eñ. dixit: striduntq; cavernis stricture
 chalybum: et autore Plinio. lib. xxxij. hispani vocant sirigi
 les auri paruulas massas: atq; ijdē balucā eodē authore: que
 etiā Justiniano authore grece chrysamus dicit. Peccat et hec
 sensus est: in vsu casę purpure margaritarū et auri hoies pec
 cant luxuria: tamen vitium ipso vitio. i. aliquos vsus inde pct
 piūt. Hęc: scz pulpa: hoc est materia vitioꝝ: peccat et peccat ge
 minauit verbū: qz de re omnibus cōfessa loquitur: tñ vitur vit
 tio. i. aliquā vtilitatē ex illo vitio pcipere videt. Sed vos pon
 tifices: idest qđ rebus sacris presidetis. Dicite: idest respōdete
 mihi. Aurū: qđ templis dedicatur. Quid facit in tēplo: idest
 quos vsus habet aut quā vtilitatē dii ex eo percipiunt. Hęc
 pe hoc subaudi responderent pontifices/ si vera fateri vellēt:
 hoc aurum facere in templis. Quod puppe: idest imaguncu
 le: quas puellę ludētes effingunt: hispani vocant musecas.
 Nam consuetudo apud antiquos illa fuit: qđ etiam nunc du
 rat: vt puellę puppos et puppas effingerēt: quas cū virtū nu
 ptui tradendę erāt: veneri in cui⁹ tutelā trāsibāt: dedicarent.
 Quin danus: si aurū igitur dijs dandū non est aliquid autē

Vergili⁹.

Vergili⁹.
 Plinius.

illis dare oportet: quod daturi sumus? ad hoc respondet: offerenda esse animi puritatem et conscientiam recte factorum: dicit igitur. Quin damus? .i. cur non damus? nam quoniam cum indicatio pro cur accipit interrogatio: quoniam non cum subiunctio pro quod non. Superis: id est diis coelestibus. Id quod pro pago magni messale: id est aliquis de familia et posteris

ris messale. Quin damus? id superis de magna quae dare laeae

corum ora Non possit magni messalae lippa pro pago

toris claris Compositum ius: factusque animi: sanctosque recessus

simi simul Mentis: & incoctum generoso pectus honesto.

et ditissimi. Haec cedo: ut admoueam templis: & farre litabo.

Lippa: ce-

ca: nam quod

est vitium corporis ad animum transferi ut in satyra superiori: pres-

infundere lippos. Non possit dare de magna laeae .i. de apertis

Vergilius. diuitijs: nam quae offerenda diis erant lanci imponebant. Vergilius:

laeae et pandis sumantia reddimur exta. Et quod illud sit quod pro

pago lippa magni messalae non possit dare: et nos dare oportet

subdit. Ius et fas animi compositum .i. ut viuamus secundum leges

Vergilius. humanas et diuinas. Verg. j. geor. sepe etiam festis quae exerce

re diebus fas et iura sinunt: nam ius est facere quod licet pro leges hu-

manas. fas quod per religionem. Sanctosque recessus mentis .i. in-

terioris conscientiae puras cogitationes. Et pectus incoctum .i.

cor longo virtutum et honestatis usu perfectum: nam quae igni exco-

Aristoteles. quantur puriora purgatioque euadunt. Generoso: nam ut ait

Aristoteles: illa est integra et vera generositas quae virtuti com-

tuncta est. Generoso honesto: id est naturali honestate: nam

duo nomina adiectiua sine substantiuo non possunt stare.

Hec cedo: id est da mihi quod dixi ius et fas animi. sc. Hoc

per quam simile est illi quod psalmographus scribit: sacrificium

deo spiritus contribulatus cor contritum et humiliatum. Ut admo-

ueam templis. id est quasi hostiam sacrificatur altari applice.

Et litabo farre: id est sola mola quod petiero impetrabo: nam

litare est quod volumus sacrificio impetrare: itaque non omnes

qui sacrificant litant: litant vero boni viri atque ut ad principium

satyrae redeamus: qui a deo tantum honesta petunt.

Tertla.

NEmpē hoc assidue. Satyra tertla scripta est i desides pi
 grosq; adolefcētes: hortaturq; illos: vt cū sint i ea etate
 q̄ ponissimū ad mores ptinet: se totos ad studia virtutis pferāt
 Itā qđ ad huius satyrę enarrationē attinet: tres vitę bñanc gra
 dus cōsiderādi sunt. Prim⁹ est eoz q̄ p etatē nō possunt turs
 pe ab hone

Satyra tertla.

Tertla virtutis iuuenes inflāmat amore.

sto discerne

NEmpē hoc assidue: iam clarū mane fe
 nestras.

re: q̄ quēad

modū non

debent lau

darī nisi tā

nū de idole:

hoc est de

Intrat: & āgustas extēdit lūne rīmas:

spe futurę pbittatis: ita e diuerso neq; vitupari: si qđ puerile
 fecerint: de qb⁹ dicitur est: sepe oculos meminī &c. Alter est il
 loz q̄ eo etatis puenerūt vt possint tā iter virtutes & vitia distin
 guere: quo tpe act⁹ illos edim⁹: quoz habit⁹ ad seq̄ntē etatē
 similes subiequunt: hi sunt i qb⁹ ptinētia & icōtinētia locū ha
 bēt: nā neq; gaudēt cū recte agūt: atq; ecōtrario dolēt: si quid
 turpe cōmiserint q̄ tñ emēdabiles sūt qđ ratio i illis nō semp
 obruit: s; aliqñ emergit/enatatq;. Tertius est eoz q̄ lōgo vsu ha
 bitū sibi virtutis aut vitij induerūt: ex quo difficulter possunt i
 alterutrā partē imutari: s; de vitio qđ virtuti opponit infra di
 ctur⁹ est nō pudet ad morē &c. In scōs igif: hoc est in eos q̄
 incōtinētia peccāt hęc tota fere satyra scribit: et qz possunt ex
 vitijis i choatis in vltā virtutis redire atq; respiscere: modo iue
 hif in illoz mores pueros: modo hortat ad pbitatē. Et qđ ij
 plerūq; sunt adolēscētes: viget vnū quēpiā ex eis luxu desī
 diatq; torpētē dicēs. (Hēpe). i. certe. (hoc) subaudi qđ sum di
 ctur⁹. Assidue) subintellige fit: nā semel atq; itez id fecisse tol
 lerabile est: cū vna hūmido: vt est i puerbio nō faciat ver. neq;
 em vna actio vitiosa facit hoiem miserū: ac hūanū est errare
 s; diabolicū pseuerare: quēadmodū nec recta scelicē ex pmo
 ghibico. lib. Aristo. & subdit qđ illd est qđ fiat assidue. Itā clarū
 mane). i. sol tpe matutino splēdens: & posuit mane aduerbiū
 p noie: vt Verg. mane nouū dixit. Intrat fenestras) scz cubi.

Verg. lib.

culi. Et extēdit rimas angustas) qz rimę fenestrarū anguste splendore solis maiores videntur atqz vt in optice idest arte perspectiua probat: quo magis radij solares per rimas pcedunt: eo magis magisqz in orbē dilatantur. Alia lectio habet ostēdit pro extēdit: z est idē sensus. Stertinus) idest pfunde: hoc est cuz

fanna ron: Stertinus: indomitū qđ despumare salernū
chisqz dor: Sufficiat: quinta dum linea tangitur vmbra.
minus: nā En quid agis? siccas insana canicula messes
de se quo: Iā dudū coqt: & patula pecus oē sub vlmo est
qz dicit: vt Vn9 ait comitum. verū ne? ita ne? ocyus adsit
de alijs pos sit impune

discere. Quod sufficiat despumare) idest quantū tēporis sufficiat concoquere: nā que coquuntur despumari solēt: sic Terē

Terētius. tianus ille Syrus in adelphis: edormiscā inquit hoc vini dixit: p dormiendo concoquā hoc vinū qđ bibi. Salernū indo

Uergill. mitū). i. crudū z difficile cōcoqui. Uerg. durū bacchi indomitūqz salernū. Stertinus) inquā. Dum) pro donec. Linea tāgīt qnta vmbra) ad qntā horā ab ortu solis in horologio scototeri co. i. vmbra tili: in quo ex ratione gnomonis stil9 erect9 iaciēs vmbra ex solis aduerso horas partesqz horarū per lineas distinguit: hui9 horologii inuentionē tametsi diogenes laerti9

Plinius tribuit anaxymādro. Plini9 vero illi9 magistro anaxymeni mille sic. Sacre tamen litterę horologii solaris in egrotatiōe ezechie regis meminerunt: qđ tēpus fuit annis fere ducētis ante anaxymenē. En quid agis) inducit quēpiā ex familiaribus q̄ adolescētē somno marcidū excitet. Vnius comitum). i. affectatorū: ait nempe hoc facis supple assidue: semp/et est) verus ordo: nam quasi per modū dialogi debet ordinari ac dici. En quid agis: i. eia cur tādū dormis? Canicula) stella in signo leonis: a qua dies caniculares denominātur. Insana) idest in salubris vel potius seruore furcens. Iā dudū coquit) idest iā duę aut tres horę sunt: id em̄ tēporis spaciū fere iam dudū significat ex quo exsiccat z torret. Messes siccas. i. sub meridie lentore noctis destitutas: ac si dicat iā meliores eunt

meridiatu. Et oē pec⁹ scz ouū: caprarū: z hmōl. Et sub vltimo
 patula qz circa meridiē petunt vmbas arborū. patula autē
 qđ protentis brachijs z ramis cū frōdibus vmbas facit: sic **Vergili⁹.**
Vergili⁹. patule recubans sub tegmine sagi/dixit. Verū ne
 verba sunt desidis respondentis ad excitatorē suum. Verum

Huc aliquis nemon⁹ turgescit vitrea bilis. **ne inqt est:**
 Finditur: arcadiae pecuaria rudere credas. **qđ mello-**
 Iā liber & positus bicolor mēbrana capillis **res z pecus**
 Inq; manus chartae: nodosaq; venit arundo. **des petunt**
vmbas.
Ita ne: sub
audi est.)

Ocy⁹ adsit huc aliq⁹ scz ex seruis z famillarib⁹ quispiā acce
 dat: qđ mihi vestes z calceos ministret. Nemon⁹ pro nemo ne
 subaudi adest: sed indignāter et cū clamore pferēdū est: itaq;
 subdit. Vitrea bilis. i. cholera in qua est iracūdiē sedes quā
 vitreā appellat. i. pspiciuā: qđ ita hoim mores oñdit quēadmo
 dū i āpulla vitrea qđ sūt iclusa pspiciūt: sic **Hor⁹. ij. ser. iussit qđ** **Horatius.**
 Splēdida bilis. Turgescit. i. inflat p irā. Findit. i. vsq; adeo succēs
 set: qđ illi tā cito non adsit minister: vt pmodū crepet. Cre
 das. i. cū seruos iclamitat possis credere. Pecuaria arcadiae
 .i. asinoy greges qđ i arcadia abūdāt. Rudere. i. rudir: hoc ē
 voces illas sonoras asinoy emittere: de asinis nō arcadicis.
Strabo. Varro. Plini⁹. z i asinaria **Plaut⁹** meminereunt: et **Strabo.**
Iuuen⁹. Nil salit arcadico iuuent dixit p asinino. Jam liber) **Varro.**
 posteaq; adolescēs surrexit: induit se ac calceauit: incipit das **Plinius.**
 re operā tris: seq; ad excerpēdū aliqđ ex optimis authorib⁹ **Plautus.**
 cōponit. Mā qz incōtinēs est recte agēdi ppositū habet in vni
 uersali: vincit tū a pſenti voluptate: qđ illi a labore deterrēt:
 atq; ad dulcia pellicit. Iā liber) ex quo aliqđ excepturus est.
 Et mēbrana) id est charta pergamena: sic dicta qđ sub rege
 pergami **Eumene** p̄mū est inuēta. Bicolor positus capillis)
 qđ ex ea parte qua adheret visceri cādidiōr est: ex ea vero vn
 de pili deradunt pallidiōr: nam capillis pro pilis posuit. Et
 charte: papyraceę vel pānuceę: siue ex alia materia. Et arun
 do. i. calam⁹ scriptori⁹ quo antiquiores; atq; etiā gr̄ate nostra

Ausonius

Iudaei. greci. poenitatorq; ex latinis antiquitatu studiosi scribere eos
sueverunt. (Hodosa). i. q. geniculis iterhodysoq; pstat. Ausonio i
scirpo ad theonem gramaticum enidiolosq; nodos pdidit: p nodo
sam arudine dixit: quacq; apud Ausonium modos p nodos les
git medose. Et repetendum est ubiq; venit in man⁹ p assumit.

Tunc ados

lescensvi di Tū querit crassus calamo q; pdeat humor:
rimus su: Nigra quod infusa vanescat sepiā lymphā:
gias labo: Dilutas queritur geminet qd fistula guttas.
re z seqns O miser inq; dies vltra miser: hucine rerum
comite de Venimus: aut cur nō pot⁹ teneroq; palūbo.
sidie volu Et similis regū pueris papare minutum
ptatēnectit causas: q;

ritq; colores nō laborandi. Querit q; humor crassus). i. atras
merū spissum atq; cōcretū. (Pdeat calamo). i. nō fluat. Et q;
ritur q; sepiā nigra). i. piscis: sic nominatus ex gñe mollitū: ex
cui⁹ flore siue papauere antiq; faciebāt atramentū scriptorū.

Ausonius
Martialis.
capella.

Ausonio in eodē scirpo ad theonem notas furū septē: dixit pro
lris ex nigro septē atramēto: et Martianus capella: nigello
inqt puluere: q; ex fauilla cōfect⁹ vel sepiā putaret. Vanescat
lymphā ifusa) eo qd cū aqua infundit atramēto color fit eus
nidus atq; dilutior. Et qritur q; fistula). i. calam⁹ siue arido.
Geminet guttas) aut q; fillo calamo atq; hāte lras duc⁹ ge
minent: aut qd lras nō bene signatas rescribere necesse. (Di
lutas). i. aqua mixtas: sic em vlnū dilutū dicim⁹ qd aqua est
mixtū. O miser) in hois delicias atq; molliciē insurgit poeta
acris exclamās. O miser) q; tāta animi desidia laboras: vt in
vitiā paulatim delabaris: q; te miserū faciāt. Et vltra in dies
miser). i. q; posthac futur⁹ es miserior: q; vitū semel inchoatū
stare nescit. (Hucine rerū venim⁹). i. ad has ne res atq; ad
hūc ne rerū venisti statū: i quo p desidiā recte agere omittas?
Et eo modo dicit venim⁹ p venisti: quo supra dixerat stertis
mus p stertis. Aut cur nō pot⁹ ac si dicat. Quidē ita mol
lis et delicat⁹ es: et cū sis. (Palūbo tenero similis) cuius oī
mater cibos rostro inserit. Et cū sis. Similis regū pueris). i.

Tertia.

Delictū filiis q̄ in delictis nutritur. Et cur non possis papare
 minutū). i. infantis more possis minutas papas: sic em̄ pue-
 ri vocāt cibos sicut potū buas **Latone** ⁊ **Marcello** authori: **Lato.**
 bus. Et cur nō irat⁹ māme). i. matris: q̄ ita ab infantib⁹ appel- **Marcello.**
 latur eisdē authorib⁹ quēadmodū pater tata. **Marf.** māmas **Martial.**

Poscis: & iratus mam̄ mae lalare recusas!
 An talī studeā calamo? Cui verba? quid istas
 Succinis ābages: tibi luditur: effluvis amens.
 Contemnere: sonat vittū percussā maligne
 Respondet viridi non cocta fidelia limo.

atq; tatas
 h3 apha: s3
 ipsa tatarū
 dici et mā
 marū ma-
 xima mā-
 ma potest.
 Recusas la

vide Turn.
 27 c. 34

lare). i. lac suggere: qđ ūbū quanto ego suspicari possum: eo
 modo puerorū est quo papa bua. mama. tata. aut quēadmo-
 dū incognit⁹ **Persij** interpres exponit lalare. i. dormire: qđ **Lalare** p
 nutrices cū pueros mulcēt vt dormiāt: sepe dicere solēt. la. la. **p**
 la. idest dormi: sicut nūc dicere solēt. ru. ru. ru. An talī studeā **puerorum**
 calamo? ūba sunt delicati adolescētis excusantis se: qđ non
 possit tā inepto tanq; male tēperato calamo scribere. **Hor.** ij. **Horati.**
 ser. **Culpani** frustra calami. Quē poeta viget dicēs. Cui ver-
 ba? subaudi/putas te dare: quasi dicat: me ne putas te posse
 decipe q̄ te optime noui: Quid succinis). i. quasi in aurē gar-
 ris ⁊ narras mihi: ⁊ est ūbū cōpositū ex sub ⁊ cano. is. **Istas**
 ambages). i. circuit⁹ ⁊ tergiuersatiōes siue excusatiōes. Tibi
 ludif). i. cū talia facis: de tuo periculo nō de meo agit. **Effluvis**
 amēs) vasi fictili terebrato ⁊ rimoso ac nō bene cocto cōparat
 incōtinētē dicēs. **Ō amēs effluvis).** i. perinde ac vas rimosum
 pfluis: cū nō possis teipm̄ intra te cōtinere: s; tāq; **Terētian⁹**
 ille parmeno plen⁹ rimay hac illac pfluis. **Cōtinere.** i. quasi
 vas inutile nibili estimaberis: sic **Hor.** ij. ser. **Cōtinere** miser
 vitāda est improba siren desidā. **Sonat vittū** pstat in trās-
 tiōe sumpta ex vase fictili. **Istā** quēadmodū emptores fictilisi
 tactu digiti explorāt an sint bene cocta ⁊ nō rimosa: sic adole-
 scētes ex ijs q̄ loquūt ⁊ faciūt experiri possum⁹ ⁊ vtutis ne au-
 vitij viā insillāt: dicit itaq; **Fidelia.** i. tu q̄ es tāq; fidelia: hoc

Horatius

+ Turneb. l. 27 c. 34 ~~l. 27~~ **Labus** De⁹ fuisse vir⁹ **D** iij q̄ p̄set noxiū illi
 balbi quos nutrebat pueri occidunt. nulla e3 h̄teritas pueri facili⁹ si-
 rant quam **lambda** qn̄ e3 ei⁹ frequentia somnii inducebant **Auso**
 de filiis **plini**. **Nutriti** viri **limnata**. **Lalliq;** somnifexor. **modi**.
 ubi **Joseph. Scalig.** l. 2. **UVA. BHSC. IyR_270**

Satyra

Vergilius. est vas fictile. Percussa) idest digito pulsata. Sonat vitium). i. vitiosum sonum reddit: sic Vergilius primo cneidos. Nec vox hominem sonat: idest vocem humanā refert. Et fidelis non cocta) atq; ex consequenti fragilis et mollis. Viridi limo) idest argilla recenti: atq; in fornace penitus non excocto humore. Rūdet Vdū & molle lutū es: nūc nūc pperād? & acris maligne. i. Fingendus sine fine rota. Sed rure paterno surdus ne Est tibi far modicū: purū & sine labe salinū: scio quē et obscurum

Vergilius. crepitū reddit. Mā malignū aliquando paruum et angustū significat: vt apud Vergiliū sexto cneid. sub luce maligna. Udum et molle lutū es) in translatione eadē adhuc perstat. Ac si dicat quia nondum habes incoctum generoso pectus honesto: sed es tanq; lutum: idest argilla figuratis. Udum & molle) idest quia humidum: et ex consequenti tenerum atq; ad introducēdū quāuis formā aptum. Nunc nunc) idest incunctāter et sine vlla tēporis dilatione. Pproperand?) subaudi es: idest proprāter informand?. Et fingendus) idest figurandus: et est verbū artis figlinę propriū / vnde et figuli sunt dicti. Sine fine) idest incessanter et sine intermissione. Rota) idest orbe illo figurati: in quo vasa formantur. Acris: idest ingeniosa: hoc est studijs & institutis philosophię. Sed rure paterno: antipophora est: posset nāq; adolescēs in excusationē suā dicere se nolle litterarū studio operā dare: quod tantę facultates a maiorib; suis hereditate obtigerint: quę sufficiant ad vitā peragendā: tantūq; nobilitatis ab illis acceperit: quō ad illum illustrandū satis sit: sed in hunc poeta inuehitur dicens id non sufficere si introitus vitij animi laborat. Sed rure paterno: idest non tuo labore parū: sed a maiorib; tuis hereditate accepto. Est tibi far modicū. i. quantum frumenti sufficiat alendę familię. Purum et sine labe salinum: repetē a superiori est tibi: per salinum autem in quo sal mīnisterio mensę apponit: victū tenuē sed sufficiētē poetę intelligū: **Horatius** sic Horati) secūdo carminū. Splēdet in mensa tenui salinū.

Tertta

Quid metuas? ac si dicat: ita cōstitutū habes patrimonium:
vt in paupertatem te deuenturū possis nō timere. Et patella
secura: idest certa et quę te securū faciat: vnde dijs larib⁹
et penatib⁹ sacra ministras. Cultrix foc. i. qua possis focum
idest deos domesticos: hoc est penates ⁊ lares familiares co-

Quid metuas? cultrixq; foci securo patella:
Hoc satis: an deceat pulmonē rūpere ventis?
Stemate qđ thusco ramū millesime ducis?
Censoremq; tuū vel quod trabeate salutas?
Ad populū phaleras: ego te int⁹ ⁊ i cute noui.
Non pudet ad morē discincti viuere nactæ:

lere in pho
cis penetra
libus. Hoc
satis: sub
audi est: s;
quia id nō
est satis: p
ironiā intel
ligēdū est a

poeta esse dictū. An deceat: quasi dicat: non decet: neq; satis
est Rumpere pulmonē vētis: idest inflari ⁊ intumescere: nā
spirabilis aura pulmone attrahitur. Quod millesime: idest
tu in ordinē millesimus: vt sit vocatiuus p nominandi casu.
Ducis ramū: quasi in arboze consanguinitatis: vt iuris con
sulti dicunt. Stemate thusco: idest ex aliquo principe qui
rexit ethuria: aut quod omnis nobilitas Italicę ante eneg
aduentum ex thuscia fuit. Est autem stēma series maiorū ab
aliquo viro illustri ducta: qđ Iuuenalis expressit dicēs. Stē-
mata quid faciunt: quid prodest pontice longo sanguine cen
seri. Et quod tu trabeate: idest trabeatus: hoc est trabea veste
quę regū propria est indutus. Salutas tuū censorē: idest sta
tuā censoris: a quo ducis origine in. Nā imagines maiorum
suorum quas in atrijs ex cera factas habebāt: euntes domo
aut redeuntes salutabant: venerabanturq;. Ad populū phas
leras: idest hęc nobilitatis insignia ostenta populo. Nā phas
lere ornamenta equorū sunt: quibus plerumq; emptores il
lorum decipiuntur: quasi dicat his fortunę ornamentis: hoc
est diuitijs ⁊ nobilitate popul⁹ decipi solet: qui sola hęc putat
bona: me autē decipere nō potes: qui bona tantū animi vera
bona esse iudico: idēo subdit. Ego noui te int⁹ ⁊ i cute: idest
intra cutē. i. quā sis vitiosus intrōsus nō ignoro. Nō pudet:

Iuuenal.

D iij

Satyra

quod in principio satyre dicitur: hoc in loco repetendum est: hanc satyram in eos maxime scriptam esse: quod nodum sibi habitum vitiosum in generarunt: et quod possunt rursus in viam virtutis redire. Nam quod vitiosorum lego visu quasi profundissimo quodam somno sepulti sunt: qualis est nacta homo perditur luxurie et nullis exhortationibus excitari possit.

Dicit itaque

poeta in ardo Sed stupet hic vitio: fibrisque increuit opimum
lescetem vi Pingue. caret culpa. nescit quid perdat. Et alto.
tuo inconti Demersus summa rursus non bullat in vnda,
netie labor

ratem: et quod possit in meliore via pedem referre. Non pudet te suban-

di o adolescens. Vivere ad mortem. id est ad similitudinem. Nactem) no-

mam propositum viri celebratum infamia apud Horatium et Juvenalem. Dis-

scincti) desidis et negligetis: nam male cinctos sic appellare so-

lem) ut infra: cum bene discincto cataverit cymaverne: et Uer. vij.

en. Hic nomadum genus: et discinctos mulciber aphros sic edi-

verso dillegentes et expeditos percinctos et accinctos appellamus.

Sed stupet hic vitio) sensus est. hic nacta homo vitiosus: et quod habitum

delinquendi male vivendo sibi acquisivit: cum neque minimam quod de-

rationis scintilla habeat: non intelligit se peccare atque ex eo icuras-

bilis est: tu homo propter etatem non vitio sed incotinencia labores: facile pos-

tes ad animi sanitatem redire. Sed hic) scilicet nacta. Stupet). id est atton-

itus est) caretque motu et sensu. Utro) quod non potest nisi longa con-

suetudine/multisque actionibus vitiosis generari. Fibrisque increuit

opimum pingue). id est pinguedo quodam crassa occupavit illi precordia

Fibrisque autem propter icoris sunt pingues homo Plinio Bellioque au-

thoribus ingenio sunt tardi. Caret culpa) quod si quemadmodum Ari-

stote. ait in libro et libro. Ignorat omnes flagitiosus quod facere et a quibus

abstinere oportet. et quod propter ignorantiam peccat: culpa carere videtur.

Sed reuera non caret: quod ipse fuit causa sue ignorantie: sicut is qui

propter ebrietatem quempiam occidit: ideo culpa non caret: quod ipse fuit cau-

sa sue ebrietatis: ex lege pititaci poena duplici in eum constituta.

Nescit quod perdat) perdit ei honestatem: cum propter ignorantiam turpe aliquid

committit. Et demersus alto). id est quasi profundo mari obrutus. Non

bullat in summa vnda). id est non facit bullas in summitate aquae

quod signum est illum esse extinctum: quod non sperat. Vagne pater diuini

Horatius
Juvenal.
Aristotel.

Plinius.
Bellius.
Aristotel.

Tertia.

In eos q̄ relicta virtutis via sectant vitia poeta Incadescit offe
 des eos quāto in tormēto viuāt quāntiq; sibiip̄sis displiceant
 vt nō sit illis necesse poenas futuras expectare: cū i p̄sentiaz
 satis supq; torqueant. Magne pater diuū) p̄ diuoz. i. optime
 atq; maxime sup̄pter. Haud velis). i. noli. Punire seuos ty

Magne pater diuūm seuos punire tyrannos p̄ se tyrān
 Haud alia ratione velis: cū dira libido apud ant
 Mouerit ingenium. feruenti tincta veneno: quos hone
 Virtutem vt videant: intabescantq; relicta. sū ē nomē
 An ne magis siculi gemuerunt æra iuuenti? ideo addit
 seuos. Alia
 rōne) idest

alio modo subaudi quā. Ut videāt virtutē) scz in alijs florētē.
 Et intabescāt). i. inuidia z dolore corūpanf. Relicta) scz illa
 virtute. i. sine illa. Horat. ij. ser. inuidiā placare paras virtute res
 licta. z p̄ parētesim interposuit. (Cū dira libido) p̄ quā ad pecc
 cādū incitant. Tincta feruenti veneno). i. p̄ irē feruorē incitata
 nā vt Apule. in lib. de philoso. inq̄t ira z libido vitioz doctri
 ces sunt oim. Mouerit). i. p̄turbauerit illorū ingeniū. Nā oia
 vitia quēadmodū z virtutes morales in irascibili z concupisci
 bili sunt: q̄ partes sunt appetitū. An ne magis siculi sensus
 est null' cor̄pis cruciat' ita torq̄t male agētes: vt cōsciētia vite
 crudeliter z p̄ alioz iniurias acte: atq; cū intelligūt se ire p̄cis
 pites in vitia sine vlla redēdi spe. Nā z si supra dixerat eos
 nihil tale sentire: atq; nescire qd̄ pdāt nō deest tñ illis vermīs
 ille ex euāgelto atq; remorsus qd̄s vt aiūt cōsciētē. qd̄ exem
 plo phalaridis z dionysij siue damoclis sub dionysio offēdit
 dicēs. An ne). i. nūqd. (æra iuuenti siculi). i. iuuent' ille gre': quē
 perill' siue perilaus atheniēsis dedit phalaridī agrigētinozū
 in sicilia tyrāno. i. quo subiectis flāmis inclusi mugit' boū cle
 mātes imitari cogebāf. qd̄ tormēti gen' i suū authorē tyrān'
 primū expt' est. Magis gemuerūt). i. magis torti sunt in illo
 iuuentō inclusi: q. d. nō tanto pe illi torq̄bant: q̄ mali cōsciētia
 sua torquēf. Et ensis pēdes ex laquearib' aureis) p̄ auratis.
 Magis terruit ceruices subter?) subaudi positas: quasi dicat

Horatius

Apuleius

Satyra.

non magis terruit hoc sub dionysio tyranno syracusanorū fa-
ctū est. Itā cum damocles assentans dionysio diceret illū sul-
tēporis oīm mortalīū fortunatissimū: vis inq̄t ille tu quēq̄
isto modo fieri fortunat⁹: Cūq̄ damocles anuissit: hostem in
mēsa magno cum rerū apparatu collocavit: ⁊ ensē ex seta
eq̄na illius

capiti im- Et magis auratis pendens laquearibus ensis
pendere se Purpureas subter ceruices terruit: imus
tit. hortaba Imus præcipites q̄ si sibi dicat: & intus
turg⁹ ut e- Palleat infelix: quod proxima nesciat vxor.
pulis vesce Sepe oculos memini tinge bā paruis oliuo:
retur cete- Grandia si nollem morituri verba catonis
ra nota sūt. Discere ab infano multū laudāda magistro.

Imus im⁹ Discere ab infano multū laudāda magistro,
p̄cipites: sē
sus est p̄dēs ex superiorib⁹: nō magis gemuerūt p̄reo iuue⁹
coclusi sub pbalaride. nec damocles ille adulator ita anxi⁹
fuit sub dionysio ense impēdēte. Quā si tyrānus dicat sibi. i.
intra se cogitet/dicatq̄. Imus imus p̄cipites. i. gradu irreuo-
cabili p̄cipitamur. Et int⁹ palleat. i. intra se cōsci⁹ torqueat
p̄pter flagitiū. Quōd vxor prima nesciat) q̄ tyrān⁹ etiā p̄p̄ie
vxori non fidit: q̄d in eodē dionysio exploratū est. Sepe oca-
los) id q̄d in principio satyrę dixim⁹ puerilib⁹ vitij⁹ ignoscen-
dū est: cū per etatē nō possint inter turpe ⁊ honestū distingue-
re: sed q̄ tā ad annos vti aiūt discretiōis puenerit: nulla rōne
excusari potest. Dicit itaq̄. Cū essem parū) q̄ etas fugiens
labores ventā meref. Memini tinge bā sepe oculos oliuo)
vt persuaderē parētib⁹ primū deinde magistris me oculoꝝ
lippitudine laborare ac p̄inde p̄hiberent me libros legere:
q̄d lippietib⁹ nocet: nā oleū oculis dolorē excitat. Idēq̄ facies
bā. Si nollē discere grādia v̄ba catonis morituri. i. declama-
tionē qua potuit vti cato: cū deliberat an sibi morē cōsiscat:
ne pueniat in potestate cęsarīs victoris. Itā h̄c oī argumēta
pponebāt rhetores discipulis i duas elases diuisis: quaz̄ al-
tera suadebat aliqd̄ fieri: altera dissuadebat. Verba in quā.
Quintilla. Multū laudāda magistro) id fieri Quinti, p̄cipit: vt magistri

Tertia.

Discipulos collaudet: atq; in spem ad summū pueniendī ora
 torē erigat. In sano) aut magno. vt Vergi. in buco. In sanos **Vergilius**.
 feriat siue litorea fluct: aut infanti. i. demētis: quippe qui disci
 puli parū docti v̄ba male cōpacta laudaret. Que) scz v̄ba ca
 tonis ingenio meo ad ofonē in genere deliberatio accōmo

Que pater adductis sudans audiret amicis.
 Iure etiā id summū. qd dexter sento ferret
 Scire erat in voto: damnosa canticula quantū
 Raderet. angustæ collo non fallier orcæ:
 Nen quis callidior buxū torquere flagello.

data. Pa-
 ter sudās)
 scz p̄e ni-
 mia letitia
 vt supra: su-
 desz pecto-
 re leuo ex-
 cutias gut

tas: aut sudās dū in balneo lauat. nā h̄mōt recitationēs etiā
 in balneis fieri consueuisse Iuuenalis testatur dicēs. vt forte **Iuuenal.**
 rogatus dum pent aut therimas aut phœbi balnea dicat nū
 tricē anchise. nomē patriāq; nouerç anchemoli z cetera. Ad-
 ductis amicis. i. vt interessent recitationi cōuocatis. Etenim
 id) scz discere: z postea corā paternis amicis recitare. Iure. i.
 maxima quadā tatione. Est summū. i. res maxima. Et erat
 mihi i voto) idest optabile. Scire qd sento dexter. i. lucrosus.
 Ferret. i. quid lucri in alegg ludo apportaret. Mā in tessara ses
 nio. i. sex puncta: qd uenerius quoq; dicitur lucrū afferebat ias
 cienti: quēadmodū econtrario vnio. i. vnū punctū qui dicitur
 canis afferebat damnū. vnde subdit. Dānosa canticula quan
 tū raderet. i. quantū auferret iaciēt. Et nō fallier) repete a sus
 perioribus scire erat in voto. Lollo orç angustæ. i. vasis/ vt su
 pra diximus: angusti colli siue oris: in qd nūces fecisse victo
 ria erat. Et erat in voto scire. Ne quis) subaudi ex equalibus
 esset. Callidior. i. astutior z magis apr̄. Torquere buxū) idest
 trochum siue turbinē ex buxo factū. nā metonymia est vsus
 quemadmodū Vergi. vij. eneid. impubesq; man⁹ mirata vo
 lubile buxū. Flagello cui⁹ verberē turbo a pueris v̄sari solet
Vergilius ibidē. dant animos plage. Naud tibi in expertum
 est) sensus ex superioribus pendet dixerat enim pueris posse
 ignosci: si labores studēti fugerēt / atq; e diuerso ludis operā

Satyra

Parent: q̄ etas illos excusare potest. s; tu o adolefcēs q̄ s; in
 ea etate es q̄ ad mores maxime pertinet: et q̄ iā philosophis
 operā dare coepisti: quā excusationē potes asferre? **D**icit igit
Haud inceptū est tibi). i. pulchre expt^o es z bene nosti. **D**e p̄
 hēdere mores curuos). i. vitiosos z a recta rōne detortos: idē
 infra appo

Sita i totos **H**aud tibi i exptū ē curuos deprēdere mores
 ofidit regu **Q**uæq; docet sapiens brachatis illita. medis
 la mores. **P**orticus insomnis: quibus indetōsa iuētus
 eo nāq; di- **I**nuigilat siliquis & grandi pasta polenta.
Stat r̄rus a **E**t tibi quæ famios diduxit littera ramos:
 vitio q̄ re-
 ctū ab obli

quo: ex **A**risto. ij. ethi. **Q**uæq; docet) repete ex supiorib^o. **H**aud
 inceptū est tibi dephēdere illa p̄cepta. **Q**uæ portic^o sapiēs do
 cet). i. stoā portic^o athenis vbi zenonis discipuli soliti erāt di-
 sputare: z a qua stoici sunt cognoiat: quēadmodū **P**lato in
 acadēmia. **C**arneades i licio. **A**risto. i. nymphæo. **I**llita mes
 dis brachatis) sc; portic^o depicta z perſicta colorib^o in qua pi
 ctura erat: quo pacto rex **P**ersarū z medoz **X**erxes cū ingēt
 exercitu i grēciā penetravit z ad salamina supat: turpiter aus
 fugit. **B**rachatos autē appellat medos: qm̄ brachis. i. vestib^o
 q̄busdā breuib^o vtebant. neq; sunt oino femozalia: s; similes
 femozalib^o nauticis ac paulo lōgiores: qm̄ herodot^o de persis
 inq̄t breues arc^o ac breuia spicula lōgas brachas gerētes in
 pugnā eūt. **Q**uib^o) subaudi p̄ceptis stoicoz. **I**uēt^o indeton-
 sa). i. iuvenes intōsi more grēcoz: eoz p̄sertim q̄ philosophic
 dāt operā, **I**nsomnis iuigilat). i. lucubratiōes suas illis dedi-
 cat. **I**uēt^o inquā. **P**asta siliq;). i. tenui victu. nā siliq; legu
 minū sunt folliculi. sunt etiā quas hispane dicim^o garrouas.
Et grādi polēta). i. pultib^o. **I**uēn. z grādes sumabāt pultib^o
 olle. **P**li. lib. xviii. natu. hysto. **P**olēta inq̄t plurib^o fit modis.
 et subdit videt tā puls ignota grēcie fuisse: quā polēta italie.
 ex quo videt iter polētā z pultē non nihil distare. **E**t tibi q̄ sa-
 mios/ſelus est. cū sis i ea etate i qua ex lra pythagore hoc est
 z. p̄filo. siue grēco possis eligere dexterā: sc; virtutis: cū sinistra

Plato.
Carneades.
Aristoteles.

Terttia.

ptineat ad vitia. qđ quēadmodū graphice describi possit: ex
carmine ygiliano qđ de lra pythagore scripsit facile itelliges
Nec illđ. y. ob hoc pythagore dicit: qđ sit a pythagora inuētū
queadmodū icognit^o Persij iterpres et author ethymologia-
rū dicit: cū optimis authorib⁹ satis pset sub belli troiani tpe

Surgētē dextro monstrauit limate callem. fuisse a pa-
Sertis adhuc: laxūq; caput compage soluta lamede in-
Oscitat hesternum dissutis vndiq; malis: uētū: sed q
Est aliquid quo tēdis: & in quo dirigis arcū: pythago-
ras vitā hū-
manaz illi
assimilauit

rit. Ordo est. Et lra). i. y. p. llo. Que deduxit. i. diuisit. Romas
nos samios). i. pythagoreos: q; pythagoras ex samo isula (se-
nse fuit. Monstrauit tibi callē). i. viā āgustā: q; arcta ē via q̄ du-
cit ad vitā vt saluator n̄r i euāgelio dicit: sicut p̄ra vitioꝝ via
lata est. Surgētē). i. i sublime tēdētē. Dextro limite. i. p̄tutis:
q; vitioꝝ i sinistra tēdit. Sertis adhuc). i. p̄det ex supiorib⁹. ac
si dicat cū sis i ea etate i qua possis dextrū a sinistro et curuū
a recto distinguere. Sertis adhuc. i. p̄fide dormis et desidia
marces: Laxūq; caput). i. solutū p̄ oscitationē: in qua os ap̄f
vsq; ad dissuturā malaz: vñ subdit. Soluta p̄page). i. strebra
malaz. Malis vndiq; dissutis). i. ab vtraq; pte laxatis. Oscit-
tat hesternū). i. qđ hesterna die comedit et bibit oscitādo mon-
strat. oscitatio aut̄ ociosis et sōnolētis maxime p̄tingit. oscedo
aut̄ sonora qđā et morosa ē oscitatio. potest aut̄ hec clausula i
terrogatiue legi idq; ardēt^o p̄citatusq; est. Est aliquid quo tē-
dis: cū p̄mū pueri ad ānos discretiōis bont ac mali puenerit:
debēt gen⁹ vitę sibi p̄ponere: atq; ad id p̄sequēdū oēs actiōes
accōmodare. ideo dicit. Est aliquid quo tēdis:). i. habes ne cer-
tū aliqūē viuēdi finē p̄positū. vel illđ potius respicit qđ oim
actuū hūanoꝝ aliqđ est finis sup̄m⁹ i quo foelicitas hois cōsi-
st̄: cui⁹ cognitio necessaria est vt ad illū puēire possim⁹. Et
in quo dirigis arcū). i. qđ tāq; signū more sagittatoꝝ habes.
Aristo. i. ethico. Si agibiliū finis q̄spia est: quē p̄pter seipm̄ Aristotē
velim⁹: et alia p̄pter illū: hui⁹ nimirū cognitio ad vitā nostrā

Satyra.

multū cōfert: ac veluti sagittarij signū habentes facilis quod oportet assequemur. An passim seq̄ris cornos:) idest sine electione ⁊ nullo sine p̄posito cornos more puerorū insequeris. Testa ⁊ luto) idest lapidib⁹ ⁊ glebis. Securus quo pes ferat) idest non curans in puteum aliquē foueam ve incidas. Horati⁹ in poe

tria. Sic ve An passim sequeris cornos testaꝓ lutoꝓ
luti meru: Securus quo pes ferat: atq; ex tempore viuis
lis intētus Helleborū frustra cū s̄a cutis ægra tumebit
decidit au: Poscentes videas. venienti occurrite morbo.
ceps. Atq; Et qd op⁹ cratero magnos p̄mittere mōtes:
ex tempo= Et qd op⁹ cratero magnos p̄mittere mōtes:
re viuis) id Discite: & omiseri causas cognoscite rerum,
est nihil p̄

uidens: sed ex eo quod se tibi offert. Helleborum frustra) Dicitur
ximus sepe hūc: in quem satyria scribitur esse in ea etate qua
gignūtur habitus virtutis aut vitij: nunc dicit quod si semel
in vitijis insenuerit: non facile poterit ad virtutis viam redire.
re. idq; per similitudinem eorū qui ex incontinentia cibi: potus:
coitus in morbū inciderūt ostendit dicēs. Cum iam cutis egra tumebit) idest cum quis p̄tā veterno aut hydrope laborauerit. Vides poscentem helleborum) quo purgatur humor ille redundans quanquam peculiariter ea herba bilis atra purgatur. Sed frustra) quia concepto atq; radice agente morbo nō est efficax. Occurrite morbo venienti) idest vos q̄ egrotare timetis: vtimini quibusdā antidotis. Et quid op⁹ cratero promittere) idest concepto morbo quid prodest polliceri medico: fuit autē Crater⁹ Augusti Cæsaris tēpore nobi

Horatius. lris medicus. Horati⁹. ij. sermo. Hō est cardiacus Craterū dixisse putato. Magnos montes) scilicet auri. ex Terentio in phormione. senē inquit per epistolā. pellexit modo non montes auri pollicēs. Discite ⁊ o miseri) occasione eorū que dicta sunt hortatur mortales ad stutis studiū ⁊ qd fortune bonis vtantur quasi instrumēto quodam nō quasi sine rerū humanarū. O miseri) qui hoc qd dicitur sum nō intelligentes miseri estis. i. nō foelices. Discite) qd ignoratis. Et cognoscite cau

fas rerū) quia si quædam modū Verg. l. 1. geor. ait. *Æolix est qui potuit causas cognoscere rerū: ergo miser est qui nō potuignā miseria* **Vergillius.**
 miseria *æolix* felicitati opponitur. *Quid sumus* quæ sumus animas
 lia rationalia mortalia: quo differim⁹ a reliquis animalib⁹.
Quid nā victuri gignimur quia geniti sumus: vt secundū vir-

Quid *sumus*? aut quid nā victuri gignimur? or-
 Quis dat⁹? aut metē q̄ mollis flex⁹ & vñ. (do
 Quis mod⁹ argētō. quid fas optare. qd asper
 Vtile nūm⁹ habet. patrie charisq; ppinquis
 Quantum elargiri deceat. quem te deus esse
 Iussit. & humana qua parte locatus es in re

tutem opti
 mam vlti
 m⁹: qd est
 officium et
 operatio p
 pria homi
 nis i quan
 tū homovt
 Aristote. j.

Aristotel.

ethi. lib. pulcherrime deducit. *Ordo q̄s datus: ordo aut est: vt
 pferam⁹ animi bona bonis fortunę atq; nature: vt pacifca
 mur vitā p laude. & cōmutem⁹ honozē virtute. Aut metē qua
 mollis flex⁹ & vñ. Ex curuli certamine sumptū est i quo curs⁹
 equoz icipit a spectatorib⁹ deide circuit meta: i quo tot⁹ labor
 et ars p̄sistit qd i vita nobis faciendū est: vt iciplam⁹ a medijs
 tēdamusq; i finē. vel pot⁹ ad illd̄ hōr. l. 1. carminū referēdū ē:
 hinc oē p̄ncipiū huc refer exitū. hic. i. a deo: & huc. i. i desū. Ordo
 est. Qua: subaudi pte. Flex⁹ metē est mollis. i. facilis. Et vñ:
 scz est incipiendū aut redcūdū. Quis mod⁹. i. finis est argētō: qz
 finis illi ē vsus: neq; debet augeri in infinitū. Crescit em̄ amor
 nūm⁹ quātū ipa pecunia crescit: vt ait Juven. Quid fas opta*

re. i. a dñe immortalib⁹ petere: qz nō oīa sed tm̄ honesta vt i saty
 ra p̄cedēti dixit. *Asper nūm⁹. i. lrisz imaginib⁹ ipatorz signat⁹*
 Quid hz vtile: qz nullā aliā hz vtilitatē: nisi vt distribuaf cū
 op⁹ ē. Quātū deceat elargiri p̄rie & ppinqs charis: qz p̄rie ac
 reipublicę amor p̄ferēd⁹ ē. de ordine charitatis i patriā. patrē
 filios vxozē amicos vicinos & alieniores. *Cice. i. j. officioz li.*
 Quē. i. qualē. *De iussit esse: qz iussit te esse bonū & sapiētē: hoc*
 est. vt vñb⁹ moralib⁹ & intellectuīs ornatū. *Et qua parte loca*
 tus es i re hūana. i. quo officio iter hoīes fungeris: & quē gra
 dū iter ciues obtines. nā ad eū debes oēs act⁹ accōmodare.

Juuenar.

+ (bone fign⁹) recen
 uel neq; tūc atq;
 lant fugientib⁹ nos
 qz & horum uigore
 studebant in mūn
 fastidiosi era
 Cice. i. j. officioz li.
 c. qz exegitq; inge
 fastidio et acerbita
 niamuz asperuz
 gentum postulatu

Juven. l. 1. d. c. 20.
 Verg. l. 1. uasa p̄fecta atq;
 va signy

Satyra

Disce) Inquã omnia supiora q̄ dixi. Neq; iuideas) q; i diuitijs
 atq; rerũ affluẽtia hois beatitudo nõ p̄sistit quare neq; est iui
 dedũ ijs q̄ illa possidẽt. Qd̄ multa fidelia / .i. multa fictilia fals
 gamis. cõditaneis. atq; salitis piscib; plena. **Puter.** .i. seter: qz
 bmoĩ res diuitt; seruat; rãcescũt z corrupunt plerũq;. **In lo-**
cuplete pe-
nu. .i. in pe
nario locu; **Disce:** neq; iuideas: q̄ multa fidelia putet
pletum : **In** locuplete penu defensis piguib; vmbri.
ut **Et** piper. & pernae marsi monumẽta clientis.
lit cõrẽtũ p **Menaq;** quod prima nõndũ defecerit orca.
cõtinẽte. nã **Hic** aliquis de gente hircosa centurionum
penest res **Dicat:** quod satis est sapio mihi. nõ ego curo
q̄ seruatur: **Esse** quod arcesilas: ærunnosiq; solones
penarũ lo
cus vbi ser
uatur. **Umbri**s p̄singuib; defensis. .i. q̄ penoris sculãta vmbri
 itale p̄pũ dederũt locuplet: quos ille defendit: z quoz cause
 patron; fuit. **Umbros** aut̄ pingues appellat: aut qz diuites:
 aut qz igento tardi erãt. **Et** piper: nõ est subaudiẽdũ puter: cũ
 piper vetustate nõ puteat: nisi a diuitis fastidiũ z pip̄ et pen;
 referãt: z qd̄ seq̄t perne z mena. **Et** p̄ne: pedes porcor; cũ co
 ris: dicte a p̄dẽdo. **Pip̄** z p̄ne dico: appositue. **Monumẽta**
 clientis marsi. .i. q̄ res memoriã restituat clientis marsi: cui; cau
 sam defendit: nã cliẽs est cui; causam patron; agit. **Menaq;**
 repete a supiorib; neq; iuideas qd̄ mena piscis marini: q̄ vt
 nro tpe thymni i frustra p̄cisus falsusq; asseruat. **Nõdũ** defece
 rit i p̄ma orca: nã cũ multe sint orce i penario locupletis: p̄t;
 ma nõdũ est exhausta. **Dixim;** aut̄ orca vas esse angusti oris
 cuiusmodi etiã nũc seruãdis thymnis vtunt. **Hic** aliq; q; in
 supiorib; dictũ est adolescẽtib; dãdã esse operã x̄tuti: qd̄ se p̄
 staturã philosophia pollicet: posset dicere q̄sp̄iã cẽturio siue
 miles: satis sapio mihi zc. **Aliq;** de gẽte hircosa cẽturiorũ. .i.
 aliq; cẽturio hircus siue squalid; z icult; aut ad hircinũ odo
 rẽ retulit: quo p̄pter squalorẽ m̄lites i castris laborãt. **Dicat**
 qd̄ satis ẽ sapio mihi. .i. satis sapiẽs sum i reb; meis. **Et** nõ cu
 ro ego esse qd̄ arcesilas: subaudi fuit, **Arcesilas** z arcesilane

Tertia.

dictus est philosophus fuit pythane. Disputator egregius atque nihil affirmatis academice defensor acerrimus. Herunofiqz solones). i. non curo esse quod fuerunt sapientes quorum ex numero fuit Solon salaminus atheniensium legislator. Sed illos erunofos. i. laboriosos appellat: quia virtus amica est laboris atque contraria

Obstippo capite & figentes lumine terram:
Murmura cum secum & rabiosa silentia rodunt:
Atque ex porrecto trutinantur verba labello
Aegroti veteris meditantem somnia. gigni
Ex nihilo nihil. in nihilum nil posse reverti.
Hoc est cur palles: cur quis non pradeat hoc est:
His populus ridet: multumque torosa iuventus

inimica voluptatis.
Aut erunofos. i. calamitosos et miseros appellat cetero: quod sibi tales videntur. Obstip

po capite. i. habentes caput obstippum. i. transversum siue inclinatum et rigens. Hor. l. ij. ser. Stes capite obstippo multum similis metuenti. Et figentes terram lumine). i. oculos fixos in terram habentes: quod faciunt cogitabundi. Cum rodunt secum. i. intra se. vel post inter dentes versant. Murmura) susurros. Et silentia rabiosa. i. contumeliosa: ex Cergilio sumptum est: in eo ope quod inscribitur est et non. Murmure concluso rabiosa silentia rodunt. Et trutinant. i. persculant et ponderant verba. Labello exporrecto. i. exteato quod faciunt illi qui cogitabundi incedunt. porrigunt enim distorquent et protrahunt labia. Meditantes somnia egroti veteris. i. qualia egrotantes ex longo morbo per quietem vident. Horatio in poetria. velut egri somnia vane fingent species. et quod sit illud quod meditantibus subigit dices. Ex nihilo nihil gigni) conclusio nobilis in philosophia. Nam ut inquit Aristotele. perterruit omnes philosophantes ex nihilo aliquid fieri. Et nihil. i. nullas res. Posse reverti in nihilum) id est corrupti: nisi in ea ex quibus posita est. Hoc est cur palles) id est ut macie et cutis pallorem contrahas: Et hoc est cur quis non pradeat. i. a cibo absteineat: Juvenalis: tunc vile multis palles: et totovinum nescire decebit. Populus. i. imperita multitudo. Ridet his) scilicet peribis eos qui student philosophic. Et iuventus mul

Horatius

Cergilio.

Horatius.

Aristotele.

+ Lucret. l. i. pag 4 Nullas res ex nihilo gigni. Eiusmodi unquam, et 6^a m^o juste verari / de nihilo quod erat ultimum

Satyra

Vergilius.
Juuenalis.

in torosa). i. robusta: nā tori sūt masculi & nervi i se collecti: qđ
virū ē pōū. Verg. iij. geor. luxuriatq; toris aiosū pectus. Inge
minat cachinos). i. risū totū corp⁹ q̄tiēs multiplicat. Juue. gē
tib⁹ i nrīs risu quatere. Maso crispate) idest tremēti & cōcussio.

Plinius.

Plin. lib. ij. de terremotu. tutissimū est inquit cū vibrat crispā
te edificio-

rū crepitu. Ingeminat tremulos maso crispate cachinos.

Inspice ne Inspice nescio qđ trepidat mihi pectus & egris

scio qđ) q̄ Faucibus exuberat grauis halitus: inspicite fodes

sequunt ad Qui dicit medico: iussus req̄scere: postquā

superiora p̄ Tertia compositas vidit nox currere venas:

sinent: vbi De maiore domo modice sitiente lagena

de incōtinētia desidis Lenia loturo sibi surrentina rogabit.

agebat: qui

cū incipit signa morbi aduentatis sentire: cōsulit medicū sed

non perstat: qz vincitur a p̄senti voluptate. Dicit itaq; Qui

dicit medico inspicite fodes) idest o amice. Inspicite). i. palpa et

attracta. Nā pectus trepidat mihi) idest cor palpitat. Nescio

qđ). i. ob q̄ causam. Et halitus). i. oris fetor & graueolētia. Exu-

berat). i. redūdat & exhallat. Ex faucibus egris) qđ ipm signū

est egrotationis. Iussus req̄scere) idest ille q̄ timet egrotare

a medico iussus vt abstineat a labore & i lecto taceat atq; q̄s-

scat. (postq; tertia nox) idest egrotans ipse in tertia nocte. Vi-

dit venas). i. arteriaz pulsum. (currere compositas). i. ordina-

tas palpitare. hoc est qz non fuit febris tertiana quā timebat.

Rogabit sibi loturo). i. ad vsus suos cū vult ire lauātū ad bal-

nea. De maiore domo). i. a locupletiori q̄ meli⁹ habet vinum.

Surrentina lena). i. vīna ex surrento cāpanie loco: q̄ lenia sunt.

nā triplex est vini sapor lenis: austerus: dulcis. Lagena mos-

dice sitienti). i. vīna parū capaci: qđ faciunt q̄ ab amicis vīna

quasi degustatiōis gr̄a petūt. Sitiēte vō p̄ capaci ex eo dictū

est qđ sitis vacuitas est hūidi: quēadmodū fames sicci. q̄ igit

sitit multū vini potest capere. sic Plaut⁹ de lena anu: sitit i q̄

quadratal: hoc est cape & bibere pōt vini tm̄ quātū capit q̄drā

tal. Deu bone) vba sunt medici reuidentis egrotare timēte.

Plautus.

Deus bone).i.o amice. z est bladietis allocutio sicut supra so-
des. Tu palles) qd est morbi signu. Nihil est) vba sunt incorti-
netis ad medicu. Videas tñ istud) vba sunt medici cauti augē-
tis suspicionē: vt egrot⁹ caueat sibi. Quicqd) .i. quātūcūq; pas-
rū sit. Pellis lutea).i. pallida. Surgit tibi).i. itumescit: qd est

Deus bone tu palles. nihil est. videas tñ istud
Quidqd id est: surgit tacite tibi lutea pellis.
At tu deterius palles: ne sis mihi tutor.
Iam pridē hunc sepeli. tu restas. perge tacebo.
Turgidus hic epulis atq; albo vētre lauatur:
Gutturē sulphureas lēte exhallāte mephitēs.
Sed tremor inter vīna subit: calidūq; trīentē

signū mor-
bi. Tacite)
.i. ex causa
icognita et
latēti. Et tu
deteri⁹ pal-
les) medici
cōsiliū non
solū nō ad-
mittit icōti-

niēs: s; etiā illū ptumeliose appellās dicit illū deteri⁹ esse affe-
ctū. sic ei solem⁹ illudere illos q uobis vltro p̄sulū: vbi nobis
cōsiliū minime desideram⁹. Ne sis mihi tutor) ac si dicat i ea
estate sum: cui nō debeat dari tutor: s; neq; curator. sic Hor. ij. Horatius
ser. siue ego p̄raue seu recte hoc volui: ne sis patru⁹ mihi. P̄a-
pridē hūc sepeli).i. iādiu inq̄t est: qd tutorē meū sepeliui: z sū
liber a tutela. nūc nō. Tu restas).i. supuenis q sis mihi tutor/
neq; iure neq; a p̄tore dat⁹. q. d. ego te nō serā tutorē. Perge
tacebo) vba sunt medici desperātis de salute hui⁹. Perge)
id est facit libet. Tacebo) q; verbū post hac tibi nō faciā. Tur-
gidus hic) qd ex medici cōtēptu sequat offendit. Hic) s; ado-
lescēs incōtinens. Turgidus epulis) id est crudus z inflatus.
Et ventre albo) id est pallido: qd ipsum est signū cruditatis
stomachi. Lauatur) scilicet in balneis. Juuenalis. crudū pa-
uonem in balnea portas. balneano autem crudis mortifera
est. Suture exhallāte. i. spirante: sic supra faucibus exuberat
grauis halit⁹. Mephitēs sulphureas. i. vapores quales exve-
nis sulphureis exhallātur. Verg. vj. es. seuāq; exhallat opa-
ca mephitim vbi Scruis mephitis inquit est terre putor: qui
de aquis nascitur sulphuratis. Sed tremor inter vīna subit:
id est subito in cōpiuis iter bibēdū incipit tremere z horrere.

Horatius

Juuenal.

Vergilius.
Seruius.

E. ij

Martialis.

Et excutit. i. ille tremor cadere facit. Triens e manibus. i. calicem potiorum quod vincias quattuor capit: nam vasa potiora ab vincias numero appellabatur. Martial. cum potes amethystinos trientes: et aliubi idem quicquid semisses bessemque bibam. Cuius ut fiat: iulii et pculi. Dentes reiecti. i. apti labiis deductis. Crepuere. i. cum

stridore sonuerunt. Et pulmentaria vincita. i. cibi pigues. Cadunt hic. i. ex causa superius dicta: hoc est ex i-

Excudit e manibus: dentes crepuere reiecti.
 Vincita cadunt laxis hinc pulmentaria labris
 Hinc tuba: candelæ: tandemque beatus alto
 Compositus lecto crassisque lutatus amomis
 In portam rigidos calces extendit: at illum
 Hesterni capite induto subiere quirites.
 Tæge miser venas: & pone in pectore dextrâ

Vergilius.

continetia. Laxis labiis. i. solutis quæ non potest ore cibos percipere. Et quod ex hoc deinde sequatur subdit. Hinc tuba candelæ quæ in funeribus parare solent: tuba autem usus erat in funere adultorum quæ admodum tibia infantium. Verg. enim. In funere pallatis: ut coelo clamorque virum clamorque tubarum: et Papini thebaide in funere archemorum. Tibia cui teneros suetus deducere manes. Et saluator noster in euag. suscitaturus puellam: tibi cines auferri iuber. Tandemque beatus. i. diues: aut quæ sibi videbatur beatus. Compositus alto lecto. i. pheretro: quo mortuorum cadavera efferunt. Et lutatus. i. quasi luto perictus. Amomis crassis. i. unguento pingui.

Vergilius.

hæc cadavera pungebant. Verg. enim. Corpusque lauat frigetis et unguunt. In portam rigidos calces extendit quæ mortui anterioribus pedibus efferunt: cuius causam Plutarchus in plematis affert: quæ vix exit vite contrarius est ortui: nascimur enim plerumque in caput: nam in pedes nasci monstruosum est. In portam autem dicitur quæ cadavera extra urbem efferbant. Et quiritæ hesterni. i. serui

Plutarchus.

morte dñi ex testamento facti liberti ciuesque romani: infra heu steriles veri: quibus vna quiritæ vertigo facit. Subiere illi. i. positum in pheretro humeris substulerunt in funus. Capite induto. i. cum collo more illorum quæ mortuos lugent obrecto: aut iduto. i. pileato nam serui facti liberti raso capite pileum sumebant: idque erat insti-

gne libertatis. Tāge miser venas) adhuc alia via in incōtinē
 te insurgit: q̄ cū sit ad virtutis opa piger: ad vitia est prōpt̄ cō-
 citatusq; Miser) subaudi egrot⁹ ait: neq; em̄ decet vt medicū
 quē rogar: miserū appellet. Tāge venas. i. pulsum arteriarū.
 Et pone dextrā in pectore) vt ex cordis palpitatu explores

Nil calet hic: sūmosq; pedes attinge manusq;	morbi ge =
Non frigent. visa est si forte pecunia: siue	nus: supra
Candida vicini subrisit molle puella:	nescio qd
Cor tibi rite salit. Positū est algente catino	trepidat
Durum olus: & populi cribro decussa farina:	mibi pect⁹.
Tentemus fauces: tenero latet vlcus in ore	Nil caller
	hic. i. nulla
	sūt signa se
	bris dicit

medic⁹. Attinge summos pedes et man⁹) v̄ba sunt timētis
 egrotare. i. summitates pedū z manū: q̄ partes incipiunt fri-
 gere: cū febris inuadit. Nō frigēt) r̄idet medic⁹. Visa est) vi-
 de quo pacto animi morbo z nō corpis laborer: nā cū primū
 spes nūmi refulsit: illico excitat. Stue puella cādida. i. pulchra
 Uicini) q; vt dixim⁹ incōtinēs a p̄senti voluptate vincit: z in
 vniuersali recte iudicat. Subrisit molle. i. molliter nescio qd
 risu illo p̄mittit. Juxta illud. Risit z arguto qdā p̄misit ocel-
 lo. Cor tibi rite salit. i. ordinate atq; vt sanū decet palpitat: aut
 p̄e nimia letitia: vt supra letat p̄repidū cor. Positū est algē-
 te catino: adhuc alia via incōtinēte aggredit: q̄ cū habet cibos
 tenues sordidosq; p̄sentes dicit se os palatūq; male affectū
 habere: qd si egregiū quēdā cibū nact⁹ esset: diceret se bñ vas-
 lere atq; esurire: dicit igit̄. Si positū est ol⁹ durū. i. nō bñ coctū
 aut difficile māducatu. In catino algēte) qd ip̄m fastidito es-
 se possit. Et farina. i. panis ex farina confect⁹: nā metonymia
 est. Decussa. i. secreta z purgata. Cribro ppli. i. vulgari z quali
 pl̄beī vtunī: hoc est seraceo z non sericeo. Tentem⁹ fauces)
 v̄ba sunt medici ad eū q̄ ex delictis egrotat. i. expiamur an
 cib⁹ tibi sapiat vel expiamur an aliqd vitū sit i ore. Tenero
 latet vlc⁹ i ore) possūt eē v̄ba medici p̄ ironiā irridētis delicatū
 aut ip̄i q̄ putat: aut simlat se egrotare p̄leuili cibo: dicit igit̄

Satyra

Wartiaf.

Ulcus putre: id est apostema siue abcessus resoluibilis et uulnētus. Latet in ore tenero. i. molli z delicato. Qd nō deceat radere. i. abstergere siue tangere. Beta plebeia: herba nota qua paupes utunt in cibis. Mart. Ut sapiant fatue sabrozū prādia betę. Alges: duas animi pturbatiōes q̄ sunt de malo opinato p̄-

sentis alte: Putre: qd̄ haud deceat plebeia radere beta.
ra et altera Alges: cū sparsit mēbris timor albus aristas:
futuri tan: Nunc face supposita feruefcit sanguis: & ira
git: hoc est Scintillant oculi: dicisq; facisq; quod ipse
timorē z irā Non sanū esse hominis: nō sanus iuret orestes.

q̄b; incōti- Satyra quarta.
nentes ma- Rē pp̄li ignaros phibet cōtingere quarta.
time solēt R Em populi tractas: barbatum hoc cre
perturbari: de magistrum.
nā p timo: Dicare: forbitio tollit quē dira cicutæ:
rē bona fa- cere omitti

vid. Politianus
niscal. c. 4

mus: z p irā mala multa cōmittim⁹. Cum timor albus. i. pal- lidus ab effectu. Excussit mēbris: id est sparsit p mēbra. Ari- stas: id est pilos horrentes in modū aristaz. Alges. i. signū est timoris: nā timorē sequitur frigus ergo alges dixit. i. ad virtu- tis opera exeq̄nda torpes. Hūc sanguis feruefcit tibi. i. irasce- ris: qz ut physici diffiniūt. Ira est accētio sanguinis circa cor. Face supposita. i. igne subiecto: hoc est materia irascendi. Et oculi scintillāt ira. i. ignis scintillas emittere vident: quod est iratoz. Et p irā. Dicis z facis: tale quidā. Qd ipse orestes: qui postea quā clytenestrā matrē occidit: furijs exagitabat. Iuret esse hoīs nō sanū: quasi dicat etiā insani iurabūt te esse isanū.

Plato.

Socrates

R Em populi tractas: quē admodū in argumēto secunde Satyre dixim⁹ duos dialogos scripsit Plato sub alcibiā- dis noie: quoz prior alcibiades prim⁹ posterior alcibiades posterior inscribit. In priori itaq; Socrates inducitur a Pla- tone interrogās alcibiadē amicū et discipulū suum: qua fidu- cia cū sit rerū oim ignar⁹ atq; inexpl⁹ insinuat se administrā- dē reip. cū p̄sertim ex sentētia illa quam antiq̄tas consecrauit

Quarta.

quisq; seipsum debeat noscere. Ex hoc dialogo poeta sumit huius quartę satyrę materiã: qđ licet conferri locos intueri. Sub alcibiadis itaq; psona inuehitur in adolescentę quępiã quę quidē domitiũ Heronē cesarē esse putat: qui anteaq; per etatē sapiat suffragia populi ad honores magistratufq; asses

Quo fretus: dic o magni pupille pericli.
Scilicet ingentum: & rerum prudētia velox
Ante pilos venit: dicenda tacendaq; calles.

quēdos ca
piat: atq; rē
pu. sibi gu
bernādam
capessit: dei
de pceptuz

Inculcat: vñsq; seipsum debere cognoscere: neq; sibi arro
gare quod sit vltra pprias vires. Ordo est. Dic o pupille ma
gni pericli. i. o alcibiades: fuit enim hic adolescēs clinię ex dis
nomache fili: socratis discipul⁹ et familiaris: relictus patre
mortuo sub tutela periclis ciuis atheniēsis nobilissimi: qđ vt
ait plutarch⁹ erat illi sanguinis affinitate cōiūctus. Justinus
patruū fuisse scribit O pupille inq;ã. Quo fretus. i. qua pru
dētia z rerū experiētia cōsilius. Tractas. i. tractare z admini
strare audes: i. rē ppli. i. rēpublicã. Et p parētesim interponit
Crede. i. putat finge hoc qđ ego dico tibi. Barbatũ magistrũ
dicere. i. socratē pceptorē tuũ qui gręcorū philosophorū mo
re barbam nutriebat. Juuenalis. barbatus licet admoueas
hinc mille magistros. Quē: scz socratē. Sorbitio dira cicutę
nã socrates ab atheniensib⁹ morte dānat⁹ cicutę succo hau
sto periit publica atheniēsiũ poena: vt ait Plinius. Tollit. i.
extinguit/ scz ingeniũ/ decē versus qui sequũtur interrogati:
ue possunt legi: aut enūciatiue si p ironiã legātur: qđ ipm hęc
particula scz designat: vt apud Vergiliũ. iij. enei. scz is supis
labor est ea cura quietos sollicitat: et Terentius in andria: id
populus curat scilicet. Ingenium: idest artes et scientię que
ingenio comparantur. Et prudentia rerum velox. i. pꝛcox z
etatē pꝛueniens. Venit ante pilos: idest anteq; barba pe
cten et ala pubescant: quasi dicat: neq; ingentum neq; pru
dentia veniunt ante etatem. Et calles dicenda et tacenda:
idest scis qđ debeas dicere z qđ tacere: quasi dicat: minime.

Justinus.

Juuenal.

Plinius.
Vergili⁹.

Terenti⁹.

E liij

Uergillius.

Ergo vbi plebecula. i. impitū vulgus. Feruet cōmota. i. p̄citata
 irascit. Bile. i. cholera: q̄ irē sedes est. Uerg. j. en. Scūtōs ani
 mis ignobile vulgus. Fert animus. i. cupis. Fecisse silētia) vt ha
 beas ad pplm orationē qua seditio illa cōponat. Uerg. silēt
 arrectisq; aurib⁹ astāt. Turbē calidē. i. populo ira inflāmato.
 Maestate

manus) Ergo vbi commota feruet plebecula bile
 pouet ei il; Fertanimus calidæ fecisse silentia turbæ
 lū quē po; Maestate man⁹: qd deide loquere? Quiritēs
 pul⁹ seditio; Hoc puta nō iustū est: illud male: recti⁹ istud.
 ne p̄citatus; Scis etenim iustū gemina suspendere lance
 audire de-
 beat multū

Lucanus.
Uergillius.

authoritatis ac maestatis habeat: vt vel solo vultu ⁊ manu
 silēat. Lucanus. cōposuit vultū dextraq; silētia iussit: ⁊ Uerg. j.
 en. Cū iducit oratorē q̄ vir bon⁹ dicēdi perit⁹ diffinit: tūc inq̄
 pietate grauē ac meritū si forte virū quē sp̄xere silēt: arres
 ctisq; aurib⁹ astāt. h̄mōi vir Irēnarcha græce a turis peritis ap
 pellat: nō vt acursi⁹ delirat dicit⁹ qd irā ppli arceat: sed qd sit
 pacis author: siue pacificator: h̄mōi autē viri manu p̄tēta est
 fingebatur: quali habitu Domitian⁹ cesar equo insidēs indu
 citur a Papinio lib. j. siluarū: cū dicit: dextra vetat pugnas.
 Quid deinde loq̄re) id est quali oratione vteris: cū sis rerum
 omnium inscius? Quiritēs hoc puta) qd ille apud populū locū
 tur⁹ est: debet esse de iusto ⁊ iniusto de turpi honestoq; que ex
 philosophiē fonte sunt depromēda: s; hic cū sit ignar⁹: nō ha
 bebūt de quo sit orōnē habitur⁹/loquet in quā. Iduta. i. sicut.
 Quiritēs o romani ciues: nā ad populū est sermo: cū laudas
 mus aut vitupam⁹ qd p̄tinet ad gen⁹ cōcionale siue demon⁹
 stratiuū: nā in deliberatiuo senatores in iudiciali iudices di
 cūtur. Hoc nō iustū est) subaudi qd facitis: nā cū sit ciuitas ci
 uis societas equo iure p̄stituta: seditio iniusta est q̄ppe q̄ labe
 factat ciuilem societate. Recti⁹ istud) subaudi potuit fieri. Scis
 etenim) ironia est vt dixim⁹: quasi dicat nō scis. Suspendere iu
 stū. i. examinare iustitiā. Gemina lāce. i. libra quā ⁊ bilācē di
 cit⁹: nā in libra duę sunt lāces. Uerg. in enei. et Cicero q̄nto

Quarta.

tuscul. q̄ro inq̄r: quā vim habebat libra illa Crisotol: q̄ cū in altera lance animi bona imponeret: in altera corpis externa zc. Ancipitis libz̄. i. q̄ duo habet capita: qz̄ due sunt lāces vt dixi: aut ancipitis. i. ambiguz̄: vt nescias in vtrā partē magis declinet. Verū discernis) immo nō poteris verū a falso discernere: qd̄ est

Ancipitis libz̄: verum discernis vbi inter op^o partis
Curua subit: vel cum fallit pede regula varo: intellectuz̄:
Et potis es nigrum vitio præfigere theta. aut verū p
Quin tu igit̄ sūma nec qcquā pelle decor^o iusto posu
Ante diem blando caudam factare popello it: nec rectū
Desinis: anticyras melior sorbere meracas: a curuo: cū
regula ipa
rōnis qua

hoc debet explorari sit curua: z p̄ ignorātiā possis nos fallere: ideo dicit. Vel cū regula curua intersubit. i. interuenit. Vel cū fallit pede varo. i. curuo: nā regula in pedes distinguit: vnde est decēpeda: qua architecti edificia metiūtur. Et potis es. i. potēs es quasi dicat nō potes. Præfigere vitio. i. inurere z imponere. It̄ igrū theta. i. mortiferū signū: hoc est mortis poenā. It̄ iudices q̄ reū morti dānabāt: in tabellis theta hoc est th. aspiratū litterā grēcā scribebāt: p̄ qd̄ significabāt capitale qd̄ dā: qd̄ grēce thanatos p̄ theta in p̄ncipio mortale interpretat. Mart. Hosti mortiferū p̄toris castrice signū: est opeprecū di scere theta nouū. Quin tu igit̄ viget adolescētē dicēs in hūc sensum cū sis corpore decor^o introsum aut turpis z indoctus q̄ rēpublicā administrare possis: cur ambis ppli suffragia: p̄ q̄ ad magistratū puenias: dicit igit̄. Tu decor^o summa pelle) idest tātū in supficie: q̄ sola cōspicit potest. S; nec qcquā. i. frustra: qz̄ introsum turpis es: Quin desinis. i. cur nō cessas: Fas ctare caudā popello. i. adulari pplo cui^o suffragia captas z est sumptū a canib^o: q̄ caudā motitāt cū blādiunt. Blādo. i. q̄ tū bi blādif assentaturqz̄: s; meli^o quadraret sensus si blād^o aut blāde legeret: cū nō is q̄ captat: sed captator blādiri debeat. Ante diē. i. ante tēp^o: qz̄ vt dixi m^o hic p̄ etatē nō potest rēpublicā gubernare. Melior subaudi cū sis. Sorbere anticyras. i.

Martial.

Plinius. ait Plinius tutissime sumebatur. anticyrā quoq; **Horatius** figurate pro helleboro posuit. ij. ser. Nescio an anticyram ratio illis destinet omnē. Helleborus autem peculiariter atrā bilem purgat / in qua sedes insanie est: ideo dicit hūc potius debere purgare insanā Quo tibi sūma boni est: vn̄ stavixisse patella quā magis Semper: & assiduo curata cuticula soles? strātū affectare p̄ puli suffragia. Mera:

Horatius cas) aut puras aut ex mero sumptas. Hor. ij. epist. expulit helleboro morbū bilēq; meraco. Quo tibi summa boni? sensus est: vide q̄ lōge absis a gubernāda rep. vt nescias i quo sumū mū hois bonū hoc est beatitudo p̄sistat. Quō inquit. i. qua in re. Sūma boni. i. sumū bonum humanū hoc est foelicitas est tibi: idest nūquid in eo qđ sequitur cōsistit. Uixisse semp̄ patella vncta). i. pinguib; z delicatis cibis. Et cuticula curata assiduo sole). i. in corpis cute curāda: infra z figas i cute solē.

Horatius. Hor. ij. ser. cuticulā curare iube. Idē p̄mo ser. In cute curāda plus equo opata iuuēt. quasi dicat: nō in eo hois foelicitas cōsistit: vt corporis curā habeam; neglecta animi rōne. Expecta). i. o lector audi: qđ Alcibiades ad hanc de summo bono q̄stionē r̄spondeat. Hec an? fingit Persius anū quandā assistere. Hanc respondeat aliud) idest nihilo plus sapiet: q̄ delirans. In nunc) verba sunt alcibiadis: quasi dicat: abi insane.

Martial.
Plutar.

Plato.

Mart. In nūc z ferrū turba molesta nega. Ego sum Dinomaches) subaudi fili) Plutarch) quoq; in Alcibiadis vita scribit illū a dino mache illustri femina originē ducere: dinomaches quoq; Plato in plogo quem diximus sub alcibiadis p̄mi a Platone scriptū meminit. O pupille inquit Socrates ad alcibiadē z dinomaches fili. Suffla) v̄ba sunt Persij in iuuenē tumidū propter generis nobilitatē: ac si dicat: intumescere. Sū cādids) idest pulcher. Esto) dicit Persij in alcibiadem: idest cōcedamus tibi hoc quod sis generosus z pulcher.

Quarta.

Bauctis vetule nomē est apud **Quid.** viij. metamorpho:
seos: et quo pacto cū pylemone cōiuge trāsformata est. **Pannucea** idest pannosa: squalida et inculta. **Mō sapiat deterius** idest si te multo sapientior: ac de moribus rectius iudicans.
Cum cantauerit ocyma idest castigans dixerit opprobria.

Quidius.

Dum ne deterius sapiat pannucea bauctis:
Cū bene discincto cātauerit ocyma vernæ.
Ut nemo in sese tentat descendere nemo:
Sed præcedenti spectatur mantica tergo.

Vernę di:
scicto) idest
seruo negli
genti z ces
satozi: quez
rephēdens
probris et

maledictis insectatur. Nam ocymū illud quod in pabulum
bobus feritur: atq; illis pro farragine datur: cum maledictis
et opprobrijs feri iubetur vt cito crescat. **Plinius** libro. xix.
Nihil inquit ocymo foecundius: cum maledictis z probrijs
serendū præcipiunt: letius puenit: ocyma igitur p maledi
cta et probria posuit: nā huic poetę non est insuetū licēter atq;
a remotissimis rebus sumptis translationib; vti. Alij aliter
enarrāt hūc locū: ego inuentioni meę faueo: donec quispiam
aliud melius inuenerit: nā ante hac inuenta nō placent. Ut
nemo cū admiratione legendū est: quasi dicat: quid hoc est
q; nemo et iterū repetit nemo. Tentat descendere in sese) idest
reflectere aciem mētis z animi cogitationē in seipsum vt co
gnoscat quid sit. Sed mātica: idest sacul; duplex in vtramq;
pendēs: partē hispan; vocant alforjas **Horat.** pri: ser. Mātica
cui liberos onere vlceret atq; eques armos. Spectatur in ter
go præcedenti: idest eius qui præcedit: ex fabula esopi est sum
ptū qui dicit homines habere binas manticas humeris ap
pendētes in quarū anteriori vitia aliena: in posteriori sua re
ponunt. **Latullus** quoq; ad varrū. Sed non videmus man
ticę qđ in tergo est. ad hoc alludit psalmograph; cū dicit in
persona dei homini iniusto: suspicatus es inique q; ero tui
similis arguam te et statuam te contra faciem tuam idest vt
videas te ipsum hoc est peccata tua q; in dorsum piccisti: nā
vt inq; **August.** peccatores peccata sua post dorsū proijciūt.

Plinius.

Horat.

Latullus.

*et m. nudat
et posteriora ei
ponente i facie
ei Hier. c. 26*

Satyra

Quæstieris) q̄ sequit̄ sic iugēda sunt supiorib⁹: dixerat em̄ nes
minē esse q̄ seipm̄ cognoscat: sed peccata aliena spectare: sua
vero dissimulare: nūc dicit quo pacto alios carpam⁹ insinu-
lantes illos avaricię aut libidinis obscene. Quæstieris) scz tu
vel q̄spia q̄ret: animo detrahendi. Nostin) p̄ nouisti ne P̄res
dia vectidij

.i. vectidius Quæstieris: nostin vectidij prædia: cuius?
quam mul Diues arat curib⁹: quātū nō miluus oberrat.
tos agros Hunc ais: hunc: dñs iratis genioq; sinistro.
possideat: Qui quādoq; iugū ramosa ad cōpita figit:
Cui⁹) dicet Seriole veteris metuens deradere limum
ille alter cū Ingenit: hoc bñ sit: tunicatū cū sale mordēs
quo loq̄ris cui⁹) subau

di vectidij. Diues arat) tu rñdes: ill⁹ vectidij q̄ diues arat tā-
tū agroz. Curib⁹) vbe sabinoz: vnde adscit⁹ fuit in regnum
Aluma p̄pili⁹: ⁊ declinat cures curiū pluraliter. Quantum
miluus nō oberrat). i. volādo circuire possit. Juuenalis. Cui
tot mōtes: tot p̄dia seruas appula: tot miluos itra tua pascua
lassos. Hūc ais) dicit ille alter: quasi dicat. pbe noui hūc ves-
ctidiū. Hūc) subaudi dico vectidiū natū. Dijs iratis genioq;
sinistro). i. quem credibile est ex genesi ⁊ horoscopo habuisse
deos. i. errātia sydera iratos ⁊ aduersos. Et geniū). i. deū na-
ture ⁊ gnatiōis habuisse sinistrū. i. nocētē: si em̄ hoc nō fuisset:
nō potuisset homo tan auar⁹ nasci: itaq; de illi⁹ multa subdit
Qui q̄nq;). i. q̄ncūq;. Figit iugū). i. dissiūgit boues: atq; iugum
et aratrū reponit in villis q̄ sunt ad cōpita: hoc faciebāt agris
colę peracta semēte: vnde ferię semētine erāt ap̄d romanos:
nō statē ille q̄dē sed cōcepticic; de quib⁹ in p̄mo fastozū libro
multa Quidius. Ad cōpita ptusa. i. a rusticis frēq̄ntata ꝑculata:
nā ex eo dicebāt cōpita: q̄d in eū locū plures vic; cōpetebant.
Tūc inquā scz die festo hoc est ferijs semētinis. Ingemit). i.
cū gemitu dubitat. Metuēs deradere). i. relinire ⁊ apire. Li-
mū). i. argillā ⁊ lutū quo dolia illinuntur. Seriole veteris). i.
dolioli in quo vinū vet⁹ recōditū est. Hoc bene sit). i. aliud vi-
nū deterio⁹ mōstrās dicit: hoc satis bonū erit. Et mordēs cepe

Juuenal.

Quidius.

Quarta.

tunicati). i. qđ multis tunicis in orbē sphericū circūductis cō
stat. (Cum sale) id em̄ p̄ balsamēto ceptis adhibet. Et mordēs
ollā farratā). i. farratis pultrib⁹ plenā. Pueris plaudētib⁹) qđ
id raro ⁊ dieb⁹ tantū festis cōtingebat: ideo serui plaudebāt.
Sorbet foecē panosam). i. crassam. Aceti). i. vini iā corrupti.

Cepe: & farratam pueris plaudentibus ollā:
Pannosam faciem morientis sorbet aceti.
At si vnctus cesses: & figas in cute solem:
Est ppe te ignot⁹ cubito qui tangat: & acre
Despuat in mores: penēq; arcanaq; lumbi
Runcantē populo marcētes pandere vuluas.
Tu cū maxillis balanatū gausape pectas:

Et morien
tis). i. euas
nescēt: hoc
vini genus
vappa dicitur.
Nā vt Se
neca in epi
sto. ait non
tātū mini
mū in fune

Seneca.

do: s; pessimū remanet. At si vnct⁹ cesses) adhuc eos Persi⁹
reprehēdit qđ leuib⁹ alioꝝ vitijis offensi detrahūt illis in dete
riorē partē oīa interpretātes. At si vnct⁹ cesses) cōfusio psonarū
est: s; ita distinguēdū: vt si aliq; sit laut⁹: qđ spīā tāgit lat⁹ illi⁹ qđ
pprie sedet: ⁊ incipit detrahere illius primi lautij: in mollitiē
pathicitatēq; interpretās. At si vnct⁹). i. vnguēto delibuit. Cēs
ses). i. a labore q̄scas. Et figas solē in cute). i. cutē in sole: vt
supra curata cuticula sole. Ignot⁹ est ppe te) hoc ip̄m magis
detractoriū est: si apud ignotū alteri detrahā. Qui tangat
cubito). i. vellcādo te admoneat. Et despuat in mores). i. de
spuendo mores execret. Acre). i. acriter ⁊ acerbe. Et despuat.
In runcatē). i. depilatē trāslatiōe accepta ab ijs qđ runcant. i. ex
stirpāt agroꝝ fructices ⁊ dumos. Penē ⁊ arcana lūbi). i. men
tulā ⁊ podicē/ significatq; illū esse pedicōnē ⁊ pathicū siue cy
nedū. Pādere). i. ad pādēdū siue vt pādāt ⁊ est gr̄ca constru
ctio. Vuluas marcētes). i. podicē quo vitī tanq; semine vul
uis. Populo) cui se p̄stituat. Tu cū maxillis) v̄ba sunt de
tractoris ad pathicū: vel poti⁹ de pathico ad illū quē cubito
admonuit: vt sit tu p̄ ille. Et est sensus: cū barbā nutrias qđ
signū grauitatis ⁊ seueritatis est: cū pudēda depilas. Martial. Martial.

- est panniche völsa tibi: dicit itaq; Cum tu: o pathice. **Decas**
 gausape. i. barbã: nã gausape vestis est villosa: dura trãssatio.
Balanatũ: hoc est myrobalano. i. vnguento balanino perunã
Horatius. crũ. **Horatius** car. impressa tuis balanus capillis. **Marillis:**
 in quib; est barbę sedes hoc est in mento. **Quare** curgulto. i.
 mētula: est
 autē curgu **Inguinibus** quare detonsus curgulto extat?
liovermicu Quinq; palestrite licet hec plataria vellant:
lus frumē- Elixasq; nates labefactent forcipe adunca:
ta corrodēs Non tamen ista filix vilo mansuescit aratro.
Seruius. **Serui** ex **Cædim;** inq; vicē præbemus crura sagittis.
authorita =
te Varro;
Varro. nis in illud **Vergilij. j. geor.** **Populatq;** ingētē farris aceruũ
Vergilij. curgulto: hoc nomē dictũ esse affirmat quasi gurgulio qđ ni:
 hil aliud in eo fere videtur qđ guttur: dicta est etiã gurgulio
 aspera arteria qua spiram; respiramusq; : itaq; ad alterutris
 similitudinē curgullonē appellauit membrũ virile. **Detõsus:**
 idest depilat. **Exat. i. eminet** z ppēdet. **Inguinib;** .i. inter in-
 guina. **Quinq; palestrite:** nulla diligentia pectinis pilos posse
 extirpari dicit. **Nã licet** qnq; palestrite. i. robustissimi z exerci-
 tatissimi fossores: quales in palestra versant. **Vellant. i. extir-**
 pent z erradicent. **Hęc plataria:** idest hos pilos qđ tanquã plã-
 te e terra: sic ex cute pullulãt. **Et licet** labefactent. i. cõuellant.
Flates elixas: idest madefactas et calida aqua propemodũ
 decoctas. **Martialis.** **Centũ** miselli iam valete quadrantes:
Ausonius. quos balneator diuidebat elixus: et **Ausonius.** sed quod et
 elixo plantaria podice vellis. vt frustra quidam elixas legant.
Forcipe adunca: idest volsellis quibus pili extirpantur. **Ista**
filix: idest pili fructificantes et renascentes tanquã filix her-
 ba nota in aruo. **Non mãsuescit:** idest domatur. **Ullo aratro:**
 idest cultura. **Cedimus:** ex superiorib; colligit: quantũ mali
 ex ac mutua detractone sequatur dicēs. **Cedim;** idest carpi-
 m; altos. **Et inuicē:** idest e diuerso. **Præbem;** crura sagittis:
 idest aliorũ detractone materiã damus. vt z illi nos cedant:
 iuxta illud **besiodi.** si quẽquam verbo ledes: lederis et ipse.

Viuitur hoc pacto: idest sic omnes viuunt: vt carpāt ⁊ carpant.
Sic nouim⁹: idest didicim⁹ subaudi viuere. Ilia subter: sen-
sus est. qui secreto male viuūt: alios quidē possunt decipere:
conscientiā vero suā minime. Dicit itaq. Tu habes vulnus
cæcū: idest occultū vitium. Subter ilia: idest inter viscera siue
p̄cordia.

Viuitur hoc pacto. sic nouimus. ilia subter
Cæcū vulnus habes: sed lato baltheus auro
Protegit. vt maui⁹. da verba: ⁊ decipe neruos
Si potes. Egregium cum me viciniā dicat:
Non credā: viso si palles improbe nummo:
Si facis in penē quicquid tibi venit amarum:

Sed bal-
theus: mill
tare orna-
mētuz atq;
nobilitatis
isigne. Aus-
ro lato. i. la-
ti auri. vt

Vergil. lato crispās hastilia ferro. Protegit. i. occultat vuln⁹
illud. putāt em̄ hoies se posse vitia sua generis splēdore obū-
brare. Ut maui⁹. i. fac vt voles: sic enim eos valere sinim⁹ de-
quoz salute desperam⁹. Da verba: idest decipe alios. nā dare
verba est decipere. vt Terentius in andria: cui ꝑba dare dis-
ficile est. Et decipe neruos. i. arcus ⁊ sagittas alioz. quasi di-
cat: elude alios ne possint vitia tua carpere: respicit⁹ ad illū
qđ supra dixerat. Inq; vicē ꝑbem⁹ crura sagittis. nā ꝑ neruos
arcū intelligimus. Quidi⁹ primo metamorphoscos. Uides
rat adducto flectētē cornua neruo. alię expositiones sicut nec
coherent: ita mihi nō placēt. Si potes: ac si dicat nō poteris:
q; vitia quātūvis occulta erūpūt in lucē. Egregiū: ꝑba sunt
adolescētis q̄ tot⁹ ex vulgi opiniōe pēdet atq; aure populari
nitiū credit. Dicit igit. Cū viciniā dicat me egregiū. i. bonū
virū putet appellet⁹ etiā si nō sim: nō credam⁹ quasi dicat. ni-
hil refert bon⁹ an mal⁹ sim dūmodo alijs videar bonus. ad
quod respōdet poeta dicēs. O improbe. si palles viso nūmo:
idest si inuidia et cupiditate rei aliēnz tozqris. Si facis q̄-
quid amarū: dulce voluit dicere: sed q; voluptas venerea ꝑ-
aloes quā mellis habet: vt ait Iuuenalis. ideo amarum ꝑo
dulci posuit. Venit tibi in penem: in mentem voluit dicere.
sed penem dixit ꝑo penis cogitatione: idest si facis quicquid

Vergil.

Iuuenal.

Horatius penis tu cupit sic Horati in. j. ser. Peni sensum tribuit. hute si mutonis vbis mala tanta videntis diceret hec animus. Si cautus idest fenerator: qd multis modis caues pecunijs quas foenori das. Flagellas idest torques. Multa vibice idest multis molestijs et exactionib9 extorquedo multiples vsuras. z peritat in

translatione Si puteal multa cautus vibice flagellas:

ei9 qd dixit Nec quicquam pplo bibulas donaueris aures.

flagellas . Respice qd non es. tollat sua munera cerdo.

Itaz vibex Tecum habita: vt noris qd sit tibi curta sup

est liuor ille qd flagella pellex.

li fustiga .

tionē seqt. Puteal. i. debitores. Itaz puteal locus erat romę:

vbi foeneratores vsuras exercebāt. ergo locū posuit p perso

nis. Hor. j. epygra. Forum putealq; libontis mandabo siccis.

Horati9. **Quidius.** Quid. Si puteal tantiq; times celeresq; calēdas. Itaz calēdis

mēsiū pecunię dabāt foenori z exigebāt. Qñ est calēdariū li

ber rōnū foeneraticiarū: si hec inquā q superis dixi facis. Nec

qdquā. i. frustra. Donaueris pplo aures. i. credas pplo de te

quantūcūq; te laudet. Bibulas) aut dixit aures: idest credu

las: z q ita bibūt laudes pprias: quēadmodū arena bibit hu

more. Respice qd nō es) idest nō admittas laudes: quas nō

mereris: nec credas adulatorib9. Cerdo tollat sua munera)

idest plebs. Itam cerdonez sunt oēs sordidi artifices. tollat z

auferat secti suos falsos honores/ quos tibi iminerēti defert:

respicitq; ad illō qd supra dixit ante diē blādo caudā iactare

popello: scz vt ad honores psequēdos suffragia ppli captaret.

Tecū habita. i. teipm cōsule q sis: atq; vt in prima satyra dī

xit: nec te qsiueris extra. aut tecum habita: idest cōtine teipm

intra te. **Martialis.** Teq; ipse memēto intra pelliculā cerdo

tēnere tuā. nā vt ait Seneca in epistol. argumentū compos

te mentis existimo posse cōsistere: z secū morari. Ut nois. i.

vt cognoscas. Quā curta suppeller sit tibi) idest quā tenuis z

angusta res familiaris sit tibi: idest quātū tibi desit ad hoc vt

sis vir egregi9: qd pauloātē dicebas te credere vicinię pdicāt.

Horati9.
Quidius.

Martialis.
Seneca.

Quinta.

Urbibus hic mos est. Cui duplex sit libertas animi: scilicet
 quā philosophia praestat: et corporis altera quae iure gentium
 est introducta: atque e diuerso duplex quoque seruitus: eorum scilicet qui
 vitio laborant: et eorum qui diuisi seruiunt: ostendit poeta quod sit vere li-
 ber: et quod vitiosi seruiunt et quod de seruitute miseram: secundum illud sal-
 uatoris nostri

Joan. viij. Joā. apst.

Satyra quinta.

Quinta docet quod sit liber. quod sit quoque seruus.

quod facit pec-
 cati seruis
 est peccati.
 Alloquitur ta-
 me prius an-
 nesi cornu-
 tu preceptorē
 sui studio

Vatibus hic mos est ceterum sibi postulare voces
 Centum ora: & linguas optare in carmi-
 na centum.

Fabula seu maesto ponatur hiada tragædo:
 Vulnere seu parthi ducetis ab igne ferrum.

philosophie: ex quo fonte hauserat materiam scribendi satyræ: cu-
 jus officium est comedare vitutes et effulminare vitia. (Vatibus
 hic mos est) sensus est poetæ scripturi tragœdiæ: aut carmen
 heroicum: solent optare sibi ceterum voces. centum ora / et ceterum linguas:
 ut gratè aliqd in carmine sonet. Tu vero o comute dicendi quodam
 gratie temperato scribis de virtutibus et vitijs: unde ego mihi sumpsi
 materiam scribendi stilo pedestri. Dicit itaque. Hic mos est vatis
 b) .i. poetis. Postulare sibi: ceterum voces) .i. ceteras voces. Sub-
 dit enim. Ceterum ora et ceterum linguas) ut simul ceterum voces emittat.
 ex Vergilij. vi. en. non mihi si lingue ceterum sint: oraque centum: ferrea
 vox. Optare in carmina) ab illis subaudi describenda. Et hoc
 facit. Seu fabula) .i. tragœdia. Ponat) .i. scribat. Hoc in poe-
 tria. Scriptor honoratum quicumque reponis achille. et supra dixit: Horatius,
 nec ponere lucrum artifices: nec rus saturum laudare. Hiada) .i.
 cum magno hiatu: postea in theatro representanda. Iuue. Grande so-
 phocleo bacchamur carmine hiatu. Tragædo mesto) .i. tragœ-
 diarum representatori. nam tragicus est tragedie scriptor. Mesto autem
 dicit: quod tragœdia res mesta ac lugubris est. Vulnere seu par-
 thi) .i. bellum parthicum: quod augusti Cæsaris auspicijs gestum est:
 quod ad stilum carminis heroici pertinet. et repetit a superioribus ponat-
 ur) .i. describat. Ducetis ferrum ab igne) .i. sagittas de primis

Vergilij .
 Horatius,
 Iuuenal.

§

Us ex pharetra q̄ ex humeris ad inguina vsq; dependet. aut graphice sagittandi modū exprimit. Quorsum hec) subaudi optas cētū ora & cētū linguas: (aut quātas offas ingeris. i. q̄s magna & grādia carmina scribis. alluditq; ad illū q̄ supra dixerat hiāda: & infra dicitur est coenāda glyconi. Ingeris). i. deuorādas

opponis. Quorsū hec? aut q̄ntas robusti carnis offas
 Ut sit par) Ingeris: vt par sit centeno gutture niti?

i. iussū & cō Grande locuturi nebulas helicone leguntō:
 uentēs. Hi Si quib; aut prognēs: aut si qb; olla thyeſtæ
 ti centeno Feruebit ſepe infulſo coenanda glyconi.

gutturē id; Tu neq; āhelātī coquitur dū maſſā camino:
 eſt cētū gut turib; totī

dēq; liguis coneris tragœdiā deuorare hoc eſt te ſcribere et tragœdos p̄nūciare. Hiāde locuturi. i. poetę tragicī quorū ſtil; grādiloqu; ē. Legūto. i. colligāt. Nebulas. i. res inanes q̄les ſunt q̄ a poetis tragicis & heroicis ſcribūt. Mart. Qui legis edipodē caligātēq; thyeſtē: colchidas & ſyllas: qd̄ niſi inon; ſtra legis: & ſeq̄. Hoc lege qd̄ poſſit dicere vita meū eſt. Helicone) mōte boetię muſis ſacro: quas illis nugis iuocare cō; ſueuerūt poetę. Idq; debēt ſacere hoc eſt nebulas ex helicone colligere. Si qb;) ſc; poetis. Olla p̄gnēs feruebit). i. ſi des ſcribēt quo pacto p̄gne tryn filiū cū ſorore philomena trūcas uit: pariterq; tereo cōmāducādū appoſuit. Aut olla thyeſtē) i. deſt quo pacto atreus thyeſtē fratris filios trucidauit / illiq; epulādos quoq; appoſuit. qua vtraq; de re ſcriptę fuerūt tragēdię. olla dico. Coenāda). i. agēda & reſentāda. Glyconi infulſo) tragœdo illi; t̄pis inepto. olla autē & feruebit & coenāda ex trāſlatōe ſuptori dicta ſunt cū dixit offa: & hiāda. Tu neq;) poetę inq; volūt videri grādiloq; & magna ſ̄ba ſonātes: ſ; tu o comute q̄ de reb; ad philoſophiā: hoc eſt ad mores hoim p̄tinētib; ſcribis. Neq; p̄mis vētoſ). i. nō ſpiras vētoſa q̄dā & mania ſ̄ba. Solle āhelātī. i. pulmone ſpiratū exp̄mētī: quēad modū ſabū ferrari; p̄mēdo ſolles: exp̄mūt vētoſ. Dū maſſa) ſc; ferri hoc eſt materia de q̄ ſcribis. Coq; camino). i. p̄ſtat in

Martial.

Tomace. hoc est tuo ingenio differit et dissipat. Nec raucus) (vo
 ce supposita tecum loquens more illoꝝ q̄ meditantibꝫ deambulans.
 qđ p̄cipue ijs p̄tingit q̄ r̄sus p̄ponit. ideo subdit. Murmure
 clauso) sic supra. Murmura cum secū et rabiosa silentia rodūt.
 Cornicaris tecum nescio qđ inepte. i. more cornicū deambulās.

+uid. D. Hier. ep
 ad Ruytic. hęc ead
 uba q̄ ferentes in
 rufus ab Ant^o sent

Folle p̄missvetos: nec clauso murmure raucus: ineptū co
 Nescio quid tecum graue cornicaris inepte: gitas. hęc
 Nec stlopo tumidas intendis rūpere buccas. mibi sedet
 Verba toge sequeris. iunctura callidus acri
 Ore teris modico pallentes radere mores. nā cornicū
 Doctus: & ingenuo culpam defigere ludo. est spaciari
 Hinc trahere qđ dīcas: mēlasq; relinq̄ mycentis
 moze

nescio qđ
 gitas. hęc
 mibi sedet
 expositio.
 nā cornicū
 est spaciari
 cogitantū
 moze

Vergili.

et sic comit̄ plena pluriā petit ip̄roba voce: et sola in siccā secū
 spaciatur harena. et Lucanus i. v. pharsaltę. instabili gressu metū
 littoꝝ comit̄. Quis. quoq; ij. meta. de cornice loquens scribit.
 Nā cū p̄ littoꝝ lētis pallibꝫ vt soleo sūma spaciaret harena.
 Nec itēdis rūpere. i. nō i eo laborās vt rūpas. Buccas tumidas)
 i. inantibꝫ r̄bis inflatas. Nā buccę sunt ille p̄tes oris q̄ inflari
 possunt. Hor. j. ser. Quin iuppiter ambas iratꝫ inflat buccas.
 Stlopo). i. sono siue crepitu illo qđ ex buccis inflatis vi qua
 dā cōpressis elicit. Nō facis iniquā ea qđ dixi. Sed seq̄ris ūba
 toge). i. nō scribis bella: sed ea qđ p̄tinet ad pacē. hoc est de viri
 tute. toga vero p̄ pace per metonymiā sepe ponit. vt illud
 Ciceronis. Cedat arma toge. Et tu callidus). i. sapiens. Te
 ris). i. limas: scz illa ūba. Acri iūctura). i. acuta et ingeniosa cō
 positioe r̄boꝝ. Ore modico). i. stilo et dicēdi genere mediocri
 et tēperato. Tu iniquā Doctus radere). i. p̄stringere et nota
 re. Mozes pallētes). i. vitia qđ faciūt hoies flagitioꝝ suoꝝ con
 sciētia pallere. Hor. j. epig. Nil p̄scire sibi nulla pallefcere cul
 pa. Et defigere culpā). i. taxare. et p̄stringere culpā qđ sequitur
 cōmissa. Ludo ingenuo). i. nō acerbe: sed quasi p̄ ludū iocibꝫ
 quali hoies ingenuos decet vt. Sic trahere dixit comitū stilo
 mediocri et t̄pato de moribꝫ disputare solitū qđ p̄bia p̄ficet

Lucanus.

Quintus.

Horatius.

Ciceronis

Horatius

nunc alit seipm vel aliū quepiā hortat: vt ab eo sumat scribēdi
 materiā: si satyrā scribere velit. Dicit igitur. Hinc). i. a cornuto
 vel a philosophia quā cornut⁹ pfitet. Trahe q̄ dicas). i. acci-
 pe scribēdi argumētū. Et relinq̄ mēsas mycenis). i. fabulam
 de atreo z thyeſte q̄ mycenis geſta eſt. Cū capite z pedib⁹) ſc⁹
 filloz thye-

ſte a p̄re cō Cū capite & pedib⁹: plebeiaq; p̄rādīa noris.
 manduca- Nō eq̄ dē hoc ſtudeo bullat/s vt mihi nugis
 tis. Et no; Pagina turgescat dare pondus idonea fumo.
 ris p̄rādīa Secreti loquimur tibi nūc hortāte camoena:
 plebeia). i. Excutiēda damus p̄cordia: quātaq; noſtre
 ea q̄ ptinēt Pars tua ſit cornute anime tibi dulcis amice
 ad mores z vite cōmu-

nis vtilitatē. ac ſi dicat. Omittē tragoediā in qua res fictę tra-

Martial. ctant de regib⁹ z heroib⁹: z cognoſce ea q̄ ptinēt ad bene bea-
 teq; viuendū. Marī. agnoſcat mores vita legatq; ſuos. Non
 eq̄ dē) aut mutatio eſt p̄ſonaz. aut hoc dicit. Tu o amice fac q̄d
 dixi: q; ego ſic facio. Si nō ſtudeo hoc) ſc⁹ vt pagina. i. op⁹ q̄d
 ſcribo. Turgescat mihi). i. ſit inflata z tumēs. Nugis bullat). i.
 deliramētis turgidīs z grādib⁹ v̄bis ſonātib⁹. Hā bulla eſt

Martial. q̄ ex illa aqua ſurgit. Marī. Crasſior offenſę bulla tumescit
 aq; pagina inquā. Idonea dare pōd⁹). i. fomitē ſiue materiā.
 Fumo). i. igni: id eſt digna q̄ cōburatur potius quā legatur.

Iuuenal. Iuuenalis lignoz aliqd poſce ocys z q̄ conſcribis dona ves-
 neris teleſine marito. Secreti loqimur) anteaq; rem/ de qua
 ſcriptur⁹ eſt aggredia: multa dicit de amicitia z familiaritas
 te cornuti ſecū: atq; illud imprimis amicū rogat: vt experiat
 an ſit illi⁹ amicitia dign⁹. Secreti loqimur) ad hoc q̄d loqui
 tecū volo: nō eſt op⁹ teſtib⁹ externis. Hos dam⁹ tibi nūc p̄cor-
 dia n̄ra). i. ſenſus interiores: nā p̄cordia ſunt inſterna vitalia:
 ſ; p̄pe diaphragma: hoc eſt ſeptū trāſuerſū. Excutiēda). i. ex-
 plorāda z examināda. Camena hortāte). i. ad q̄d faciēdū mu-
 ſe me in quaz tutela ſum hortātur. Et o cornute amice dul-
 cis) q; amicitia honeſta quā virtus cōciliat etiā iucūdā z v̄tia
Aristotel. lē complectitur. Ariſtoſtele authore. Iuuar) id eſt delectat me.

Ostendisse tibi. i. vt ex me cōperts habeas. Quanta pars no-
 stre anime sit tua) idest quantā partē habeas nostre anime.
 amicoꝝ em̄ vna dicit esse anima in duo corpora diuisa. **Quidius.**
 dius metamorpho. O me mihi charior inq̄t pars anime cōsi
 ste meꝝ. et **Horatius** in. j. carmi. et serues anime dimidiū meꝝ.

Ostendisse iuuat. pulsa dignoscere cautus:
 Quid solidū crepet: & pictę tectoria lingue:
 Hic ego centenas ausim deposcere voces:

Pulsa . i.
 expire: an
 fingā ea q̄
 dico. et est
 translatio
 sumpta ab

ijs q̄ vasa testacea explorāt ictu digitorū: qua etiā vsus est su-
 pra cū dixit: sonat vitium percussa maligne respondet viridi
 nō cocta fidelia limo. Dicit itaq̄. Tu caut⁹ dignoscere) idest
 ad dignoscendū. Quid crepet) . i. sonet. Solidum pro solide)
 idest an vas sit plēnū an inane. **Vergili⁹** i viro bono: nec ina
 nia subtus indicet admor⁹ digitis pellētib⁹ ictus. et vt cau-
 tus dignoscere. Tectoria pictę lingue) . i. linguā pictam et pul-
 chram. hoc est que tetigit verū: et p̄ se fert pictū et falsum: nā
 tectoriū opus est: cū partes incrustratur calce aut gypso: et sus-
 perinducitur pictura: ac si dicat: pulsa et examina an sim ami-
 cus inanis et nō solidus. et an aliud dicā ore aliud faciā ope-
 re. Lectio tamē antiq̄ua habet plectoria: que defendi potest:
 vt sit sensus pulsa plectoria: idest plectra lingue pictę: idest
 an dissonēt vba ab operib⁹: quēadmodū chordę inter se mas-
 le cōueniētes. **Suetoni⁹** in claudio humētib⁹ narib⁹ plectra
 lingue titubātia. Nā a plecto ea forma potest exire plectoriū:
 qua ab cingo cinctoriū: ab emūgo emūctoriū: a tego tectoriū.
 qd̄ q̄ pulsare magis ptinet ad plectra chordasq̄: quā ad pa-
 rietū tectoria. hęc dixi ne antiq̄ua lectio dispūgat. Hic ego) sen-
 sus est: si more alioꝝ poetaz mihi essent voces cētū: et cētū ora:
 et cētū lingue optādę: nō facerē id i decātādis fabulis: s; poti⁹ i
 declarādo hoc animi mei lēsu et amore erga te meo. Dicit itaq̄.
 Ego ausim deposcere mihi. i. optare. Hic. i. i hac pte: i q̄ cu-
 plo aim̄ meū tibi notū facere. Cētū voces. i. cētū linguis totis
 deꝝ orib⁹ pcedētes simul. Nā sic hęc diuidua sūt accipiēda.

- Ut quātū ego fixi te mihi. i. in aīo ⁊ memoria mea. In pecto-
 re sinuoso. i. i corde qđ multos hz sin⁹ ⁊ latebras: hz ⁊ tres sin⁹
Aristotel. hz cor aūthore Aristo. vbi sūt receptacula ⁊ qđ sōtes sanguis.
 Trahā voce pura. i. expromā voce nō ficta. Et h̄ba resignēt. i.
 id qđ clausū signatūq; est i corde aperiāt. Nā resignare est id
 qđ signatū
 est apire. vt
 ture psult⁹
 in li. dig. ti.
 de poenis.
 q̄ viui inqt
 testamētuz
 apuit ⁊ resi-
 gnauit. Ro-
 tuz hoc qđ
 latet fibra arcana. i. i corde meo. quāq; fibre p̄p̄e fecoris sunt.
 Nō enarrabile. i. qđ vix vllis h̄bis enarrari et explicari pōt.
 Cū p̄mū p̄uido custos mihi purpura cessit:
 Bullaq; succinctis laribus donata pependit:
 Cum blādi comites: totaq; impune subura.
 Permissit sparsisse oculos iam candid⁹ vmbro-
 tuz hoc qđ
 latet fibra arcana. i. i corde meo. quāq; fibre p̄p̄e fecoris sunt.
 Nō enarrabile. i. qđ vix vllis h̄bis enarrari et explicari pōt.
 Cū p̄mū dicit a pubertate se coepisse dare operā comuto phi-
 losophicē p̄ceptorū. dicit igit. o comute ego supposui me tibi. i.
 sub disciplina tua posui: cū p̄mū purpura custos. i. toga p̄tex-
 ta: qua vtebāt pueri ad ānū vsq; duodeuigesimali: i quo togā
 virilē sumebāt. p̄texta autē dicebāt: qz fila purpurea habebat
 intertextā: custodē autē appellauit purpurā: qđ illa etas sub
 custodib⁹ ⁊ pedagogis ē. Cessit mihi. i. ego excessi ex ea etate.
Cerētus. Cerē. i. an. is postq; excessit ex ephoebis fossa: libertoz viuēdi
 fuit potestas ⁊ cū bulla. i. aurea qđ erat i pueris isigne nobi-
Iuuenal. litatis. Iuue. dico senior dignissime bulla. Donata larib⁹ suc-
 cinctis: nā puericē ānos egressi bullas dijs larib⁹ donabāt:
 quēadmodū puellē veneri pupas. succinctos autem lares di-
 xit. i. habētes vestes succinctas: quo habitu colebāt. p̄depēdit:
 i. appēsa est āte illoz effigies. Et blādi comites. i. amici adu-
 latores qđ pedagogi mihi loco successerūt: p̄miserunt sparsisse
 oculos: quod pedagogi nō p̄mittebāt. Et vmbro cādida. i. ves-
 tis cādida: hoc est toga virilis qđ cādida erat: sed vmbroū ap-
 pellauit qđ in modū vmbonis forte erat formata vt nō togā
 sed clamydē aut cyclādē significet: qui amictus rotundi sunt.

Quinta?

ga toga liber
 diebata Post.
 47. 177. sine q
 liber, ut q
 libera p
 Vergill.
 Martia.
 et vit
 iore

Derivisti sparsisse oculos. i. circūspicere foeminas. Impone
 idest itēter et sine poena / qđ sub pedagogo nō licebat. Tota
 subura: vico celebri in vrbē roma: s; p̄cipue meretricib; frequē
 tato. Verg. i. p̄lapēis. nota suburbanas iter teletusa puellas.
 et Mart. i. ostrix suburę fauctib; sedet in palmis. Nā tōstricem

Cūq; iter ambigū est: & vite nescius error
 Deducit trepidas ramosa incōmpita mentes
 Me tibi supposui: teneros tu suscipis annos
 Socratico cornute sinu. Tunc fallere solers
 Apposita intortos ostendit regula mores:
 Et premitur ratiōe anim; vinciq; laborat:

hanc mere
 trices fuisse
 poeta signi
 ficat. Lūc;
 iter ambi
 guum est. i.
 cū sum; in
 ea etate: in
 qua certuz

vluēdi gen; nobis deligēdū est. Nota est cōmētatio pdici so
 phistę de hercule pueritiā egresso deq; duab; vijs voluptatis
 altera et altera virtutis sese illi offerētib;: et quo pacto hercules
 spiera voluptatis via virtutē secur; est. hoc est qđ in satyra p̄ce
 dēti de y psilo pythagore dictū est. Ac error nesci; vite. i. igno
 ratiā rerū illi etatis ppria q; ppter in experiētū nescit quam
 potissimū vitā eligat. Deducit mētes trepidas. i. adolecētes
 in vite deliberatiōe titubātes. In cōpita ramosa. i. ad eū locū.
 vt ex y. pythagore. Verg. li. vi. cū. dicit Partes vbi se via scin
 dit in ambas. respicitq; ad fabulā illā pdici sophistę: de qua
 supra dixim;. Tu cornute suscipis annos teneros. i. curā tes
 nere etatis meę. Sinu socratico. i. imbuēdos i studio philoso
 phic; illi; q; de morib; est. Tūc. i. postea quā me tibi supposui.
 Regula solers fallere. i. doctrina: q; vt pueros in sui amorē al
 liciat illos qbusdā blādīmētis decipit. quēadmodū inqt Ho
 ratius. i. sermo. vt pueris olim dant crustula blandi doctores
 elementa velint vt discere prima. Apposita: idest applicata. et
 est translatio sumpta a fabris: qui regulam applicant ijs re
 bus quas explorare volunt. et ideo in translatione persians
 dicit. Ostendit mores intortos: idest a recta ratione deuians
 tes. Et animus: hic pro parte illa irrationali posuit: que si ra
 tionē obtemperet; efficitur rationis particeps. Horat. i. epi. Horatius.

Vergill.

Horatius

Horatius.

§ iij

Aristotel. animi rege: q̄ nisi pareat: impar: hūc frenis: hūc tu cōpescē cas
 tenis. Premitt rōne). i. coerces a prudētia q̄ ab Aristo. vi. et hī.
 diffinit recta ratio agibiliū. Et laborat vincī. i. reluctatur: et ta
 mē a rōne tādē vincit: Et animus ducit vultū artificē. i. artifi
 ciosum et fabricatū. nā passivē accipit hic alias activē. et sum
 sumptū est

*un. sat. 7. exigit
 ut magis fenestras
 in pollice viciat
 et signa circa unum
 viciat.*

ab ijs q̄ ex Artificemq; tuo ducit sub pollice vultum.
 cera imagi Tecū etenim lōgos memini cōsumere soles:
 nes faciūt. Et tecū primas epulis decerpere noctes.
 vñ subdit Vnū op? & requiē pariter disponim?ambo.
 Sub tuo Atq; verecūdia laxamus serā mensa.
 pollice. i. Nō equidē hoc dubites āborū foedere certo.
 sub tua di- Consentire dies: & ab vno sydere duci:
 sciplia. Te
 cū etei: se lō

Vergili. go tpe cornuto fuisse familiarē ostēdit. Ego iqt. Memini me
 cōsumere tecū: memini cū p̄fēti infiniūi ppe sēp. vt Vergi. i
 buco. De coelo tactas memini p̄dicere q̄re. aliqui tñ cū p̄fēti
 to eiusdē modī. vt Idē. iiii. geoz. nāq; sub ēbalicē memini me
 turrib? alt? corryciū vidisse senē. Lōgos soles. i. dies. Idē i bu
 col. sepe ego lōgos cātādo puez memini me p̄dere soles. Et
 decerpe tecū p̄mas noctes epulis. i. epulas i p̄ma pte noctis:
 quo tpe philosophiē studiosis cenandū erat: cū aliq̄ hora diei
 nona cenare iciperēt. Et ābo disponim?). i. ordinam?. Unū
 op? et req̄. i. negotiū et otū. Atq; laxam?. i. relaxam? et remitti
 m?. Serā. i. res graues et seueras: q̄b? loci q̄b? vtimur i mē
 sa opponū. Ideo dicit. Mēsa verecūda. i. i qua vtimur locis
 honestis. Juue. cōtra hīc null? inqt est pudor h̄bis: aut reue
 rētia mēse. p̄r et mēsa verecūda de victu modesto itelligi. Nō
 eq̄dē tātā aiox p̄cordiā dicit non potuisse inter eos puenire:
 nisi ex p̄stellatiōe. Eq̄dē) ppe semp cū h̄bo p̄me p̄sonē singu
 laris. Nā ex ego et q̄dē cōponi vidēt. hīc h̄o p̄ q̄dē tñ accipit.
 Non dubites dies āboz. i. possis non dubitare dies natales
 vtriusq; n̄m. Cōsētre certo foedere. i. p̄cordare certa lege nas
 turē et a p̄stellatiōe pueniēt. Ideo subdit. Et duci ab vno sy
 dere. i. p̄stellatiōe. Vel parca tenax veri. i. v̄tatis: hoc ē fatū

Quinta.

qđ mētrū hō potest. Suspēdit libra equali). i. quasi in bilāce
 posuit z adēquavit. *Itē tpa*). i. vitā moresq; nros: vel tpa no
 stra. i. horoscopū i quo sum⁹ nati. quasi dicat: credibile est nos
 fuisse natos sub libz signo: qñ tā ex equo z p cordi fato viu
 mus. *Seu hora nata*). i. hora natalis siue horoscop⁹. *Fidelis*

*sic Hor. l. 2 carm
 od. 17 seu libra s
 me Scorp⁹ aspiciē
 formid⁹ Scor⁹ pare
 uolent⁹ uer⁹ ca⁹ est
 utenq; omi⁹ mie
 debili modo ren
 asty et cor.*

† Nostra vel equali suspendit tempora libra.
 Parca tenax veri: seu nata fidelibus hora
 Diuidit in geminos cōcordia fata duorum:
 Saturnūq; graue nostro ioue frāgimus vna.
 Nescio qđ certe est qđ me tibi tēperat astrū.
 Mille hoīm species & rerum discolor vsus.
 Velle suū cuiq; est: ne voto viuatur vno.

*bush. i. mihi
 ac tibi fides
 lib⁹ amicis
 Diuidit fa
 ta cōcordia
 .i. p cordans
 tia. Duoz)
 .i. vtriusq;
 nrz. In gem
 inos). i. i*

signū geminoz. significat autē se fuisse natos in illo signo tā
 unanimitate: quāta fuit iter castorē z ppllucē: ppter quam
 coelū quoq; meruerūt. Legit z p cordia fata deoz. vt sit sēsus:
 diuidit p cordia fata deoz scz castoris z pollucis i geminos. i. i
 me atq; te: qđ sum⁹ quasi gemelli. Et frāgimus. i. mitigam⁹.
 Itēo ioue) quē habuim⁹ i natali nro ppiciū z benignū. Sa
 turnū graue). i. pniciosū. q. d. si qđ erat qđ malignitate satur
 ni potuit dissociare aīos nros: id totū tēperatū est iouis ben
 gnitate. Nescio certe quod astrū). i. qđ stella est. Qđ temperat
 me tibi. i. pccilat ac si dicat: hoc tm scio nos esse vnanimes: s;
 nescio quo fato siue pstellatiōe. Mille hoīm species) accedit
 ad satyre materiā: dicitq; hoies variare circa vite studia: cū
 sibi nō pponāt finē recte viuendi: dicit igit. Mille species. i.
 mille hoīm modi sunt. Et rerū vsus discolor). i. variū exerci
 tiū. Velle suū). i. ppa volūtas: vt sit verbū pnoie. Est cuiq;
 Hof. ij. ser. Quotū capitum viuūt totidēq; studioz milla: z illō
 Vergi. i buc. trahit sua quemq; voluptas. Nec viuū vno vo
 to) q; varia sunt hoīm vota: qđ exēplis manifestat: dicēs. Nec
 .i. aliq;. Mutat. i. pmutat z mercat. Piper rugosū) tale emi ad
 nos puenit: nā curatū flaccescit. Sub sole recēt. i. oriēte. Ver
 gi. sole recēs orto. deserū aut ad nos ex mōte caucasaco: qđ oriē

*Horatius
 Vergili⁹.
 Vergili⁹.*

talis est si ad nos referatur. Et grana cymini) scilicet ethios
 Plinius. pic: quod hippocrates regium appellat: de quo Plinius in hy-
 sto. na. li. xxi. Neq; em de cymino vulgari poeta hic loq;: s;
 neq; de rustico qd passim nascit. Pallētis) ab effectu qm vt
 dicit Pl. de cymino ethiopicō: colorē victū mutat i pallorē.

Horatius Hor. i. epi-

sto. Si pal Mercibus hic italis mutat sub sole calenti
 lerē casu bi Rugosum piper & pallentis grana cymini.
 berēt exan Hic satur irriguo mauult turgescere somno
 guē cum: Hic campo indulget: hunc alea decoquit ille.
 nū. Dicitur In venerem putris: sed cū lapidosa chiragra
 autē cym In venerem putris: sed cū lapidosa chiragra
 nū & cum: Fregerit articulos veteris ramalia fagi:
 num muta Tunc crassos transisse dies lucēq; palustrem:
 tiōe. y. psilō

in. u. qd sepe fieri cōsuevit: mutat inquā. Mercibus italis) vt
 faciat cōmercia. i. mercū cōmutatiōes. (Si satur). i. aliō cibo re-
 fert. Mauult turgescere). i. pinguescere. Sōno irriguo). i. q
 p mēbra irrigat & infundit. Verg. i. en. At ven^o aescanio plac-
 dā p mēbra qetē irrigat. Sic. i. aliō. Indulget cāpo). i. dat ope-
 rā honorib; ābiēdis: nā romē i cāpo martio magistratū sus-
 fragia colligebāt: aut dat operā cāpo q ibidē iuuenes se exer-
 cebāt. Hūc alea decoqt). i. eo paupertatis deducit vt decoqre co-
 gat: est em decoqre: cū nō habeas vnde creditorib; soluas ver-
 surā facere. Cicero in philippicis: tenes ne memoria pteritū
 te decorisse? Ille putris i venerē). i. resolutibilis siue cōsūptū ut

Vergili^o

Cicero.

Vergili^o.

mio cōcubitu. Verg. i. geor. putris se gleba resoluit. Sed cū
 chiragra mor: b; articularis. Lapidosa) qz humores ad articu-
 los quasi i lapidē pdesat. Fregerit articulos. i. debilitauerit & is

Horatius.

pedierit. Hor. ij. ser. Scurra volaneri^o postq; illi iusta chiragra
 ptudit articulos. Ramalia veteris fagi). i. q articuli iā ptusi et
 inutiles facti: sūt quasi ramalia. i. rami aridi veteris fagi: allu-

Vergili^o.

ditq; ad lib Verg. i. buc. Usq; ad aquā & veteris iā fracta ca-
 cumina fagi: sic supra dixit: vt ramale vet^o pgradi subere co-
 cū. Tūc) scz corpe libidinis) exhausto postq; ciderūt i podas-
 grā & chiragrā. Seri). i. pti sero: id qd est tēpō accōmodatū pfo

ne. In gemuere. i. dolent. Dies crassos. i. tristes et nubilosos.
 Et lucē palustrē. i. quasi vaporibus ex palude resolutis imple-
 citā et obscurā. Trāsiisse. i. cōsumptā esse: cū nihil splēdidū in-
 ta egerint. Et in gemuere vitā relictā sibi. i. q. ad eā etatē q. sit
 moribus obnoxia puenierint. Et te nocturnis) alij eo mōviuūt

Et sibi tam serā vitā in gemuere relictā.
 At te nocturnis iuuat impalescere chartis.
 Cultor enim iuuenū purgatas inseris aures
 Fruge cleantea: petite hinc iuuenesq. senesq.
 Finem animi certum miserisq. viatica canis.

quo dixi
 in: sed tu o
 comute in
 studio phi
 losophię /
 atq. i. xem
 platiōe ve-
 ritatis omē

tēp. sumis deinde i aures discipulorū trāsfundis: dicit itaq.
 At iuuat te. i. tu e diuerso delectaris: nā at pticula ē aduersari
 ua. Impalescere. i. vsq. ad pallorē isudare. Chartis nocturnis
 i. libris phorū q. s. p. noctis tēp. elucubratiōib. vsas. Cultor ei
 iuuenū. i. tu phiē pceptor: qua iuuenū maxime igenia excolū-
 tur a te. Inseris fruge cleantea. i. semine et doctrina cleantē phi
 stoici: de quo Juue. Et iubet archetypos pluteū seruare cleā. **Juuenal.**
 tas. Aures purgatas) scz iuuenū quos erudis quos oportet
 dedocere falsam doctrinā: aut pueros mores vt bonos indu-
 cas. Petite hinc iuuenes ad studiū phiē: hoc est virtutis p. f.
 sionē hortat: vt sub hoc pceptore discat fines bonorū et malorū:
 dicit itaq. O iuuenes) ad q. s. potissimū hoc ptinet. Et senes)
 vt oēm serū et etatē cōphēdat. **Dof. j. epist. Ad qd. eq. paupib.**
 pdest locupletib. q. q. et qd. neglectū pueris senibusq. nocebit
 Petite hic) scz a comuto/siue a phiā. Finē animi certū. i. verā
 foelicitatē: q. ē **Arist.** authore opatio animi scdm virtutē optimā **Aristotel.**
 i. vita pfecta. certū aut dixit: q. eodē authore nulla i re certitu-
 do tāta eē pōt: quāta i opatioe scdm virtutē: et petite hic. **Ulati**
 co. i. virtutis cognitione: q. est q. s. viaticū q. d. d. et ipse q. b. ad vi-
 te portū puenire valeam: cū fortunē et naturē bona illuc vsq.
 nō pueniāt sēp. Miseris canis. i. senectuti miseris multj ob-
 noxiē: vñ biānis illō q. b. nos i distichō redēgim: **disce bonas**
antes miserisq. viatica canis dicebat: firmas si tibi q. s. opes.

Horatius. Cras fiet hoc) *h*abent illi q̄ vt ait Hora. Recte viuēdi p̄
rogat hora. Et disponit ad materiā satyrę q̄ est vt a principio
dixim⁹ de *h*a libertate ac seruitute. Cras fiet hoc) incontinēs
q̄sp̄ā dicit cras incipiā recte viuere. Et idē) subaudi dicit die
insequētī. Cras fiet) .i. incipiā bene viuere. Quid donas) dicit

id. simile Mart.
58.59

Perficō-
tinētī: quid Cras fiet hoc: idē cras fiet: quid quasi magnū
pmittis tē Nempe diem donas: sed cū lux altera venit:
bi: Quasi Iā cras hesternū cōsumpsim⁹: ecce aliud cras
magnū di- Egerit hos annos: & semper paulū erit ultra.
em) in quo Nā quāuis prope te: quāuis temone sub vno
sez sūt mul- Vertentem sese frustra sectabere canthūm:
ti dies sin- Cum rota posterior curras & in axe secūdo.
gla cras cō-
tinētes. Sz

cū lux altera. i. sequēs dies. Venit) i. p̄terito. Iā cōsumpsim⁹). i.
pdidim⁹. Cras hesternū). i. diei p̄cedētis. Et ecce aliud cras)
sez tertiu⁹ quartū r̄ deinceps, Egerit). i. p̄sumit r̄ emittit. Hos
annos). i. hāc vitā q̄ est nobis a deo vt bñ b̄tēq̄ viuam⁹ cōces
sa. Et sep̄ parū subaudi t̄pis. Er̄it ultra). i. futurū. Mar. Cras
te victurū cras dicit posthume semp. Et seq̄t: sera n̄m̄is vita
est crastina: viue hodie. Nā quāuis icōtinētē cōparat rotę po
steriori curr⁹ binay rotay: q̄ nūq̄ p̄seq̄t rotā p̄orē: cū tānū p̄ce
dēs currat: quātū succedēs sequat: ita igit icōtinēs nūq̄ p̄lin
get illū cras: quo sibi recte viuēdi p̄ncipiū est faciēdū: ordo
est. Nā tu) icōtinēs. Frustra sectabere) qz nūq̄ consequeris.
Cāthū subaudi rotę p̄cedētis: hoc est ferreū illū orbē quo rotę
vinciūt. vt dicit Quin. lib. j. ora. isti. r̄ Martialis in disticho cu
ius lēma est troch⁹: iste troch⁹ pueris at mihi cār⁹ erit. Et ter
tio regū lib. hieronymo interprete: axes inquit canthi radij r̄
modioli oia fusoria. Vertētē sese) motu sez vertiginis: q̄ simul
duplex ē i lōgū sez r̄ i orbē. Quāuis p̄pe te) subaudi sit cāth⁹ r̄
rota illa. Et quāuis sub vno temone) cui p̄ duos axes binę
rotę: hoc est p̄ores r̄ posteriores applicā. frustra inq̄ sectaber
re cāthū. Cū rota. i. tu quasi rota. Posterior) .i. sequens prior
rem curras. Et in axe sc̄do) cui posteriores rotę applicantur.

Quintilla.
Martialis.
Hierony.

Quinta.

Libertate op⁹ est) sensus est ad hoc vt incipiam bene e secta
 dū virtutē viuere: opus est libertate: scz vera: nā vt dixim⁹ du
 plex est libertas: dicit itaqz. Opus est libertate) nō illa q̄ indu
 cta iure gētū z q̄ distinguit contra seruitutē: sed illa q̄ homi
 nem vere liberū reddit: ideo subdit. Non hac) subaudi liber
 tate est op⁹

Libertate op⁹ est: nō hac qua vt quisqz velina Qua vt q̄
 Publius emeruit: scabiosum tesserula far qz publius
 Possidet: heu steriles veri quibus vna quiritē. idest post
 Vertigo facit: hic dama est non tressis agaso: qz aliqs ex
 seruo fact⁹
 liber acce

pto publicj p̄nomine : nā serui nō habebāt p̄noia vt paulos
 post dicemus. Emeruit).i. seruitute solut⁹ est z fact⁹ emerit⁹.
 Possidet far scabiosum).i. immūdū quale est illud quod via
 ritim per trib⁹ distribuit. Tesserula velina).i. trib⁹ veling : in
 quā postqz hic fact⁹ est liber redact⁹ est: z tanqz ciuis roman⁹
 accipit portionē frumētī qd̄ in populū diuiditur vel a captas
 toze suffragiorū: vel ab aliquo ciuitatis p̄ncipe q̄ ppli bens
 uolētā captat: vel ab ipsa deniqz republica. velina aut̄ tribus
 dicta est romē a loco vrbis velta: est z tessera frumētaria mes
 treta: vnde tesserulā dixit: est tessera belli symbolū. est z tessas
 ra in alea. Heu steriles veri) idest o mortales veritatis ignari.
 Quib⁹ vna vertigo facit quiritē).i. q̄ putatis fieri libū vera
 libertate: eo modo quo ciuē Romanū eū q̄ seruus erat facta
 vna vertigine. Nam dñs volens seruū manumittere illū ad
 p̄tozem ducebat : petensqz vt illū faceret liberū vertebat et
 circuagebat eū in orbē: tunc a p̄toze virga tangebatur: que
 dicitur vindicta: verba autem p̄tozis erant: facio te liberum:
 facio te ciuem Romanum. Seneca in epistolis. philosophie Seneca.
 inquit epicur⁹ seruias oportet vt tibi contingat nā libertas:
 nō differtur in diē q̄ se illi subiecit et tradidit statim circuagis
 tur: idest vertitur ac liberatur. Hic dama est) idest hic quē dix
 xi factū liberū est dama. Est aut̄ dama nomē serui vt stichus
 sut dauus. Agaso). i. cuius industria non alia fuit qz agere
 alinos: nam id est agaso. Nō tressis).i. qui nō valet tres alies.

Vappa. i. lippus & nullus cerebit: sumptus nomen a vino eius nesciente. **Lippus** lippitudine oculorum deformis aut ignarus ut supra. **Mos** pueris monitus patres infundere lippos. Et medax in tenui farragine. i. etiam in minutis & paruis rebus

Juvenal. metiri solit: nam farragine per materia accipit: quemadmodum Juvenal. nri far

rago libel: **Vappa**: & **lippus**: & in tenui farragine medax:

li. Verterit Verterit huc dominus: in omni tempore exit

hunc dñs **Marcus** dama: pape: marco spodete recusas

subitelligit Credere tu nimos? marco sub iudice palles

si: dixit em **Marcus** dixit: ita est: assigna marce tabellas.

supra qbus una quiris

te verugo facit: ac si dicat coram prore circumacti a dno libertate

accepit. **Dometo** tps. i. subito: quod non pot fieri in ea libertate:

Juvenal. q: nemo repete fit iustum sicut e diverso dixit Juue. nemo repete

pete fuit turpissim: **Exit** marc: dama. i. non solum dama s; etiam

Cicero.

cum proie marc: dama sumpto a patrono libertatis auctore. **Et**

cero ad atticu: de eustichide liberto grati q nouo noie titerat

tegilis: ut ex me & te iustis **Dionysio** **Mare** pponit: alioq pres

Liuius.

noia tm ignouis & nobilibus dabat: s; & q notabat crimine lese

maiestatis proia amittebat **Liuii**. vi. ab urbe cond. **M.** mas

lis q capitolium gallis defederat: affectati regni danat: de saxo

deiect: est: i cui nota **S. L.** factu ne cui de gente malia **Marc**

proie esset. **Pape** marco spodete) erat quispiam q dubitabat

credere pecunias alicui pro quo **Marc** dama erat sposor: dis

cit huc poeta derides: aut quis alio serio. **Pape** admiratis est

aduerbiu siue interiectio. **Tu** recusas credere nimos? (idest

fidei alicui committere. **Marc** spodete) idest pro illo fide iuben

te. **Et tu palles**. i. times litē amittere. **Sub** marco dama tu

Juvenal.

dice?) appere q sit vir iustissim: atq; integerrim: **Marc** dixit)

subaudi aliqd. Ita est et hoc quod dicit Juue. **Quatu** qsq; sua

nimos) seruat i arca tantu habet & fidei. **Assigna** marce tabella

las) qba sunt alicui q marcū damā teste adhibet testamēto

rogat: ut subsignet illas tanq; vir bonus & fide dignus: q; i examie

testu: ut dicit Juue. **Proin** ad celsu de moribus vltia fiet qstio,

Quinta?

Hęc mera libertas subaudi ab insipientib⁹ iudicatur: enim non sit mera idest pura & sincera sed fucata & falsa. Et pilea dant nobis hęc/scz falsam libertatē. pilea nāq; dabantur seruo facto libero: idq; erat insigne libertatis in illo. **Martial⁹** **Martial⁹**
 Totis pilea sarcinis redemi. i. libertatē. An quisq; q̄ ex seruo
 liber factus

Hęc mera libertas: hanc nobis pilea donat. est: tali syl⁹
 An quisquam est altus liber: nisi ducere vitā logifino cō
 Cui licet vt voluit: licet vt volo viuere: nō sū cludit. Ille
 Liberior bruto: mendose colligis inquit. est liber q̄
 Stoicus hīcaurem mordaci lotus aceto. re vt vult /
 Hęc reliqua accipio: licet vt vollo viuere tollo. ego viuort
 volo: igitur

ego sum liber: hui⁹ syllogismi assumptum ex eo videtur manifestum q̄ ille est liber qui pro arbitrio suo facit omnia. Non sum libertor bruto: qui non modo fuit liber: verū exactis regibus auctor fuit libertatis populo. **Ro.** Mendose colligis: ex sentētia stoicorū respondet argumento: cōcedēs maiorem propositionē & negans minorē. **Bā** assumptione aut parte assumptionis non concessa: nulla est cōclusio: dicit itaq; Stoicus lotus aurē: idest habēs aurē munctā et purgatam. Aceto mordaci: quod habet vim abstergendī cū quadā mordacitate. q. d. q̄ stoicus acriter intelligit ea q̄ audit. Inquit: respondet arguenti. Mendose colligis: idest male cōcludis: nā ego inquit accipio: idest concedo tibi. **Hęc** reliqua: scilicet assumptionem: q̄ ille est liber: qui viuut vt vult. Sed tollo. i. nego vel tolle ex argumento tuo minorē ppositionem: que erat ego vno vt volo. **Hāc** quemadmodum **Aristot.** libro. iij. **Aristotel⁹**
 tibi. scribit cū voluntas tēdat in finē: finis vero & bonū ex. ij. physicorū conuertantur: fit vt impossibile sit q̄ voluntas feratur in malū: & quod quis malū velit per se sed sub ratione boni. **Mali** ergo non possunt velle malū: sed per ignorantia id qd̄ est malū putant esse bonū: & hinc est quod ignorat ois flagitiosus q̄ facere a quib⁹ ve abstinere debet. **Ex** quo fit vt flagitiosus nō viuat vt vult nec eat in ea q̄ agit: sed poss⁹ ferat.

Vindicta) vba sunt illi q̄ ex seruo liber factus est dicētis in
cōfirmationē minoris p̄positōis: Postq̄ recessi a p̄tore) q̄
me fecit liberū ciuēq̄ romanū dño id pokēte. Me) .i. mei iu-
ris ⁊ potestatis. Vindicta) virga illa p̄tois capiti meo im-
posita. Cur nō liceat mihi. i. cur nō possim? Quodcūq̄ volun-
tas iussit id

Vergill. Vindicta postquam meus a p̄tore recessi:
Uerg. In Cur mihi nō liceat: iussit quodcūq̄ volūtas
sandū regi Excepto si quid masuri rubrica notauit.
na iubes re Disce: sed ira cadat naso: rugosaq̄ fanna:
nouare do Dum veteres auīas tibi de pulmone reuello.
lorē pro o Non p̄toris erat stultis dare tenuia rerum
ptas. Exce Officia: atq̄ vsūm rapide permittēte vitæ.
pto si quid
masuri ru-
brica notauit. i. p̄terq̄ si masuri sabin) q̄ fuit iuriscōsultissim)
tate Libertij cesaris: notauit certos quosdā locos i q̄b) liber-
ti patronis suis opas debebāt: vñ est adhuc ap̄b) iurēcōsultos
titul) de opīs libertoz rubrica aut dixit p̄ titul) ex rubrica siue
minio aut purpurisso script). Disce: ostendit iterū stoc) manus
missum a dño nō esse liberū verū: s; itroducta a legib) liberta-
te. S; ātea quā illū doceat monet ne irascat aut rideat: s; pa-
riēter audiat. S; ira cadat. i. nō irascaris. Et fanna rugosa ca-
dat naso. i. ne me naso adūco subsannes. Nā fanna est rone:
hoc est sonora illa p̄ nares aeris respiratio: quā rugosam ap-
pellat: q; in derisōe nares corrugāt crispāturq;. Dū reuello ti-
bi de pulmone. i. de corde erradico. Veteres auīas. i. aniles
ineptias: ⁊ quas ab auīis tuis didicisti. Nō p̄toris erat: sensus
est: ille nō est liber nā libertate q̄ manumittit a dño: s; q̄ p̄t
scdm) n̄tutē viuere: dicit itaq;. Nō erat p̄toris: subaudi officii
vel nō p̄tinebat ad p̄torē. Dare stultis. i. ignorātib). Officia re-
rū tenuia. i. subtilia: q̄lia sūt i n̄tutis medio iuestigādo: nā vt
Aristotel. ait Aristot. ij. ethi. quēadmodū nō cutusq̄ est iuenire cētū cir-
culi s; tm) geometre: sic nec iuenire n̄tutis mediocritatē p̄tigi-
re nemo p̄t nisi sapiēs. Et p̄mittere stultis: subaudi nō erat
p̄toris. Quā vite rapide. i. velocis: hoc est qualiter illis viuēdū

Quinta.

fit: q; id nescit. Sambucā citius sensus est: facill⁹ rustic⁹ artis
 mulicę impit⁹ sciet pulsare sambucā istrumētū musicū cui⁹
 crebro in Daniele ppheta fit mētio: quā stultus z ignorās re
 cte viuere: dicit itaq;. Citi⁹ aptaueris). i. facill⁹ accōmodabis.
 Sābucā caloni alto). i. istrumētū illō musicū militari seruo

Sambucam citius caloni aptaueris alto.
 Stat contra ratio: & secretā gannit in aurem:
 Ne liceat facere id quod quis vitabit agēdo.
 Publica lex hoīm naturaq; cōtinet hoc fas:
 Vt teneat vetitos inscicia debilis actus.
 Diluis helleborū certo compescere puncto
 Nescius examen vetat hoc natura medendi.

grādi ac ex
 cōsequenti
 magis cor
 pous virt⁹
 busq; ant
 mi pstanti:
 pōt et sam
 buca belli
 machina i:
 telligi: cui⁹

intēdēde in act⁹ calo rōnē nō habeat. Stat cōtra) sensus est:
 ratio z lex z natura volūt hoc: vt nemo faciat qđ facere nescit:
 qm̄ illō praue facier: nā q̄ ignorās est: qđcđ faciet vitabit cor
 rūpetq; / quare abstinere debet oī actiōe: qñqdē illā vitatur⁹
 est. Ratio stat cōtra) subaudi hoīem ignorātē z vitiosum volē
 tē aliqd agere. Et gānt in aurē secretā). i. secreto ad aurē iſu
 furrat. Ne liceat) facere id qđ agēdo qđ vitabit. i. vitare pote
 rit. Publica lex hoīm). i. lex naturalis: vt sit idē publica lex z
 natura: vel lex publica sit ius gētūm z natura ius naturales:
 quāq; sunt q̄ nō distingāt ius gētūm a iure naturali. Continet
 hoc fas). i. hoc licitū iudicat. Et inscicia debilis). i. vt ignoran
 tia nulli rei habilis. Teneat actus vetitos). i. p̄tineat se ab ali
 qua re agēda: quā agere ratio lex z natura vetāt. Diluis hel
 leboz) qđ dixit exēplis manifestat. Diluis helleboz). i. si tē
 peras herbā illā q̄ apđ ātquos vt dixim⁹ in purgatiōib⁹ fres
 quēter sumebat. Cū sis nesci⁹ p̄pescere examē). i. regere z ca
 stigare lib⁹ bilacē. Certo pūcto). i. certo pōdere qm̄ libra pun
 ctis distinguit: nā veratrū nisi tēperet. i. vt medici dicunt gra
 due: z certo pōdere def: piculosus est. Natura medēdi). i. me
 dicinę ratio. Vetat hoc) scz helleboz dari sine ipamēto et cer
 to pōdere: nā vt Hora. inq̄: qđ medicoz est p̄mittūt medici. Horati⁹.

Satyra

Vergilius.

Nauem si poscat alterū exemplū. Si arator peronatus. i. rusticus
perone calciatus: est enim pero solea potius q̄ calceus ⁊ ex
corio crudo. Verg. vii. en. Vestigia nuda sinistri insituere pe
dis crud⁹ regit altera pero. Rudis luciferi. i. inexpl⁹ ⁊ imperi
tus astroꝝ ad q̄ antiqui p noctē nauigabant: sicut nro tēpore
ad acū lapi

Nauem si poscat sibi peronatus arator
te tempera Luciferi rudis exclamet melicerta perisse
tam. Poscat sibi na Frontem de rebus. Tibi recto viuere talo
uē) subau- Ars dedit: & speciem veri dignoscere calles:
di gubernā Nequa subærato mendosum tinniat auro:
dā. Meli- Quæq; sequēda forent: & q̄ vitāda vicissim
certa) deus Illa prius creta: mox hæc carbone notasti.
marmus q̄

psidet portub⁹: atq; p̄inde a latinis portun⁹ appellat⁹: a gre
cis vero ex melicerta mutato noie palemō dicit⁹ est: fuit autē
athamātis ex ino cadmi filia pcreat⁹. Exclamet) p rei indi
gnitate in exclamationē prūpat. Frontē) i. pudorē: qm̄ frons
sedes pudoris est: vnde est p̄ficare frontē p eo qd̄ deponere
pudorē. Perisse de reb⁹: scz humanis: qñqdē hoies sibi alius
mūt faciēda q̄ nesciūt. Tibi recto viuere talo) sensus est: si sa
piēs es eris liber. atq; ecōtrario: si stult⁹ ⁊ ignorās seruus: qd̄
satis colligitur ex supradictis: dicit igit. Si ars) i. sapientia.
Dedit tibi viuere recto talo) idest morib⁹ a mediocritate nō
distoris: nā talus est quo incedētes insistim⁹. Et si calles di
gnoscerē) idest scis distinguere. Speciem veri) subaudi a fal
so: ideo subiūgit. Ne qua) scz species. Tinniat mēdosum) pro
mēdose ⁊ falso sonet: hoc est tinnitu suo falsitatē ostēdat. Au
ro suberato) idest qd̄ subtus habet es: ⁊ in superficie aurū: et
est translatio sumpta ab ijs q̄ explorant nūmos tinnitu: hoc
est crepitu illo quē numin⁹ illisus reddit. Et si notasti) idest
in animo tuo designasti. Quæ foret sequēda) qz tātū bona ho
nesta. Et vicissim) i. e diuerso notasti. Quæ vitāda) i. fugiēda
forent: notasti inquā. Illa prius) i. priora. Creta) nota alba.
mox hæc) i. q̄inde hæc posteriora. Carbone) nota nigra: vt q̄

Quinta.

Honestasunt creta alba: q̄ vero turpia carbone nigro notent.
 Horat. ij. ser. creta an carbone notandi. Et si presso lare. i. cū Horatius,
 habeas rem familiarē angustā. Es modicus voti) .i. nō con-
 cipis inanes spes: sed modica idest mediocria optas. Et si es
 dulcis amicis) .i. nō acerbus: nō difficilis z intractabilis. Et

Es modicus voti presso lare: dulcis amicis: tā nunc). i.
 aliquādo .

Iam nūc astringas: tam nunc granaria laxes: Astringas

Inq; luto fixū possis transcendere nūmum. idest conti-

Nec gluto sorbere salinam mercurialem. neas z clau-

Hec mea sunt. teneo. cum vere dixeris: esto das. Granaria)

Liberq; ac sapiēs prætōribus ac ioue dextro in qb̄ fru-

Sin tu cum fueris nostræ pauloante farine: mēta asser-

Pelliculam veterem retines: & fronte polita. uantur. Et

res. i. aliquando aperias et soluas: hoc est si das quibus et

quādo oportet: et nō das qb̄ et qm̄ nō oportet: qd̄ vtrūq; libe-

ralitatis est. Et si possis transcendere) .i. p̄terire z calcare. Mū-

mū fixū in luto) quasi dicat: si potes contemnere in sordidos

questus: z est sumptū ex ludo puerozū qui fixo nūmo in luto

trāscentes se ad illū demittentes risu iocoz eludūt. Horat. ij.

episto. Quo melior seruo quo liberior sit avarus. in trivis si-

kum cū se demittit ob assem. Nec gluto. i. quasi gluto possis.

Non sorbere salivā mercurialē) .i. spe lucrandi inhiare. Nam

mercuri) de) lucri et mercatorū ē. salivā igit mercurialē dicit

trāslatione sumpta ab ijs: q̄ viso cibo delictiorū salivā in ore

versant. Cū vere dixeris) scz hec supiora: q̄ dixi. Mea sunt et

teneo: idest omnia quēadmodū a te explicata sunt: possideo.

Esto liber ac sapiēs: vera illa libertate q̄ sapiētē cōiuncta est.

Prætōrib) z ioue dextro. i. humano z divino ture tibi a stipu-

laribus z fauentib). Sin tu cū fueris: sensus est. si tu vitiosus

es atq; pinde seru): repeto z aufero a te q̄ supra p̄cessi: cū dixi.

Esto liber ac sapiēs. Dicit itaq; Sin: p̄ h̄ s̄. Retines pellicu-

lā veterē. i. mores ātquos z p̄ores: q̄ nihilo magis emēdat

es. Et polita) frōte. i. boni viri spectē ostētans z p̄ te ferens.

Seruas sub pectore). i. adhuc i corde retines. **Vapido**). i. inſiſpiētī a vappa vno euanido quāq̄ ſyllabe quātitas obſte: infra vcientanūq̄ rubellū exhallet vapida leſum pice ſeſſilit obba. **Vulpē aſturā**). i. callidā malignitatem: qualis vulpi in apologis attribuitur. **Lū fueris pauloāte noſtre farine**). i. vno ex imperi-

ta multitu: **A ſtutā vapido ſeruas ſub pectore vulpern:**
dine qua = **Quæ dederā ſupra repeto: funēq̄ reduco.**
les nos ſu: **Nīl tibi cōceſſit ratio. digitū exere: peccas:**
m^o qd̄ poe **Et quid tam paruū eſt: ſed nullo farre litabis:**
ra de ſe vſ:
cit: vt de a-

Iuuenal.

lio poſſit liberū dīcere: p̄ farinā autē hoīs conditionē ſignifi-
cat Iuuenalis. **Paniſq̄ tui nouiſſe colorē. Si inq̄ talis es**
nūc qualis fuiſti ante: hoc eſt vitioſus ⁊ malus cū velis videri bon^o. **Repeto a te: q̄ dederā ſupra** cū dixi eſto liberq̄ ac ſa-
piēs: qm̄ illa dabā virtutib^o quas in te putabā eſſe. **Et redu-**
co funē (ideſt cōtraho ad me quaſi per funē: qd̄ antea tibi tol-
lendū permiſſerā. **Nīl tibi conceſſit**) ⁊ ſubdit cauſam cur ab il-
lo tollit nomen liberī ac ſapiētis. **Quia ratio**). i. prudētia. **Nīl**
conceſſit tibi (ideſt nihil per illam operaris: quāticūq̄ illud
ſit minimum. **Digitum exere**) ideſt ſi digitū exerueris ⁊ oſtē-
deris: quod parū eſt. **Peccas**) q; quicquid ab homine fit: qd̄
nō p̄ficiſcatur ex imperio rōnis decore habere nō poſteſt. **Et**
quid tā paruū eſt ſubaudi q̄z digitū exercitatio: tamē ſi morū ille
ratione nō dirigatur/illiq̄ obtēperet: indecens ⁊ deſormis ſit
neceſſe eſt: qd̄ ⁊ de animi actionib^o eque itelligēdū eſt qd̄ ſi
ratio nō adſit: vitioſi erūt. **S; nullo farre: ſenſus eſt nullo mo-**
do id poteris aſſe: vt i ſtulto atq̄ p̄ide malovlla ſapiētie par-
ticula ineſſe poſſit: qd̄ eſt cōſētaneū ei qd̄ ſcriptū eſt. **Sap. ca. j.**
In malis **In maltuolā aiām nō irabit ſapiētia.** Dicit igit. **S; nullo far-**
re. i. nullo ſacrificio: q; mola farre p̄ſtabat. vt ſupra. **hec cedo**
nō irabit vt admoueā tēplis ⁊ farre litabo. legitur ⁊ thure eodē ſeſu. **Li-**
ſapientia. **tabis. i. ſacrificio impetrabis.** nā vt dixim^o: nō oēs q̄ ſacrificāt
litāt. **Et breuis ſemūcia. i. minima pars: nā ſemūcia eſt dimi-**
dia pars vncie. vt ſemodi^o. ſe libra. **Hecti: rōnis ſiue p̄tunis,**

Quinta.

Hæreat stultis: vt sepe dixim⁹ Ignorantib⁹ ⁊ vitiosis. Et ponit
similitudinē i saltationib⁹ dicēs. nihilo magis stult⁹ poterit
scōz rectā rōnē q̄cōz quātūvis minimū agere: q̄z rustic⁹ saltās
ter mouere pedes ad modulationē canētis siue cytharā pul
santis. Dicit igit. Cū sis fossor. i. rustic⁹ agros exercēs. Cetera

Hæreat vt stultis breuis vt semuncia recti.
Hec miscere nephas: nec cū sis cætera fossor:
Tris tātū ad nūeros satyri mouere bathylli.
Liber ego. vñ datū h̄ sumis tot subdite reb⁹:
An dñm ignoras: nisi quē vindicta relaxat?
I puer: & strigiles Crispini ad balnea defer.
Si increpuit: cessas nugator: seruicium acre.
Te nihil ipellit: nec quicquā extrinsec⁹ intrat

.i. p. reliqua
omnia. Hō
mouere. i.
nō saltabis
et membra
mouebis.
Hōr. ij. ser.
quis mem
bramouere
mollis. Ad
tris tm̄ nūe

Horatius

ros: qz saltatio quēadmodū ⁊ musica nūeris pstat. Satyri sa
tyri. i. saltatoris. nā satyri saltātes i theatro iducebāt. Verg. in
bucō. saltātes satyros imitabī alpheisib⁹. sūt aut bathylli. il
la tēpestate saltator egregi⁹. de quo Juue. chironomō ledam
molti saltāte bathyllo. Liber ego: n̄ba sūt illi⁹ q̄ vitijs iuolus
t⁹ est. pra quē poeta dicit eū nō esse libez q̄qdē sit subditus
multis q̄ illū quasi dñi qdā impioſi distrahūt. An ignoras: i.
nō putas esse aliū dñm. Nisi quē vidicta: n̄ga p̄toris: de q̄ su
pra dixim⁹. Relaxat. i. soluit hoc est a quo dño p̄ vidictā p̄to
ris es solut⁹. ⁊ puer: multo intollerabiliorē esse animi q̄z cor
poris seruitutē exēplis ostēdit quorū p̄mū est. dicit q̄spia dñs
seruo suo. O pueri. i. vade. Et defer strigiles: ferramēta q̄b⁹ la
uātes i balneis distrigebāt. Mar. i. dist. cut⁹ index est strigillis.

Vergillio.
Juuenal.

Martial.

pgam⁹ has misit: curuo distringere ferro: nō tā sepe teret lins
tea fullo tibi/ i balnea crispini/ cuius cuiusdā romani/ si incre
puit. i. si dñs cū crepitu itonuit/ o nugator i. o serue neq̄z ⁊ inu
tilis. cessas. i. imozaris. vñ serui cessatores vitiosi habēt. Ser
uitiū acre. i. dura seruit⁹. Nihil ipellit te). i. nō mouet ac ptur
bat te: q̄si dicat necesse est moueat te. Neq̄quā. i. nulla res.
Intrat extrinsec⁹ idest ab extra. hoc est a domino minitante.

6 iij

Quod agitet nervos: hoc est vires tuas interiores labefacter. ac si dicat necesse est aliqd tale penetret in animū tuū. potest et enūciatiue legi. sed forti⁹ argumētū: si interrogatiue legatur. Ideo subdit. Sed si int⁹. ⁊. p. idest. In te core: scz tuo. vbi sedes oim cupiditatū / egro / idest vitioso. ⁊ pturbationibus ant mi infecto.

Quā nervos agitet: Sed si int⁹ & i te core egro
Nascuntur domini: qui tu impunitior exis:
Atq; hic quem ad strigiles scutica & metus
egit herilis?

Mane piger stertis. surge inquit avaricia. eia
Surge. negas: instat. surge inqt. nō queo surge.
En qd agā? rogitas? en saperdas aduehe pōto
dis minus

punitus? Atq; hic. i. quā hic atq;. enim pro q̄ sepe accipitur.

Horatius. Quē scutica. i. flagellū: quāquā scutica leui⁹ est flagello. **Horatius.** i. sermo. Nec scutica dignū horribili sectare flagello. Et metus herilis. i. heri ac dñi sui. actiue hoc est quo dñs a seruo timetur. Egīt ad strigiles. i. impulit ad strigiles i balnea deserendas. Mane piger: alterū exemplū quo demonstrat quā acerbi ⁊ importuni sunt dñi interiores: ⁊ pmo quo pacto avaricia ⁊ luxuria distrahāt atq; in partes diuersas rapiāt incontinentiū animos. Tu piger. i. si tu ociosus et securus. Stertis mane. i. in multā diē dormis. Avaricia quasi dña quēdā impeniosa. Inquit surge. eia surge: nā eia exhortātis simul ⁊ instantis est. Negas. i. si negas te velle surgere. Instat: scilicet avaricia: et inquit idētidē surge. Et si dicis. Nō queo: subaudi surgere. avaricia quarto repetit instādo surge. En qd agā? dicit ille somno languid⁹ nihil opus esse illi surgere: cū nihil habeat qd agat. ad quē avaricia qd agas inqt rogitas? En aduehe pōto. i. ecce vel eia nauib⁹ ex pōto regiōe asiatica portata. Saperdas: pisces pessimos inqt fest⁹ quāquā a sapore deduci videant. **Jull⁹** pollux in gñe thymnoy ponit saperdas. **Virgili⁹** tus castorea. ⁊ **Juuenal⁹** imitat⁹ castora q̄ se eunuchū ipse fac

est: cupiēs euadere dānū testiculi. Stuppas: linū vel canabē.
 Hebenū lignū cuius materia nigra est: hispane dicit abcnū.
 Verg. vbi supra. India nigrū fert hebenū. Thus: ex saba re **Vergilius**
 gide arabic: vt Verg. ibidē molles sua thura sabet. Coa lubri
 ca: vna ex coo insula q̄ vim habēt laxandi vtrē. nā vt **Horatius**

Castoreū. stuppas. hebenū. thus. lubrica coa.
 + Tolle recens primus piper e sitiente camelo.
 Verte aliquid. iura. sed iuppiter audiet. heu
 Vare regustatum digito terebrare salinum
 Contentus perages: si viuere cum ioue tēdis.
 Iā puer is pellē succinctus: & cenophorū aptas
 Ocyus ad nauē. nihil obstat quin trabe vasta
 rati⁹ inqt: si
 dura moras
 bis alu⁹ vis
 no coayten
 dus est. Et
 paim⁹ ita vt
 null⁹ alius
 pueniat te
 Tolle pip
 recens. i. re
 + i. illico curz ad lu
 ce via. i. sic caput
 g mercey attulit. i
 Erasim. in adagio
 erunt. p. ch. nauis.
 hunc locus citat ad
 de mercatorib⁹ mē
 nauis. ita: appo
 manib⁹ emittit
 maior. pendio dicit
 font.

cēter aduectū. E camelo siffēte: qm̄ piper ex india p̄ deserta
 etiā nūc camelis aduehitur: q̄ vt ait **Plin.** quadriduo sitim p̄se
 rūt. Verte aliqd. i. merces nostrates pegrinis mercibus p̄mu
 ta: Jura: subaudi falso. qd̄ mercatorū est p̄pitiū. Sed iuppiter
 audiet: subaudi me p̄terantē dicit p̄iger ad quem auaricia.
 Heu o vare. i. stulte & a via recta distorte. Nā id significat va
 rus vt sepe dixim⁹. Si tendis. i. p̄seueras. Viuere cū ioue. i.
 scdm̄ p̄cepta religiōis q̄ nos iurare vetāt. Perages. i. viues.
 Content⁹ terebrare salinū. Vasculū salis per qd̄ victū tenuē
 intelligim⁹. vt supra purū et sine labe salinū. digitū terebrare
 dicit. qz cū parum salis est in fundo salini: digito illud cōtras
 hūm⁹ et videmur salinū quasi terebrā perforare. Jam puer is:
 p̄suasus ab auaricia qd̄ agat ostendit: quoniā sp̄eta luxuria
 nauigat. Iā puer is. i. seruus vadis qm̄ auariciē obtēperas.
 Nā puer aliqui gratē aliqñ cōditionē significat. Et succinct⁹. i.
 expedit⁹. Apras ocy⁹. i. cito paras. Pellē: vestē nauticā ex pel
 lib⁹ factā: siue stragulū pelliceū. Et cenophorū: vas vinarū.
 Ad nauē: subaudi p̄ferendā. Nihil obstat: idest nihil impe
 dit te. Quin raptas egeū: scz mare cycladib⁹ sparsum: vt dicit
 Vergi. Trabe vasta: idest naue que trabib⁹ cōstat. Nisi luxus
 ria solers: idest diligēs ad p̄quirēda es q̄ voluptuosā sunt. **Vergilius**

Ante. i. p̄tūsq; incipias navigare. Moneat te seductū. i. seorsum et a cōspectu vulgi separatū. sed cur seductū: q; vtz aliqd dicitur est quod illū pudeat corā alijs audire. **S** insane quo deinde ruis: i. p̄cipitāter z icōsiderate tēdis. Quid tibi vis: i. qd q̄ris tibi. **M**ascula bilis. i. fortis z valida infantia: nā vt dīrim⁹ bilis infantie sedes est. **I**n-
 tumuit. i. i-
 creuit **S**ub
 pectore ca-
 lido. i. qd te
 igitat ad na-
 uigādū fer-
 uore quo

Ageum rapias: nisi solers luxuria ante
 Seductū moneat. quo deinde insane ruis: quo?
 Quid tibi vis: calido sub pectore mascula bi-
 Intumit: quā nō extinxerit vna cicutæ. (lis
 Tun mare transilias: tibi torta canabe fulto
 Cena sit in trāstro: veientanumq; rubellum
 Exhalet vapida læsum pice sessilis obba.

quodā. ac si dicat. scias te infantie morbo laborare. q̄ multa ci-
 cuta vix poterit purgari Ideo dicit Quā: scz bilē. Urna cicu-
 te: cui⁹ vis tāte frigiditatis est vt extinguat. sz tu⁹ calor maior
 est. **T**ū mare: luxuria volēs i sententiā suā icōtinētē trahere: p̄-
 mo deterret illū a labore: deinde hortat ad voluptatē dicēs:
Tun: p tu ne. **T**rāsilias mare. i. nauiges z traicias: vbi tot tā-
 taq; picula subitur⁹ es. **E**t cena sit tibi. i. vbi cenatur⁹ es. **I**n
 trāstro: trabe illa trāsuersa cui inittūt remiges cū ictu remorū
 impellunt nauē: qua cū coenāt viūtur pro mēsa. **F**ulto: torta
 canabe. i. sustētato fune ex materia canabina. tota em̄ nauis

Sessil vas atq; ex cōsequenti transtrū funib⁹ ancorarijs sustētā. **E**t ob-
 ba sessilis: vas cui⁹ fund⁹ est latior dicta sessilis a sedēdo. sicut
 lactuca sessilis a **V**erg. in p̄ape. dicit. q̄ folia sup terrē faciem
 expādīt. **E**xhalet tibi. i. effundat. **R**ubellū veientanū. i. vinū ex
 vuis rubellanis q̄ abundāt veijs oppido nō lōge ab vrbe ro-
 mā. **M**art. **S**ed veientani bibif sex crassa rubelli. **C**olumela
 lib. iiii. veientana inquit yua non ita rubet vt aminea / a quo
 colloze rubellane nūcupant: ecdēq; fecentē q; pl⁹ q̄ ceterē fe-
 cis habeāt. **L**esū pice. i. vitiatū z corruptū: q; oia q̄dimēta vi-
 nū naturale corrupūt. **P**ice vapida. i. insipida et q̄ vini sapore
 facit euanescere: qd maxime vt inq̄t **P**l. pix ex hispania facit

Quinta.

Quid petis? tātis te laborib⁹ exponēs. Ut nūmī peragāt). i. impleāt. Deūces auidos). i. vndecim partes ex summa eque stri quos tu habes et cupis. Sudore). i. tuo imodico labore nauigando. Quos). i. nūmos. Nutrieras). i. auereras. Hic ros me siue i patria. Quincūce modesto). i. mediocri aut honesto

lucro. me
li⁹ fuit qn⁹
cūcē romē
lucrari sine
labore: q̄
deficē: hoc
est duplū r
eo āplī⁹ na
uigationis
labore. In
dulge ge

Quid petis: vt nūmī q̄s hīc q̄ncūce modesto
Nutrieras: peragant auidos sudore deūces:
Indulge genio. carpamus dulcīa. nostrū est
Quod viuimus. cinis. & manes. & fabula fies.
Viue memor lecti. fugit ora. qd loqr: i. de est.
En qd agis: duplici i diuersū scinderis hamo.
Hunc cīne an hunc sequeris: subeas alternus
oportet.

nio) ad voluptatē luxuria hortat dicēs. Da operā genio). i. vo
luptati. Est autē genio de⁹ gñationis vel potio. vt Martianus
capella iqt. q̄ cū primū q̄s genio fuerit: mox eidē copulatur.
placatur aut floreb⁹: vt essem⁹ memores breuitatis vite: q̄ per
flores significatur hinc dare operā genio dicimus. i. volupta
ti: q̄ vt ait Martia. Ipse tubet mortis nos meminisse deus.
Carpamus dulcīa) id est arripiam⁹ voluptates. Nostrum est
quod viuimus). Martia. r solū hoc ducas quod fuit esse tuū.
vnde seqtur. Cinis r manes) in q̄ homo post mortē resoluit.
(et fabula). i. ea q̄ poete de mortuoz laruis fingunt. Horat. i.
car. Jam te nox pmet fabuleq̄ manes. Horat. viue memor
q̄ sis cui breuis. Fugit hora). i. tēp⁹ cito labitur. Qd loquor)
dicit luxuria. Inde est). i. ex fuga tēporis. Horat. dū loqmur
fugit inuida etas. En qd agis?) vba sunt poete instantis ei q̄
in deliberatione possit⁹ est: sequat ne auariciā an luxuriā. q. d.
difficilis est deliberatio. Sequeris hūc dñm). i. auariciā. An
hūc). i. luxuriā. Nā scinderis). i. distraheris. In diuersum). i. in
partes diuersas et cōrarias. Duplici hamo) quasi pscis: q̄ a
duob⁹ piscatorib⁹ hamo distraheret. Nā oportet). i. necesse est.
Ut tu altern⁹ subeas). i. alternatim r vicissim dñis succedas.

Martian⁹
capella.

Martia.

Horatius.
Horatius.

Ancipiti obsequio. i. dubio seruitio. qm̄ alterutri seruiendū est cū
 simul ābeb⁹ seruire nō possis : (et altern⁹ oberres dōnos). i.
 alternatim sequaris dños: illisq; obediās. (ne tu cū semel sen
 sus est nō sufficit a vitijs cōnuisse se: cū vna dies non faciat
 boiem felicē aut miserū. Hec tu dicas ego rupi iam vincula)
 .i. expeditui

me a serui Ancipiti obsequio. dños alternus oberres.
 tio volupta Nec tu cū obstiteris semel instantq; negaris
 tis aut aus Parere imperio: rupi iam vincula dicas:
 ricie. Cū se Nam luctata canis nondū arripit: ast tamē illi
 mel obstite Cū fugit a collo trahitur pars longa catenę.
 ris). i. cū se; Daue cito hoc credas iubeo. finire dolores
 mel restite; Preteritos meditor: crudū cherestrat⁹ vnguē
 ris ai ptur; Abrodens ait hec. an siccis dedecus obstem
 batōibus. Et negaris

parere). i. obedire. Imperio. illi⁹ vitijs dñantis tibi. et instana
 ti). i. instāter tibi imperāt. Hā hoc facere nō est vēdicare se i li
 bertatē quēadmodū nec canis cū rupit catenā qua tenebat:
 si partē catenę trahit post se qua possit apprehendi atq; iterū
 vinciri. Ideo dicit. Hā canis luctata). i. repugnās et rebellās.
 Arripit nōdū). i. frāgit et tollit secū partē catenę: qua erat liga
 ta. Ast tñ cū fugit: lōga pars catenę: qua erat vincta) subaudi
 pēdens a collo. Trahit illi). i. ab illa cane. Daue cito hoc cre
 das (aliud exēplū qđ amātes serui sunt: ex aliquo poeta co
 mico sumptū : q̄ inducit cherestratū quēdā adolescētē chrysi
 dis meretricis amatorē de amica relinquēda cogitatē : qđ tñ
 p̄ incōstātiā nō p̄fuit. Daue) seruiū suū aut p̄ris cherestrat⁹ al
 loquit: quēadmodū apđ Terētū i eunuchō. p̄hedria parmez
 nonē. et est simile vel pot⁹ idē argumētū vtrobiq;. Credas cū
 to hoc) qđ tibi nūc dicitur⁹ sum. Meditor finire dolores p̄tert
 tos). i. amores vnde pl⁹ doloris q̄ voluptatis p̄cipiebā. et cu
 sus hec sint v̄ba subdit. Cherestrat⁹ persona comica amātis
 chrysidē. Abrodēs vnguē crudū). i. viuū qđ faciūt meditabun
 di. sic supra. nec demorsos sapit vngues. et Hor. j. ser. Sepe ca
 put scaberet viuos et roderet vngues. An ego dedec⁹. i. oppro

Doratus

Quinta.

brū r ifamia famillę nřę. Obſtę cognatis. i. nō obediā ppiqs
 r amicis monētib⁹ vt hęc meretricę reliquā: Siccis. i. ieiunijs
 et sobrijs: cū ego ſim ebru⁹ amore meretricis. Hor. j. epiſt. So
 rū putealq; libonts mādabo ſiccis. An frāgā rē patriā. i. dila
 pidę patrimoniu: Hor. ij. ſer. Poſtquā ois res mea ſanū ad

Cognatis: an rem patriam rumore ſiniſtro
 Limē ad obſcœnū frangā: dū chryſidis vdas
 Ebru⁹ ante fores extin cta cum face canto?
 Euge puer. ſapias: dīs depellentibus agnā
 Percute. ſed cenſen plorabit daue relicta?
 Nugatis. ſolea puer obiurgabere rubra
 Ne trepidare velis: atq; arctos rodere caſſes
 Nūc fer⁹ & violēs. at ſivocet; haud mora dicas

mediū fra-
 cta ē. Ad li
 mē obſcœ
 nū. i. turpe
 hoc ē mere
 tricis. Duz
 ego ebru⁹ cō
 tra id qđ di
 rit cognatſ
 ſiccis. Lāto
 cū face exti

cta) quā pferebat p noctē vię ducē: ſ; ſā pſumptiā lōga mora.
 Ante fores vdas. i. humidas ynguētis: ſ; q̄ illic fuderat. vel
 poti⁹ lachrymis. (Chryſidis) meretricis quā amabat. (Humos
 re ſiniſtro. i. vñ ſeq̄ r emanat p pplm ifamia. Euge puer) ſba
 ſūt daut gratulātis dño volēti ſe i libertatē aſſerere. (Sapias)
 ſubaudi. hoc eſt ſi vis ſapiēter facere. (Percute agnā. i. ſacrifi
 ca. Dīs depellentib⁹) ſubaudi morbū r ifaniā: qđ tu nūc labo
 ras. S; cēſē) ſba ſūt rurs⁹ chereſtrati ad dauū. S; o daue cē
 ſen) p cēſes ne: (Relicta) ſ; chryſis a me. (Plorabit. i. dolebit:
 qđ illā reliq̄ri. ad qđ fu⁹ rñder. (Nugatis. i. nugas agis r dell
 ras. (Nā nugari ē nihil agere. (Puer: hīc nomē ē etatſ aut qđ
 fuitute meretricis tenet. (Obiurgabere. i. caſtigaberſ ab illa:
 cū ſenſerit te ſic amore ſut victū. (Solea rubra) qđ ſolēt facere
 dñę ſequitēs i ācillas. (Tu. r ſolea pſfare nates qđ dſiptis ide ē.
 Et tu nūc fer⁹ r violēs. i. tāq; feravioleſ: q̄ icidit i retia. (neve
 liſ trepidare. i. cū ſiſ vict⁹ ſicut ſupra d̄ cane dicebat: noli relu
 ctari. (r rodere caſſes arctos. i. retia te arte retinēta. At ſivocet
 ſā qđ ſeq̄ ad ſbū ex Eunu. Terē ſūptū ē. quē locū elegantiſſi
 me. (Hor. qđ ex carmie ſābico i herolco puertit. At ſi vocet) ſ; chryſis
 vel poti⁹ bacchis terē. (Haud mora dicas. i. ſtati dicas.

*Inu. sat. 6
 et solea pulsa
 nateſ*

Juuenar.

Horatius.

Satyra

Quidnā igit facia: vba sunt deliberantis: atq; ei q̄ nescit: qd̄
potissimū sequat. Nec nūc accedā) hanc partē videtur elige-
re: sed nō perstat per incōtinētā. Cū accersor). i. vocor ab illa.
Et vltro supplicet). i. nō rogata a me supplicet mihi: nam id
significat vltro. Si totus) verba sunt dauī vel potius poetę
dicētis. Si

totus r̄ ite: Quidnā igit facia: nec nūc cū accersor & vltro
ger). i. nul: Supplicet accedā: si totus & iteger illinc (tro
la tui parte Exieris: nūc nūc: hic hic: quē q̄rimus hic est:
apud ami: Non in festuca lictor quem iactat ineptus.
cā relicta. Ius ne habet ille sui palpo: quē inducit hiantē
Exieris il- Cretata ambitio: vigila: & cicer ingere large
lic). i. ex do
mo amice.

Itūc nūc) subaudi es vere liber. Sic hic) subaudi est ille vere
liber. Quē q̄rimus). i. de quo disputamus. Itō i festuca). i. nō i ea
libertate quā p̄tor dñi rogatu seruo dedit. Itā quēadmodum
ait Plutar. in libello de ijs q̄ sero puniūt a deo: mos fuit
apd̄ Rom. vbi quēpiā seruū manumitterēt: vt ei⁹ corpi tenuē
festucā iniicerēt. vñ illō apd̄ Plautū. In milite qd̄ ea igenua
an festuca facta: Dicit igit. Itō i festuca quā lictor ineptus). i. p̄-
toris minister nō apt⁹ dare libertatē. Factat i seruū nā. vt p̄tor
vindicat seruū tāgēs illū liberū factebat: sic lictori q̄ p̄torē istis
gnib⁹ p̄cedebat festucā in illū iactabat ex more Romano: vt
dicit Plutar. Ius habet ille sui) eos qui honores captāt: atq;
ambitiōe tenēt eadē rōne nō esse liberos oñdit dicēs. Ille pal-
po). i. ābitiosus quē necesse est adulari illis. quoz suffragia ca-
ptat: Palpones em̄ adultores dicūt. r̄ palpās adulario apd̄
Hiero. i. epla liminari sacraz lraz dicit. Quē ābitio). i. cupiditas
bonoz. Cretata). i. cādida qm̄ cōpetitores honoris alicui⁹
cādidi) idest toga cādida induti circuibāt trib⁹: rogabantq;
vt in comitijs magistratibusq; deligēdis sui rōnē haberent.
Plin⁹. lib. viij. scipio nascica i toga cādidabis repulsa notat⁹
a pplo. Vigila) vba sunt ambitiosi seipm̄ exhortantis ad ca-
ptādū vulgi suffragia. Cicer igere large). i. largiter i vulg⁹ spar-
ge cicer, luptinos, fabas. r̄ hmoi similia q̄ spargunt rapienda.

Plutar.
Plaut.

Plutar.

Quinta.

Rixanti populo in raptu missiliū attēto qđ ppter ea tibi faciēda est. (vt senes apcl). i. locis apcis ppter etatis frigiditatē gaudētes. Hā apuca dicit loca soli exposita z apta. Possint meminisse). i. vt qđ nūc sunt iuuenes. Olim) senes recolant. Hā floralia). i. ludos in honorē flozē deę a nobis celebratos. qđ

Rixanti populo: nostra vt floralia possint
 Aprici meminisse senes: quid pulchri? at cū
 Herodis venere dies: vnctaq; fenestra
 Dispositæ pinguē nebulā vomuere lucernæ
 Portantes violas: rubrūq; amplexa catinum
 Cauda natat thymni: tumet alba fidelia vino:
 Labra moues tacitū: recutitaq; sabbata palles

erat: sacruz
 poplare. i.
 aptado po
 puli fauor
 aptū. Mar
 tial. Et po
 pulare sa
 crū bis mi
 lia dena tu
 lisset. floz

*vide Iun. sa
 ubi fac fecer es
 usq; ad fm.*

asit dea florū erat. Quid pulchri? i. honestū et meli⁹ subau
 di quā hęc ad cōciliādū ppli amorē facere s; ironia est. quass
 dicat nil miseri: neq; magis seruire. At cū herodis) eos no
 tat: qđ supstitiōib; tenent: qđpe qđ nullo modo possunt esse libe
 ri: cū timore afficiant sine quo supstitio s; z religio stare nō po
 test. Herodis dies). i. sabbata iudeoz quoz fuit rex herodes
 ascalonita antipatri ex cypride fili⁹ qđ p^m hui⁹ nois i iudea
 regnauit. Et lucernę) portātes violas. i. qđ violis ornabāt. Di
 sposite in fenestra vnctā) ennea myxon dicit. i. lucernā nouem
 lychnoz quā iudei in fenestrella sub lumina p^{ma} diei pcedē
 tis sabbatū in ipō limine dom⁹ ponebant. quā fenestrā ideo
 vnctā dicit ppter oleū qđ ex lucernis exundabat. Vomuere
 pinguē nebulā). i. vaporē pinguē z crassum. hoc est fumū. Et
 cauda thymni) thymn⁹ iudeoz cibetā tēpestare nra peculia
 ris. cui⁹ cauda q; pingui caret ilipidior est. Natat) subaudi in
 sure cōditaneo. Iuue. z eodē iure natātes mergere ficedulas.
 Amplexa rubrū catinū). i. implēs catinū hoc est patellam ru
 brā. i. vilē z ex rubrica fictā. Martial. Cōcolor in nra gāmare
 lace rubes. Fidelia alba). i. ex argilla cretacea facta. Tumer
 vino ad naturā aceti retulit: qđ i potu sumptū tumefacit. Iu
 ue. cui⁹ aceto cui⁹ cōche tumes. Eo in quā die. Tu tacit⁹ mo-

**Herodes
 ascalōita.**

Iuuenal.

Martial.

Iuuenal.

Cicero. nes labra. i. concipis fces iudaicas. Cicero. j. de disuinatione. Hoies cū taciti vouēr aliquid aut optāt haud dubitāt qn dii illud audiāt. Et palles. i. times hoc est veneraris. Nā religio timori cōiūcta est. Sabbata recutita. i. iudeoy festa q̄ recutit

Martial. et circuncisi sunt: z quoz p̄cipue cutis abscissa est. Martialis.

Hec recuti

toruz fugis

Inguina iu

deozū. Tū

nigri lemu

res: alias

superstitio

nes numes

Tum nigri lemures: ouoq; pericula rupto: +

Tum grandes galli: & cū sistro lusca sacerdos

Incussere deos in flantes corpora: si non

Prædictum ter mane caput gustaueris all.

Dixeris hæc inter varicosos centuriones:

rat. quas timētes non posse esse liberos significat dicēs. Tū

Apuleius idest p̄terea. Lemures nigri. i. vmbre mortuoz. Apuleius de deo socratis. animo humanº exurº z liber st̄pēdijs vitę corpore suo absuratis vetere latina lingua hūc inuento lemure dicitatū. dicit lemures a reimo Romuli fratre gemello. r. i. l.

litterā cōmutata: vt inqt̄ Ouid. in fastis. Et pericula: subaudi

instātia. Rupto ouo. i. q̄ picula ex oui lustralis crepitu intelle

cta sunt: sed q̄ diuinationis genus illud sit non legit: nisi q̄

Iuue. in lustrationibº ouoz meminuit dicēs. nisi secētū lustra

uerit ouis. Tū galli grādes: idest sp̄terea sacerdotes matris

deoz. Iuue. de sacerdote cybeles. ingēs semiuir. Et sacerdos

lusca: scz isidis. Cū sistro: crepitaculo q̄ isis in manu habe

bat. oia em̄ hęc scz vmbre mortuoz apparētes z oua rupta et

galli sacerdotes matris deoz z foemina sacerdos isidis. In

cussere deos. i. timorē deoz tibi ingesserunt. In flātes corpa. i.

inflaturos. Si nō gustaueris ter mane: numex z tps dicit. Iu

uenalis. ter matutino tyberi merget. Caput all: p̄ alij cuius

caput est in sp̄icos digestum. p̄dictū: idest quod p̄dixerūt.

Dixeris: cum ea q̄ de vera libertate diximº sint quā verissis

ma: irridētur tamen ab indoctis quales sunt viri militares.

Si dixeris hęc inqt̄: inter cēturiōes milites. scilicet aut ipsoz

duces. Varicosos: idest laboriosos. z qui ex laboribus in mo

dicis varices cōtraxerunt. Iuuenalis. varicosus fiet aruspex.

Iuuenal.

vid. Iuuenal. sat. 6
ipi ex centurionibus
ybeauerat ouis
t. 6. m. l. v.

Continuo: id est statim. Vulphernus Ingens: nomen fictū a poeta: quē ingentem dicit: quasi viribus corporis tantū et nō animi p̄stet. ridet crassum. i. crasse: hoc est stolide. Et licet. i. estimat. Centū græcos: subaudi philosophos. Curto centus se. i. centū assib⁹ ad huc nō integris s; intertrimēto diminitis

Continuo crassum ridet vulphernus ingēs: id em̄ signū
Et centum græcos curto centusse licetur. ficit curtū:
et declinat
hic cētussis

Satyra sexta.

Ultima ob heredis curā castigat auaros.

Admouit iam bruma foco te basse sabino.

A Iam ne lyra & tetrico: viuunt tibi pectus
ne chorde:

Amo
uit iam bruma ad Sabinum bassum poetā:
vel potius

cesum cui⁹ Quintilian⁹ lib. x. meminit: quē Horatio i carmine
ne lyrico secundū facit hic cum ab vrbe secessisset in sabinos:
et Persius in liguriā: quid ille agat dubitans interrogabat:
deinde in illos inuehitur: qui suum ingenium defraudant/
vt heredibus multa relinquāt. Dicit igitur. O basse bruma/
id est tempus circa solstitium hyemale nunquid. Admouit
te: id est applicauit. Foco sabino: quo te contulisti. Iam ne lyra
et chorde: instrumenta quibus modulantur carmina. i. nū
quid scribis carmina lyrica: Viuunt tibi. i. personant. Pectus
ne tetrico. i. plectro graui et seuro: q; in lyricis carminibus
etiā res graues describūtur. Basse: inquā. Mire opifex inten
disse. i. ad intēdēdū/numeris. i. chordis arte musica reperatis
ad certas cōsonārias q̄ numeris constant. Primordia veterū
vocū. i. carmina quoz vsus antiquissim⁹ est atq; musice cōiū
ct⁹: nā p̄mī carminū scriptores musici s; theologi fuerūt:
vt Orphe⁹. Lin⁹. Muse⁹. Amphib⁹. Et mire opifex intēdisse.
Marē strepitū. i. scētē nō effoeminatū sonū: hoc ē quo res for
tū viroz describūt: scb; illō Hor. i. poetria: musa dedit fidib⁹
dinos puerosq; deoz et pugilē victorē: et equū certamine p̄mū
fidis latine: q; bassus poeta lyric⁹ fuit latin⁹. Mor: deinde.

Quintilla.
Horatius.

Scripto
res musici
et theologi
Orpheus
Linus.
Museus.
Amphib⁹.
Horatius
Bassus.

Satyra

Horatius Mire opifex agitare. i. ad agitadū. Jocos iuuenes. i. iuuenise
puta amores z cōiuiā qđ etiā ad carmē lyricū p̄tinet: vñ Ho
rati⁹. z Iuuenū curas z libera vina referre. Et mire opifex lu

Vergili⁹ sisse. i. ad ludēdū hoc est scribēdū. Verg. in buco. Ludere que
vellē calamo pmisit agresti. Egregios senes. i. sentētias gra
ues quales

Mire opifex numeris veterū primordiavocū
se debēt se: Atq; marem strepitū fidis intendisse latine:
nū. Polli: Mox iuuenes agitare focos; & pollice hōesto
ce honesto Egregios lusisse senes. Mihi nunc lygus ora
.i. stilo gra: Intepet: hibernatq; meū mare: qua lat⁹ ingēs
ui: et q̄ res Dant scopuli: & multa littus se valle receptat.
honeste de Lunat portum est operæ cognoscere ciues.
scribūt: pol
lice autē di Cor iubet hoc enni: postq; destertuit esse
xit quia eo

chorde tāgunt in lyra. Mihi nūc) vbi tu sis z qđ agas dubi
to: z scire cupio: de me autē scias velim q. Ora lygus. i. littus
maris lygustici. Intepet mihi. i. ad vsus meos est tepida z tē
perata: nā ora lygurie cū ad meridiē vergat: p̄ hyemis tēp⁹ tē
perata est. Et meū mare hibernat. i. dū p̄ hyemē tēpestatib⁹
Hierony defuit: s; cur mare lygusticū suū appellat: cū Hieronym⁹ in
eusebiū dicat Persiū poetā fuisse volaterranū ex ebriuria: er
go aut suū appellat: hoc tpe quo est lunę: aut Hieronymus
nesciuit Persio patriā reddere. Sed in qua parte orę ligu
sticę sit ostēdit dicēs. Qua scopuli dāt ingens lat⁹. i. ea parte
qua inter scopulos siue pmōtorā intercipit sinuosum littus
qđ est italie lat⁹ ad meridiē: qđ magis exponit dicēs. Et litt⁹
receptat se. i. recessū colligit se. Multa valle. i. magna z lōga:
et qđ ipsum est portū efficere. Portū aut lunę vbi poeta erat:
enniano carmine cōmēdat dicēs. O ciues operę: subaudi p̄
ciū: hoc est vtile z tucūdū est: nā id significat ope p̄ciū. Cogno
scere. i. videre. Portū lunat. i. lunę q̄ est vrb⁹/est z nō lōge ab
ea port⁹ eiusdē nois. Cor. i. sapiētia. Mar. i. e cor habes papi
le nec genū. Enni: p̄ ennij poetę: cui⁹ hoc est carmē. Iubet
hoc: s; cognoscere portum lunę. Postq; destertuit. i. stertere

Sexta.

desira somno exercitat^r est in quo visus sibi est aiā suā et se quē fuit homeri vt supra dixim⁹ in loco illo: nec in bicipiti somniasse parnasso memini. Mēonides quī⁹. i. quī⁹ ab homero filio mēonis aut xō aut optuato. Et pauone pythago^rreō. i. scōm palingenesiā pythagore^r q̄ dicebat aiā ex corpo-

*Homer⁹ Ennio
somnia dixit se
eug aliqdo ee pa
nem dūda ai
suas migraſse in
p⁹ ipſi⁹ Enn
nid. Lamb. cap. 1
e. p. l. 2. f. 330. 75*

Mēonides quī⁹ pauone ex pythagoreō.
Hic ego securus vulgi: & quid p̄paret auster
Infoelix pecori: securus & angulus ille
Vicini nostro quia pinguior: & si adeo oēs
Diteſcant orti peioribus: vsq; recusem (Ro:
Curu⁹ ob id minui ſento: aut coenare ſine vin⁹

rib⁹ in alia
corpora mi
grare: et sic
ex pauone
aia illa de
cedēs p̄ cor
pus home
ri venit ad
ennij corp⁹

*corp. h
in. rom. ſcip. h
michi ex do ego
ex hoc qd̄ ex an
logiunt & cat*

Hic ego scz lune vel in illi⁹ portu. Secur⁹ vulgi. i. qd̄ vulg⁹
de me opinet: z incipit ad satyrę materiā accedere. Et secur⁹
quid auster) vē⁹ a meridie spirās a grecis appellat notus.
Infoelix pecori i. noxius Verg. qd̄ potui infoelix. Quid sp̄a:
ret. i. mineſ: qz gignit morbos. Verg. arborib⁹ satifq; nox pe:
coriq; ſiniſter. Et secur⁹: qz angul⁹ ille vicini: q̄ agrū nr̄m cō:
tingit. Pinguior) subaudi est nr̄o hī nāq; sunt iuldię mores.
Quib⁹. fertilior ſeges alieno ſemp in agro est. Et si adeo oēs)
ſenſus est: nō idcirco torq̄bor ſi videro alios deterioris condi:
tiōis hoies ditari. Et ſi orti peiorib⁹. i. ab inferioris cōditionis
maiorib⁹ p̄creati. Diteſcāt adeo). i. lōge ditiores me ſint. Res
cuſem). i. negabo z deteſtabor. Usq;). i. nimis z ſemp z vbiq;
Ob id). i. p̄pter eā cauſam. Curu⁹) laborib⁹ icuruat⁹. Minui
ſento). i. defraudari in etate ſenili cruciādo me. Aut recusem
coenare ſine vincto). i. cibo aliquo adipato z pingui. Et recu:
sem terigisse ſignū naſo) qd̄ faciūt auari q̄ lagenā vini anulo
ſignāt ne famulis aut ſeruis vinū iterciſpiat. Mar. nūc ſignat
me⁹ anul⁹ lagenā. Hui⁹ cōſuetudinis etiā Cicero fil⁹ i qua:
dā ep̄la ad tyronē meminit: ſicut olim inq̄t matrē nr̄am face:
re memini: quē lagenas etiā inanes obſignabat: ſic Perſij
enarrator icognit⁹ ſicut ego ſentio: nā qd̄ qdā de ſigno qd̄ est
ſundo lagenę delirāt: nō placet: cū neq; tāgi naſo ſed neq; vt

*Vergill⁹.
Vergill⁹.*

Quidius.

*Martial.
Cicero.*

h

Satyra

Horatius. deri facile posset nisi forte putabāt lagenā esse paterā siue po-
 toriū vas: quid qđ hora. cui⁹ metaphrastes atq; imitator est
 hic nr̄: eūdē sensum exp̄ssit li. epi. ij. dicēs. ⁊ signo lesō nō insas-
 nire lagenę. S; video qđ illos decepit: tetigisse videlicet na-
 so: nā si vt exploraret aut lagenę signum esset lesum auar⁹ id
 faciebat: vt

nasō tange Et signum in vapidā nasō tetigisse lagena.
 ret: multo: Discrepet his ali⁹: geminos horoscope varo
 minus vi- Producis genio: solis natalibus est qui
 deret: cū vi- Tingat hol⁹ siccū muria vaser i calice empta
 sibile visut Ipse sacrū irrorās patinę piper: hic bona dēte
 admotū ni
 si i certa di

Martial.

stāria videri nō possit. S; voluit significare poeta auarū sic is-
 tētū fuisse i explorādo signo an esset lesum vt ill⁹ fere tāgeret
 nasō: sic Mar. de sellio: qđ de coena cogitās tristis ⁊ cogitabū:
 dus atq; demisso capite icedebat: q; pene terrā tāgit indecēs
 nasus. Itaq; id qđ Mart. exp̄ssit pene apđ p̄deriū subitellis
 gēdū est. In lagena vapidā. i. qđ plena erat vino vapidō: hoc
 est euanido: vt supra dixim⁹. Est ergo sensus huius clausule
 qđ poeta recusabit ⁊ renuet curu⁹ minui senio: ⁊ coenare sis-
 ne vincto ⁊ tetigisse signū: q; hęc oīa sunt auari. Discrepet his
 ali⁹. i. aliq; forte nolit sic viuere vt ego volo: s; id nihil est mi-
 rādū cū etiā nati sub eadē p̄stellatiōe diuersa sequant studia:
 ideo dicit. O horoscope). i. o hora natalis: ex qua sumit̄ mortū
 significatio nascētib⁹. Tu pducis geminos). i. gnas ⁊ in lucē
 edis. Claro genio). i. variā ⁊ distorta natura: qđ ostēdit exēplo
 quo taxat sordidos auarosq; hoies. Est). subaudi aliq;. Qui
 solis natalib⁹) qđ dies celebris ⁊ fest⁹ erat cuiq;. Callid⁹) astut⁹
 et caut⁹ siue emēdo/siue dispēsādo. Tingat ol⁹ siccū). i. inūgat
 quasi pigut aliq; ol⁹ qđ erat sine pigut. Muria empta i calice)
 .i. q; emittenciari a salariolis cū debuisset h̄fe dolia ⁊ āphoras
 muria domi plēas. Est asit muria sol tabid⁹ ad solē macerat⁹
 mltay rez p̄dimētū: quō fiat Lato Columela Pliniusq; mul-
 tis p̄cipiūt. Ipe. i. nō p mediū dispēsatorē: nā ipi emphasim h; ⁊

Lato.

Columela.

Plinius. Irrorās) isriās ⁊ spargēs i modū rosis. Pip sacrū. i. qđ q̄strē

Sexta

sacrâ pce ministrat. **Hor.** j. ser. tâq; pccere sacris cogentis. **Horatius.**
 ne) .i. i patinâ diûs p actô r ppositiõe. vt **Clerg.** j. en. inferretq; **Clergiliô.**
 deos latio. i. i latiu. **Hic** puer. i. ali' adolescens. **Magnanimus.** i. **Martial.**
 pdig' : q' bona psumedovidei magnanim' cû sit reuera pusil
 lanimitic **Mar.** de aleatore. **Hô** mea magnanimo spugnat

Grâdia magnanim' pagit puer: vtat egovtar lo **Peragit**
 Nec rhombos ideo libertis ponere lautus: bona) cõsa
 Nec tenuem sollers turdorum nosse saltuam. mit p'imo
 Messe tenuis propria vtue: & granaria fas est nu. **Dete)**
 Emole: qd metuas: occa. en leges alta i herba gula : hoc
 Ast vocat officiu. trabe rupta brutia faxa (est **Utar)** ego
 vtat. i. neq;

sequar illu auarû: neq; hñc pdigû: s; vtat reb' meis: nã illoz
 vterq; abuti diuinis: poti' q; vti. **Hec** ideo si vsus fuero: in-
 cidã in illõ vitiu vt sim. **Laut'** ponere) .i. ad ponẽdũ in mēsa
Rhombos) pisces ex gñe planoz: hispani vocant rodauillos.
Libertis) nã solũ mihi sed et libertis: dicunt autẽ laut' qui
 splẽdide et optipare coenãt. **Hec** sollers) subaudi ero. i. diligēs
 etigentosus. **Hosse.** i. ad cognoscẽdũ **Saltuã** turdoz) .i. sapor
 res gulofos: qualis est turdoz: q' aues apud antiquiores ma-
 gno in p'cio habeant **Mar.** inter aues turd' si q's me iudice
 certet inter quadrupedes glia p'ma lep'. **Uitue)** .q. d. oib' vt
 uẽdũ est. **Ten'** messe ppria) .i. p q'stitate melliu: quas ex tuis **Martial.**
 agris p'cipis: ac si dicat scdm facultates p'rimonij. **Et emole**
granaria) .i. frumẽta ex granarijs tuis. **Et fas es)** .q. d. id non
 facere nephas est. (qd metuas) .i. nũqd times te fame piturũ?
Occa) .i. frange: nã occare est glebas frãgere: hic **no** p grana
 ex spicis excludere accipit: q' antiq' faciebãt: atq; etiã nũc sit
 op' astures r callatcos: quoties frumẽto habet op'. **Hor.** j.
 ept. villic' ozi cû segetes occat tibi. **En** seges altera) .i. anni **Horat.**
 iseqnt. **Est** i herba. i. viridis. q. d. spes e de futuri ãnt fertilitate
Out. i. heroinis. **Sz** nimiu p'pas: adhuc tua messis i herba e
Ast vocat officiu s; qz vt ait **Iuue.** Multi sunt sibi diuites et **Iuuenal.**
 paupes amicis: dicit nã satis esse ad nosipos vti liberalitate

Satyræ

nisi etiã hec nō ad amicos vsq; pueniat. Ast officij qđ pro
 prię est virtus illa qua vtimur ad amicos. Juue. Officij cras
 primo sole mihi peragendū est in valle q̄rini quę causa officij?
 quid q̄ris? nubit amic? alias officium est operatio hois siue
 actio i quātū homo: vnde liber Ciceronis de officijs. Amic
 inops) pau

Cicero.

per qz nau Prędit amic? inops : rēq; omnē surdaq; vota
 fragili fecit Condidit ionio: iacet ipse in littore: & vna
 Trabe ru- Ingentes de puppe dei. iamq; obuia mergis
 pta. i. naue Costa ratis lacera. nunc & de cespite viuo
 fracta: quia Frāge aliquid. largire inopi: ne p̄ict? oberret
 nauis tra : Cærulea in tabula. Sed cenā funeris hæres
 bib? p̄stat. Prędit sa:

Vergili.

ra brutia). i. tēpestate electus ad brutios italię p̄p̄os maritū
 mos manib? p̄nsat scopulos. Vergili. Pręstantē manib?
 vncis capita aspera mōtis. Et cōdidit). i. obruit & pdidit. Fos
 nio). i. in mari qđ est inter italiã et pelopōnesum. IRē oēm). i.
 facultates. Et vota surda). i. non audita a dijs in tempestate.

Vergili.

Ipse iacet in littore). i. p̄strat? & delect?. Et dii inq̄ctes de pup
 pe) i quoz tutela nauis fuerat iacēt: est quale illd̄ Ver. Iliū i
 italiã portās victosq; penates. Et iã costa ratis lacere). i. tabu
 la naufragij q̄ est costa nauis siue lat?. Est obuia mergis) aut
 bus marinis q̄ fragmētis incurfant. Mūc). i. in tali necessitas
 te amici. Frāge aliquid). i. partire cū illo q̄nquidem amicoꝝ
 oia cōmunia esse debēt. Et de cespite viuo). i. etiã de eo qđ est
 patrimonij fundamētū: ne dū vtēsilia. Viuo) aut dixit: qz ce
 spes ex gleba herbarū radicib? cōpacta: sed intelligit debere
 dare amico aliquid etiã de substātia p̄rimonij. Largire inopi)
 et cur debeat largiri ostēdit dicēs. Ne p̄ict? in tabella) hoc fas

Horatius
 Juuenal.

ciebāt naufragi vt emēdicarent stypes. Hor. qđ hoc si fractis
 enatat expes nauib? gre dato q̄ pingit: & Juue. & p̄icta se tem
 pestate tuet. Cærulea) ad colorē marī p̄inet q̄ cærule? ē. Ober
 ret) vaget & circūeat pplm. Sz cenā) p̄ herede m̄deret auas
 r? & ei illū hortat vt det aliquid amico inopi. Sz heres). i. meo
 o suare. Frat? qđ curtuueris rē). i. d̄m̄lueris patrimonium.

Sexta.

Negliget cenā funeris). i. inferias q̄ dant mortuis: et cenā
 viuis in funere. Et heres dabit vine: in quā cineres ⁊ reliq̄
 colligebant. Ossa inodora. i. nullis odorib⁹ cōcinnata: heres
 inq̄. Parat⁹ nescire. i. dissimulare: quasi nō intelligat rē. Seu
 cinnama: odorametū est pegrinū. Spirēt. i. odorē emittant et
 vaporem.

Negliget fratus: quod rem curtaueris: vrnae Surduz p
 Ossa iodora dabit: seu spirēt cinnama surdū surde. i. nil
 Seu ceraso peccent casia nescire paratus. oleāt: vt sit
 Tu ne bona incolumis minuas: Sed bestio vr trāslatio sū
 Doctores graios: ita sit: postq̄ sape vrbi (get pta ex sen-
 Cū pipe ⁊ palmis venit nrm h maris exps sibili auris
 Foenisece crasso vitiarunt vngvine pultes. ad nares.
 Seu castē)
 arbuscule

sunt odorate. Peccēt ceraso. i. adulterentur gummi ex ceraso
 arboze: qd̄ p̄cipue in odorib⁹ faciūt seplastarij. Tu ne bona:
 vba heredis aut pro herede facientis cū auaro. Incolumis:
 quasi dicat si p̄ salute tua faceres tollerabile esset: s; facis p̄
 amico. Sed bestio vrget: supiora vba poetę ptinebāt ad aua-
 ricę resp̄hēsiōnē cōmēdationēq; libertatis tū ad seipm̄ iū etiā
 ad amicos: nūc qd̄ auar⁹ dicat ostēdit dicēs. S; bestio nomē
 est auari: s; a poeta fictū quasi bestialis hō: sic Sof. ventresq;
 nepotū diceret viedos correptus bestius idē. Vrget doctores
 graios. i. infectat q; scz induxerint i vrbe philosophię p̄cepta
 exhortātia ad liberalitatē: cum p̄romani illi veteres parsi-
 moniā obseruauerint: dicit igif. bestio in p̄hos. Ita fit. i. sic vi-
 uif vt vos phi p̄cipitis scz laute ⁊ optipare. Fenisece. i. romani
 p̄isci q̄ foenū secabāt. Varro de re rustica: falcib⁹ cōsectāda q̄
 fenisece p̄terierūt: ⁊ Columela. foenisecā messorē oportet idu:
 cere. Vitiarunt. i. corruerūt pultes: nā simplices cibi ⁊ natu-
 rales corruipi dicūt cū aliqd̄ illis addit: vt supra hęc sibi cor-
 rupto castā dissoluit oliuo. Ungvine crasso. i. pingui pultrib⁹
 adhibito. Postq̄ hoc nrm sapere. i. nra hęc sapiētia: vel poti⁹
 vestra o phi. Expers maris. i. nō trāsmarina ⁊ ex grēcia p̄ ma-
 re aduecta: sed facta iā domestica. Hora. alchōchium maris

Horatius.

Varro.

Columela.

la.

Satyra

Juvenal. expers. Venit vrb̄. i. in vrb̄. Cū piper et palmis). i. eadem
 nauī venerunt philosophi qua piper et palmę sunt aduecta.
 Juue. Aduect⁹ romā quo p̄una et coctona vento. Hęc cinere
 vltior metuas) ad illud n̄det qđ dixit sed cenā funeris hęc
 res negliget et. Vltior cinere). i. vltra mortē et post cineres.
 At tu me⁹

heres) qđ i Hęc cinere vltior metuas: at tu me⁹ hęc res
 auaris rep̄ Quisquis eris: paulum a turba seducior audi.
 hēdit se nō O bone num ignoras: missa est a cesare laur⁹
 factuz poe Insignem ob cladē germanę pubis: & aris
 ta pollicet: Frigidus excutitur cinis: ac iā postib⁹ arma:
 hoc est non Tam clamydes regū: iā lutea gausapa capit̄s
 curare qđ Iam clamydes regū: iā lutea gausapa capit̄s
 heres suus Effedaq; ingētesq; locat cœsonia rhenos.
 De se scribat:

Dicit igit̄ O tu quisquis es futur⁹ me⁹ heres. Audi seduction). i.
 paulū seduct⁹ et remot⁹. A turba (vt ego libere possim q̄rere
 et tu r̄dere. O bone) o amice. Nū ignoras). i. nunqđ hic nun
 ci⁹ later te. Missa est laur⁹) romani impatores bñ re gesta in
 puicia laurū mittebāt q̄ esset nūcia futuri triūphi auctor est

Martial.

Pli. Mart. Sarmatice laurus nūci⁹ ipse veni. A cesare) caio
 caligula germanici ex Agrippina filio q̄ post tyberii impers
 uit: is expeditionē in germanos suscepit vt scribit Suetoni⁹:
 s; cū nihil dignū memoria fecisset die suo natali ouās vrbem
 ingressus est. Ob cladē insignē) qđ reuera nō fuit s; nūci⁹: ita di
 xerat. Germanę pubis). i. iuuentutis germanoz. Et cinis frigi
 dus excutit̄ ex aris) vt fiāt noui ignes ad sacrificia ppter p̄
 cipis victoriā. Et cœsonia augusta caligule vxor p̄ p̄pa et ap
 paratu triūphi. Iā locat) scz redēptozib⁹ q̄ ea opa factēdū cō
 ducebāt: vel locat. i. parat et disponit. Arma postib⁹. Vergili⁹.

Vergili⁹.

Captiuū p̄dēt curr⁹ curuzq; secures. (Clamydes regū) q̄ p̄
 mittēdū: erāt triūpho. Et gausapa lutea) vestes villosas crocei
 coloris. Captis reliqs captiuis. Effeda) vehicula: et curr⁹. Et
 rhenos ingētes). i. germanos rheni fluminis accolos q̄ p̄ce
 rissimi sunt inter reliquos mortales. Igit̄ ego induco) subaua
 di inolatū. Cerū paria) scz boum hoc est duplicē hecatōben.

Dijis et genio) dijs quoz auspicijs victoria est parta. Ob res egregie gestas). f. a cesare. Quis vetat?) subaudi me facere id aude: scz vetare me: quasi dicat nō audebis: qz esses lese ma- testatis res. Ole nisi coniuues. i. dissimulas: nā coniuere est ocu- los claudere. Oleū: alia via heredē aggredit dicēs. Ego lar-

Dijis igitur genioq; ducts centū paria ob res lo. i. viritum
Egregie gestas induco: quis vetat: aude. in populuz
Væ nisi coniuues: oleū: arctocreasq; popello distribuo.
Largior: an phibes: dic clare: nō audeo iq;: Oleū: ar-
Exossatus ager iuxta est: age si mihi nulla tocreas: hu-
Iā reliqua ex amittis: patruelis nulla: p neptis iusmodi ei
Nulla manet patru: sterilis matertera vinxit: res cōciliā-
Deq; autā nihilū superest: accedo bouillas: di amoris
Cluūq; ad virbi: p̄sto est mihi manū heres gratia mit-
tebant. An
prohibes?)

subaudi me id facere: ille aut qz res ad populū ptinebat ce- pit mutire: dicit igit poeta. Dic clare: subaudi: an debeā facere qd dixit: qz ille adhuc mussat poeta p illo rñdet. Inqs non audeo. i. intelligo te dicere: qd non audes qd hac de re sentias loq; qm times pplm de cuius vtilitate agitur: ideo subdit. Ager exossat. i. lapidib; purgat. Ouis. j. meta. lapides in corpore terre ossa reordici. Est iuxta: ergo si ager est exossatus: lapidū aggeres ppe erūt quos faciāt in eū q phibuerit facere qd sit ex vtilitate populi. Age si mihi nulla: i eos q se insinuāt he- redes familie aliene nullo ppndtatis iure: neq; id satis est nisi etiā ijs qz hereditatē captāt hortāt ē. Si nulla ex amittis. i. so- rorib; p̄ris mei. Iā reliq; est. i. supstes. Et nulla patruelis. i. fi- lia p̄ri hoc est fratris p̄ris mei. Et nulla p neptis. i. filia ne- ptis p̄ri manet superuenit. Et matertera. i. soroz m̄ris. Uixit sterilis z nihil superest. i. restat de autā. i. de auic posteris: ac si dicat nullū est mihi certus heres. Accedo bouillas) loc; iter romā et arictā. Cluūq; ad virbi: nō lōge ab aricta fuit nem; aricinū quo hippolit; postea qz esculapi ope ē vtre restituz

Ouidius.

B iij

mutato noie in vrbis vitā egit: vt credibile sit cluū aliquē
virbij noie appellatū. Manius est mihi p̄sto heres. i. occurrit
mihi nomē aut manij ex ea potissimū causa delegit qd festo
authore puerbū erat multū manij aricie: fuerat em̄ ppagas
ta familia a manio quodā qui lucū dianę aricnę cōsecrauit.
Mani^o au

tem autho Progenies terre. q̄re ex me quis mihi quart^o
re Varro = Sit pater: haud prōpte dicā: tñ adde etiā vnū
ne dr: q̄ ma V num etiam: terræ est iam filius: & mihi ritū
ne nat^o est. Mani^o hic generis ppe maior auūcul^o exit.
sicut luci^o q̄ Qui por es: cur me ī decursu lāpada poscis?
luce: q̄q̄ p̄ m^o hoc no:

mine est appellat^o Valeri^o mani^o Terenti^o nō a mane sed a
manib^o dicit^o est: qd a dijs manib^o in terenti^o libroz valitudis
nē impetrasset. authores sunt Pedian^o Zizoniusq̄ grec^o au
thor. Progenies terre. i. cui^o parētes ignorant. Cicero ad atr
ticū. hinc terre filio nescio cui cōmittere eplam tātis de reb^o
nō audeo. q̄re ex me: vba sunt poete ad lectorē istēdētis qua
via se mani^o illi heredē monitorēq̄ insinuet. Quere ex me. i.
si q̄ras. Quis mihi quart^o sit pater. i. atau^o. haud prōpte dicā:
qz vix tenem^o noia eoz quos non nouim^o. Unde r appella
tiōes ip̄e maioz nroz noia nō habēt vltra abauos. itaqz dicit^o
si atauo. Addas vnū. i. abauū. Et itē vnū: q̄ noie etiā cōmuni
et appellatiuo caret. Jā est fili^o terre: ac si dicat p̄inde est ac si
vn^o ex illis terrigenis sit: quoz noia vetustate oblitterata sūt.
Et ita hic mani^o: quē dixi terre filiū. Exit mihi auūcul^o ma
ior. i. proauit meq̄ frater. Prope: fere. vel quasi. Ritu gñis. i.
ex serie maioz meoz. Qui por es: in captatozē senē inuehitur
poeta dicēs. Tu q̄ es prior etate: cur a me petis scribi heres?
hoc em̄ significat: cur poscis me lāpada in decursu. r est sum
ptū ex Lucretio lib. ij. de rerū natura. vbi sic ait. Et q̄si curso
res vital lāpada tradūt: significās mortaliū successionē: vt qz
idē homo numero p̄seruari nō potest/ conueēt in specie filijs
impellētib^o parētes: atqz illis dātib^o locū filijs quēadmodū
authore byginio expromethei cōsuetudine cursores lāpada

Lucreti^o.

aryamios soci
re in Achadem
fuisse Promo
heres aram a qua ad urbem un
positum erat in cursum
victoria ad us ream ferebatur
x^o ab^o nulli victoria relinquebat
reca pyne. Ferte Pisiu
in Academia ubi ignes accendunt
Vicolam de cen. l. i. c. 20
B. H. C. 1. 1. R.
Cur. in imag. T. cor. f. 10

Sexta.

quattētes sic currebāt: vt p̄m⁹ defatigat⁹ lāpada seclido: scōs
 tertio: et ita alij alijs traderēt. hui⁹ quoq; cōsuetudinis. **Lice** **Licero.**
 ro. lllj. ad herentū meminit ad qđ etiā allusit **Varro** lib. iij. de **Varro.**
 re rustica nō cursu lāpada tibi trado. i. nō tibi cedo Sum tibi
 mercuri⁹) **ŷ**ba sunt captatoris insinuāns se in alteri⁹ heredē

successorē

Sū tibi mercuri⁹: venio deus huc ego: vt ille
 Pingitur. an renuis⁹ vin tu gaudere relictis?
 Deest aliqd sume. minui mihi: sed tibi totū ē
 Quicquid id est: vbi sit fuge q̄rere quod mis
 hi quondam.

qđ dicit em.

Ego sū ti

bi mercu

ri⁹). i. lucrī

tui authoz)

qđ ex mer

catura lu

crū in mer

curiū refer

Legarat stāius: neu dicta repone paterna
 Fœnoris accedat merces: hīc exime sumpt⁹:

Venio deus huc ego). i. a te venio deus verus. Ut ille p̄m⁹
 gitor) quasi velit dicere fingitur et nō est verus. An renuis⁹)
 subaudi (sfaurē p̄sentis numīns: z qđ tibi demōstret quemad
 modū debeas rem familiarē augere. Vin tu gaudere) verba
 sūt **Persij** ad captatorē suū. Vin p̄ vis ne tu. Gaudere reli
 ctis). i. relinquēdis a me post mortē: ac scribi heres a me: nō
 debes exigere rōnē rei familiaris neq; p̄scribere mihi quēad
 modū debeā impēsas facere. Deest aliqd summe). i. patrimo
 nio a maiorib⁹ meis accepto. Sz minui mihi. i. in vsus meos
 cōsumpsi. Sed quicquid id est) subaudi quod reliquū est mihi.
 Id tibi totū est). i. totū tibi relinqūā. Fuge querere). i. p̄terea
 noli a me rōnem exigere. Ubi sit) subaudi legatū. Qđ stāius)
 de quo supra dic agendum stāto. Legarat mihi) idest relique
 rat nomine legatū. Ne reponē mihi dicta paterna) idest ne
 repetas illa quibus pater meus solitus est me quōdam mo
 nere. Fœnoris accedat) verba captatoris vel potius eius qui
 iam est designatus heres. Accedat inquit merces fœnoris)
 idest quod pro fœnoris mercede datur veniat in rationē. **Ho**
 rati⁹ quinas hīc capitū mercedes exigit. i. vsuras. **Hīnc**). i.
 ex hac mercede vsuraria. (exime sumptus) subaudi quos sa
 cis quotidie. Quid reliquū est?). i. restat quo p̄rimonū augeat.

Horatius

Reliquū: verba Persij p indignitate rel erūpentis in excla
 mationē contra suum heredē. Dicit igitur repetens quod il
 le dixit reliquū reliquū: ac si dicat. hoc expectabā a te vt etiā
 ex eo qđ ex vsuris mihi pueniebat: me admoneres patrimo
 niū augere: Hūc nūc: ex eo qđ futur⁹ heres dixerat indignat⁹

Persij con

uertit se ad Quid reliquū ē: reliquū: nūc nūc ipēs⁹ vnge

seruū obso Vnge puer caules. mihi festa luce coquatur

natorē di Vrtica: & fixa fumosum sinciput aure:

cēs. O pus Vt tuus iste nepos olim satur anseris extis:

er nūc nūc Cum morosa vago singultiet inguine vena.

vnge cau
 les. i. vinctū

Horatius hoc est rē pingue ad de caulib⁹. Horat. Ungere si caules oleo
 meliore caputq; coeperis. Mihi festa luce: sens⁹ est: ppterea
 debeo ego parcere vt etq; gentū meū defraudare: vt heres
 me⁹ pdite ac luxuriose aliquando viuat: Dicit igit. Vrtica. i.
 parui p̄cij herba. nā et genus quoddā vrticarū inter edulia
 numeratur. Coquatur mihi festa luce: quasi dicat in diebus
 profestis vix esset id tolerabile. Igitur multominus in festis.
 Et sinciput fumosum: idest porcini capitis frustrū ad sumū
 seruati. Fixa aure: clauo scilicet vnde ad sumum pendeat.
 Vt tuus iste nepos: idest luxuriosus ⁊ ganeo. ⁊ loq̄tur Persi
 sius ad seipsum. aut tuus nepos: idest successor heres. Olim
 satur anseris extis. i. tecoribus anserinis: que in delicijs apđ

Iuuenal. antiquos habebantur. Iuuenalis. Anseris ante ipsum mas

Horatius. gni secur. ⁊ Horatius. pinguib⁹ ⁊ ficis pastū iecur anseris al
 bi. de anseris iecore multa etiā Plini⁹. Cū vena inguine va

Horatius. go. i. mēbrū genitale quod venosum est. Horati⁹. Hā simul
 ac venas inflauit tertia libido. Inguine vago: idest inguinis
 vagi: idest quod passim et indifferenter in concubitus vagos
 fertur. Singultiet: quoniam Aristotele medicisq; authori
 bus: seminis effusionem spiritus p̄cedit: quo genitalia tur
 gescent. Immeiat: idest semen quasi vānam effundat Hos
 ratius. Securus me ditior aut forme melioris metat eodem

Vergili⁹. Vuluę patricę: idest in valuam. Vergili⁹. Id clamor coelo.

Sexta.

Patricie: aut dicit. i. nobili et a patribus hoc est senatoribus oris
 sine ducet. Horatius ex verbis mutonis. Nam quid magno Horatius
 prognatus deposco consule cunctis: velatque stola. Mibi trama:
 sensus est. ego parsimonia macrescam: ut ille nimio sumptu
 pinguescat. trama vero appellat ossa. nervos. cartilagineam et
 pellē: pertu

Patricie inmeat vulvae. mihi trama figuræ de ac si cor
 Sit reliqua: aut illi tremat omento popa veteris pulentia sit
 Vide animam lucro: mercare: atque excute solers flamē ap
 Omne latus mundi: ne sit præstantior alter tior tamen
 Cappadocas rigida pingues pauisse catasta. fuisse tras
 latio: si ecō
 trario sta

mē dixisset pro eo quod trama posuit. Nam eo modo se habet ossa
 et nervi ad corpulentiam: quo flamē ad trama siue subtegmen.
 Dicit igitur. Trama figuræ. i. corporis species sit mihi reliqua. i.
 relinqua. Vel dic per hypallagē. Trama figuræ. i. figura tra
 me / et non trama: ac si dicat similitudo corporis et non corp⁹. et hoc
 modo translatio pulchre quadrabit. Aut illi: scilicet heredi meo. Ven
 ter popa. i. phago et gulor et quales denique erant victimarij. i.
 ministri sacrorum qui popæ dicebant Propertius lib. iij. Succin
 ctique calēt ad nova sacra popæ. Spartianus quoque in vita ge
 te: percussit inquit hostiam popa nomine Antonij. et Suetonius in cali
 gula admota inquit altaribus victima succinctus caligula popæ
 habitu elato alte maleo cultrarij mactavit pro quo mendose
 legis poparum. Tremat omento. i. pingui palpitet. ea enim que præ
 pinguis sunt palpitāt et tremunt. Est autem omentum ut diximus pin
 gue illud quo intestina involuntur et continentur. Vide animam: idē
 gnater eos arguit qui se piculis et laboribus exponunt: ut amplius
 heredibus patrimonium relinquat. Vide etiam lucro. i. obijce ut
 ta piculis propter lucrum. Mercare: mercaturam exerce. Et solers
 .i. diligens. Excute: explora et inuestiga. De lato mundi: mundi la
 tera prope sunt septentrio et merides: sed et orientes et occidentes latera
 quoque dici possunt. et sic omne lat⁹. Ne alter sit præstantior. i. melior et
 ditior. Pauisse. i. ad pascendum et alendum. Cappadocas pingues:
 seruos ex cappadocia qui grandes et pererati erant aptique lecticis

Propertius.
 Spartianus.
 Suetonius

Satyra.

- Martial.** ferēdis. **Mart.** Quid te cappadocū serū esse iuuat. **Idem**
Horatius. aliubi. nec de cappadocū eques catastis. **Horatius** quoq; mā-
cipijs diues eget eris cappadocū rex. **Catasta rigida**) locus
erat vbi serui expositi erāt vēditioni a cathistao. qđ est expo-
Martial. no. **Mart.** Hō de plebe dom⁹ nec auarę verna cataste. **Idem**
alibi. Sed
quos arca- Rem duplica. feci tā triplex. tā mihi quarto:
nē seruant Iam decies redit in rugam. depinge vbi sistā
tablata ca- Inuentus chryssippe tui finitor acerui.
Tibullus. taste. **Ti-**
bull. **Bar-**
bara gypsatos ferre catasta pedes. est ergo catasta vbi serui
venales custodiunt: sicut ergastulū: vbi serui operi faciundo
in agro: quare illā **Martialis** auarā. **Tibullus** barbarā: idest
crudelē. **Persius** rigidā. idest durā appellauit. **IRē** duplica)
idest patrimonij. **Feci tam triplex**) verba sunt auari: idest tris
plicauit. **Iam mihi quarto**) idest patrimonij quater multiplis
catum. **Iam decies**) idest decuplatum. **IRedit in rugā**) sum-
ptū a folle siue a marsupio quod cum non est plenū rugas
Iuuenal. contrahit: sic auarus: quia vt ait **Iuue.** Crescit amor nummi
quantū ipsa pecunia crescit. **Semper** habet aliquid vacuum
quo pecunias receptet. **Dicit** igitur **Persius** in persona auari
satyrā claudēs. **O chryssippe depinge vbi sistā**) hunc locū **phis-**
lippus **beroaldus**) hoc em̄ acceptū illi referendū est): primus
prēter alioꝝ op̄inionem enarrauit. **Chryssippus** nāq; **outho-**
re laertio **Pauli** apostoli cōcūis cleantis discipulus: siue vt
alii tradūt p̄ceptor dialecticus nobilis: quattuor scripsit li-
Cicero. bros: quos de sortitis hoc est vt **Cicero** interpretat aceruis/ si-
ue acerualib⁹ argumentis. In quibus gradatim p̄cedebatur
in infinitū id qđ fieri prohibēt dialectici ⁊ philosophi. de his
Sidonius. aceruis. **Sidonius** in hendecasyllabo chryssippi potuisset ex
Martial. aceruo. **Martian⁹** capella chryssippus cumulet: p̄ptū consu-
capella. mat aceruū. **Dicit** igitur auar⁹: qui nullo acquirēdi fine satia-
tus est. **O chryssippe depinge**) idest p̄scribe mihi. **Ubi sistā**)
idest cessabo et terminum faciā. **Tu inquā.** **Inuentus** finitor
tui acerui) idest qđ in sortitis illis argumētationib⁹ qđ videbant

Sexta.

progredi in infinitum aliquem tamen modū finemq̄ inuenisti. Modus autem diuitiarū. vt Seneca in epistolis inquit: Seneca: primus sit habere quod necesse est: proximus quod satis est. Nam cum sint instrumenta debent ex primo politicoꝝ Ari Aristotelis esse proportionata sint. **C**laus deo.

Chilippi beroaldi prefaciuncula habita in enarsatione Persij poetę satyrici.

Ulte res sunt parui corporis: viri clarissimi: q̄ rebus magnis proculdubio anteponuntur: et multo p̄ciosiores esse iudicantur. hoc in p̄t̄mis gemmę lapilliq̄ testantur. Quid enim est minutius carbūculis: quid breuiꝝ adamante: quid hyacyntho magis pusilli et nihil tamen his p̄ciosius nobiliusue reperit: Scribit eloquentię parens Homerus tydeum paruo fuisse corp̄ p̄sculo decoratū: in quo aia esset maxima et vires igētissimę.

Unde decenter in priapeis a poeta scriptum est.

Utilior tydeus: qui si quid credis homero:

Ingenio pugnat corpore p̄ruus erat.

Et a papinio non minus vere q̄ diserte dictum.

Maiores in exiguo regnabat corpore virtus.

Et rantippus lacedemoniꝝ: qui breui statura erat ita laudatur a Silio.

Exiguus vigor admirabile membris:

Uliudus et magnos nisu qui vinceret artus.

CEnimvero mihi curiosissime circūspectanti et diligentissime me pensitanti videtur res fere omnes virtute magis quam magnitudine estimandas esse ac mettendas: neq̄ querendū quantus sit quisq̄ sed qualis: neq̄ quam procerus: sed quā probus ac eruditus. Quis vnq̄ librum laudauit ob id tantummodo q̄ magnus foret ac copiosus? Quis orationē dicit esse luculentam p̄pterea q̄ verbosa esset et enormis: quis poma ob magnitudinem vbertatemq̄ celebravit vnquam? nemo mediūfidius vel modice eruditus id asseruit. Immo

contra laudamus libellos q̄ sunt disert/erudit/ & doctissime
 cōcinnati: eosq; haud dubie anteponim⁹ maximis volumi-
 nibus: in q̄bus nulla sit eruditio inintimaq; faciūdia. huiusce
 autem rei nobis locupletissimū quotidie testimoniū exhibet
 Persius poeta satyricus: qui quāto minor est: tāto est elegā-
 tior: quanto minus habet ponderis: tantoplus habet autho-
 ritatis. Vñ luculente cecidit epygrāmatic⁹ poeta Martialis.
 Scipius in libro memoratur Persius vno:

Quam leuis in tota marsus amazonide,

¶ Et de eodem Quintilian⁹ ait multū z vere glorię quāuis
 vno libro Persius meruit. z a dīno Hieronymo satyric⁹ dis-
 seritissimus nūcupatur. Nec immerito. Nā z sanctitate scribē-
 di z sentētiarū grauitate z h̄boꝝ pōdere et satyrica vrbānitate
 nulli postponēdus esse videt̄. insectatur vitia. fontes carpit.
 p̄ceptis legētū animos sanctissimis format et imbuit. ali-
 quanto subobscur⁹ esse creditur p̄pter hominū temporumq;
 incitiā z rerū ignoratiōē. Sed si quis curiosi⁹ poema lucu-
 lentū introspererit: p̄culdubio cognoscat id esse tersissimum
 atq; elegāntissimū: sed ne morosior sit p̄lectio q̄ poema. Vos
 lectores diligenter queso attendite: et opus ipsum inspicite:
 quod non minus vobis iucunditatis quam vtilitatis dabit.

¶ Vita Persij.

Persius flaccus in thuscia volaterras patriam
 habet authore Eusebio. ipseq; in vltima saty-
 rasti innuit: cū inq̄t. mihi nūc lig⁹ ora itepet.
 hibernatq; meū mare qua lat⁹ igēs dat sco-
 puli: z multa lit⁹ se valle receptat. lunai por-
 tū est ope cognoscere ciues. Nā luna vt Stra-
 bo z Plini⁹ inquit thuscię port⁹ est. igitur
 poeta se thuscū affirmat cū dicat: hibernatq; meum mare. ibi
 Persi⁹ nat⁹ est Tyberij iperij āno. xxj. post redēptoris dñi dei
 nri passionē tertio āno. Obijt aut̄ āno etatis sup. xxx. z iperij
 Meronis. ix. Et cū h̄raz causa romā venisset: ānos egress⁹ pue-
 ritie cornuto philosopho i disciplinā se tradidit vt inq̄t: cū pri-
 mū pauido custos mihi purpura cessit. bullaq; succinctis lar-
 rib⁹ donata pepedit me tibi suppositi: teneros tu suscipis au

nos Socratico comute sinu. què summa pietate coluit et obedie
 tia. imprimis minutij macrini bixiani eq̄stris ordinis p̄ncipis
 maxima vsus est amicitia. Poeta celsū bassum lyrcū etiam
 nō mediocriter dilexit. Satyras sex mira quadam carminis
 acerbitate scripsit. in quibus summa ipsius ingenij virtus indi
 catur. Unde non immerito. Quintilianus eum multum ve
 re glorię meruisse quamuis vno libro prodidit.

C Quid sit satyra per Joannem Britannicum.

Satyra carinē est vt Diomedē placet apud roma
 nos maledicū ad hoim vitia carpēda: comedie
 prisce caractere cōpositū. a qua i hoc tñ differt:
 q̄ illa iambis et eiusmodi vsib⁹ cōstat: et p̄sontis
 introductis nouę fere comedie par est: et vitia
 hoim cū denoiatiōe cōtinet p̄sonaz. Hęc aut. i.
 noua satyra in hexametros assurgit: libertate simplex. Neq̄
 em̄ p̄sonas apte nominat. Ex prisca igit̄ comedia q̄ maiore
 lasciuit licētia: satyra emanauit q̄ auctore Quin. tota nra est.
 In qua prim⁹ insignē laudē adept⁹ est Lucill⁹: q̄ quosdā vt
 scribit Fabio ita deditos sibi amatores stauit: vt eū oib⁹ poe
 tis p̄ferre nō dubitarēt: quāuis Hor. nō sine tñ suspiciōe emu
 latiōis in sermonib⁹ suis luculētū fluere diceret: et aliqd̄ esse
 qd̄ tollere possis. Scōs post hunc Horat⁹: q̄ Lucillio multo
 tersior ac pur⁹ magis habet: et ad notādos mores magis p̄ci
 pu⁹. Tert⁹ Pers⁹ annumerat q̄ iudice Fabio multū et vere
 glorię quāuis vno libro meruit. Quart⁹ vero Iuuenē. habet:
 qui et venustate carminis et satyre dignitate seruata ita com
 mendat: vt si alijs oino p̄ponēdus nō sit: certe vel eis par ha
 bēd⁹. Satyrā nomē accepisse a varijs causis scribūt Diomes
 des grāmatic⁹ Theophrisio et acro: idest a satyra lace: q̄ referta
 varijs multisq̄ primitijs in sacra inferebat: et a copia et saty
 ritate rei satyra vocabat. Siue a lege satyra q̄ vno rogatu mul
 ta simul cōprehēdit: q̄ scz et satyra multa poemata p̄reben
 dant. Siue a satyrijs dijs q̄ similiter i hoc carmine ridicule
 res pudēdęq̄ dicūt: q̄ velut a satyrijs dijs siluestrib⁹ p̄ferūt
 sūt. hocq̄ verūsimili⁹. Nā in comedia prisca q̄ in vitia hoim

apertius: vt dictum est inuehitur: salibusq; et locis absoluta-
 tur: satyri introducti sunt dii siluestres et procaces iocularia et
 lasciuia inter se iactantes. Hi sunt vt author est Pollux. saty-
 rus canus: satyrus impubis: satyrus adolescens. Sylenus pa-
 ter atq; id genus personę fictę. Satyris igitur introductis sa-
 tyra nominata est. quod nomen est quę tota vt diximus nos-
 tra est et ab illa antiquiore defluxit: accepit seruauitq;. Hoc
 poematis genere Persius sex scripsit satyras: quarũ haud
 dubium est primam esse. De curas hominum. Mā illud. Nec
 fonte labra quędam potius meo iudicio prefatio dicēda est
 q̄ satyra: quam ideo tantum poeta premitit vt causam assi-
 gnet: quare animum poetice applicuerit. Itaq; more saty-
 rico opus suum ex abrupto incipiens in trimetrum iambicũ
 erumpit. Docens non ea facilitate poetam factum esse: quos
 Hesiodus et Ennius poetę facti dicuntur: sed egestate et rerũ
 difficultate coactum vt versus faceret.

C Aelii Antonij Mebris-

sen. grāmatici atq; regii historiographi in. A. Persii
 flacci satyras perlucida indagatio explicata ac
 per eundē recognita cū Philippi beroals
 di prælestiōe. Cūq; eiusdē poetę vita
 atq; satyrę expositiōe. Impressa
 Lucroni cātabricę in ædis
 bus Michalis de Eguia.
 Anno. Millesimo.
 D. XXIX.
 Mēse Iu-
 lio.

Yos mandos quest per nobis
[Handwritten signature]
 UVA BHSC, IyR 210

UVA. BHSC. 1yR_270

Bibliothec
lyR

UVA. BHSC. 1yR_270

A-

PRIMI

Placcij

Sancta

Sancta

teprei

Nebri

sensis

Biblioteca de Santa Cruz

R 27

UFA 2000
170